

RADA MIEJSKA w Szubinie

UCHWAŁA NR LI/411/10 RADY MIEJSKIEJ W SZUBINIE

z dnia 26 sierpnia 2010 r.

zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Szubin

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 214, poz.1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717 i Nr 162, poz.1568, z 2004 r. Nr 102, poz.1055 i Nr 116, poz.1203, z 2005 r. Nr 172, poz.1441 i Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Nr 17, poz.128 i Nr 181, poz. 1337, z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974 i Nr 173, poz.1218, z 2008 r. Nr 180, poz. 1111 i Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 52, poz. 420 i Nr 157, poz. 1241, z 2010 r. Nr 28, poz.142, Nr 28, poz. 146, i Nr 106, poz. 675) uchwała się, co następuje:

§ 1. Załącznik do uchwały Nr XXXIX/300/09 z dnia 27 sierpnia 2009 r. w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Szubin otrzymuje brzmienie jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

PRZEWODNICZĄCY RADY

Marek Domzala

RADA MIEJSKA

w Szubinie

UZASADNIENIE

W lipcu 2008 roku z inicjatywy samorządu przystąpiono do opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Szubin na lata 2008 – 2015.

Zgodnie z wytycznymi dotyczącymi przygotowania LPR (zał. Do Uchwały nr 70/874/08 Zarządu Województwa Kujawsko – Pomorskiego z dn. 11.09.2008 r. z późn. zm.) przyjęty Uchwałą Nr XXXIX/300/09 z dnia 27 sierpnia 2009 r. Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szubin na lata 2008 – 2015 decyzją Komisji ds. oceny LPR działającą przy Urzędzie Marszałkowskim Województwa Kujawsko – Pomorskiego w Toruniu w dniu 25.09.2009r. Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Szubin otrzymał pozytywną ocenę merytoryczną.

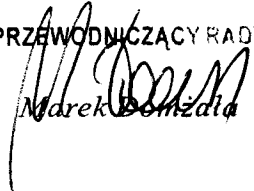
Dnia 5 lipca 2010 roku został złożony wniosek o dofinansowanie projektu pn. : „**Przebudowa Rynku i przyległych ulic wraz z poprawą gospodarki wodno - ściekowej w Szubinie**” w ramach Działania 7.1 Osi priorytetowej 7, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2007 – 2013. Projekt ten jest jednym z działań przewidzianych do realizacji w ramach przyjętego LPR-u. W trakcie formalnej oceny wniosku okazało się, że niektóre dane dotyczące projektu, zawarte w LPR nie są spójne z danymi we wniosku o dofinansowanie, w szczególności w zakresie nazwy projektu, zakresu rzeczowego, planowanych kosztów realizacji zadania oraz zabezpieczonej kwoty dofinansowania z RPO. Wynika to z faktu, że częściowo dane te zostały uszczegółowione dopiero na etapie opracowywania dokumentacji projektowej i technicznej inwestycji, czego nie można było przewidzieć w trakcie opracowywania Programu.

W związku z powyższym po naniesieniu stosownych zmian w Programie istnieje konieczność zmiany załącznika do uchwały Nr XXXIX/300/09 z dnia 27 sierpnia 2009 r. w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Szubin.

W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały jest celowe i zasadne.

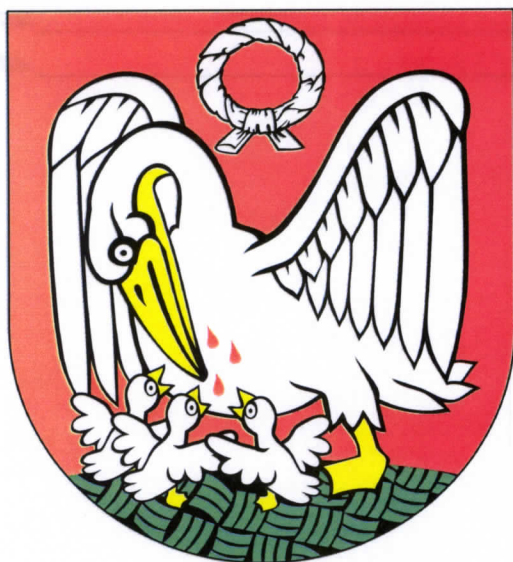
Szubin, dnia 26.08.2010 r.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Marek Domżała

**Załącznik do Uchwały NR LI/411/10
RADY MIEJSKIEJ W SZUBINIE
z dnia 26 sierpnia 2010 r.**

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA SZUBIN

Szubin, sierpień 2010

SPIS TREŚCI

1. Założenia Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Szubin	3
1.1. Wstęp	3
1.2. Horyzont czasowy obowiązywania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Szubin	4
2. Obszary objęte Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Szubin	5
2.1. Sposób wyboru obszarów objętych Programem	5
2.2. Wyznaczone obszary objęte Programem	9
3. Delimitacja obszaru wsparcia	23
3.1. Metodologia wyznaczania obszaru wsparcia	23
3.2. Cele Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Szubin określone dla obszaru wsparcia	26
3.3. Streszczenie raportu z konsultacji społecznych	31
4. Planowane działania na obszarze wsparcia (projekty)	32
4.1. Kryteria wyboru projektów	32
4.2. Harmonogram realizacji projektów	33
5. Plan finansowy Lokalnego Programu Rewitalizacji	35
6. System wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Szubin	36
7. System monitorowania i oceny realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji i komunikacji społecznej	37
7.1. System monitorowania i oceny realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji	37
7.2. System komunikacji i partycypacji społecznej	38
8. Zakończenie	39
Spis tabel	40
Załączniki	40

1. Założenia Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Szubin

1.1. Wstęp

- (1) Rewitalizacja definiowana jest jako kompleksowy, skoordynowany, wieloletni, prowadzony na określonym obszarze proces przemian przestrzennych, technicznych, społecznych i ekonomicznych, inicjowany przez samorząd lokalny w celu wyprowadzenia tego obszaru ze stanu kryzysowego, poprzez nadanie mu nowej jakości funkcjonalnej i stworzenie warunków do jego rozwoju, w oparciu o charakterystyczne uwarunkowania endogeniczne.
- (2) Przejawami stanów kryzysowych w Mieście Szubin, skutkującymi postępującym procesem degradacji społeczno - gospodarczej są, w sferze ekologiczno – przestrzennej (infrastrukturalnej): niska funkcjonalność i estetyka przestrzeni miejskiej, w szczególności w kwartałach przyległych do Rynku, brak ładu przestrzennego oraz niski standard zasobów mieszkaniowych w budynkach wielorodzinnych; w sferze gospodarczej: znacząca liczba osób długoterminowo pozostających bez pracy, nieadekwatna do zapotrzebowania liczba miejsc pracy oraz brak dużych, finansowo stabilnych przedsiębiorstw, posiadających kapitał na rozwój; w sferze społecznej: pogłębiający się spadek liczby ludności (depopulacja) i rosnąca dysproporcja w strukturze wiekowej mieszkańców (starzenie się społeczeństwa), potęgowana odpływem młodych i wykształconych osób do większych ośrodków miejskich i/lub za granicę.
- (3) Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szubin (dalej też zamiennie LPR i Program) opracowuje się w celu ukierunkowania wskazanych powyżej przemian i stworzenia warunków do wyprowadzenia ze stanów kryzysowych wyznaczonych obszarów miejskich zagrożonych marginalizacją, tym samym zwiększenie szans na poprawę warunków życia mieszkańców na obszarach rewitalizowanych i wsparcia. .
- (4) Ponadto, zakłada się, że uruchomienie procesów rewitalizacji korzystnie wpłynie na atrakcyjność, a zarazem konkurencyjność turystyczną Miasta. W wyniku stworzenia mechanizmów zachęt do inwestowania w nowe i istniejące na obszarach rewitalizowanych i wsparcia obiekty, powstaną warunki do ożywienia gospodarczego, także powrotu osób bezrobotnych na rynek pracy, aktywizacji społeczności lokalnych i organizacji pozarządowych oraz odbudowy więzi społecznych. Zakłada się, że w dłuższej perspektywie rewitalizacja wyznaczonych obszarów Miasta przyczyni się do dyfuzji zainicjowanych procesów na tereny przyległe.
- (5) Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szubin ma charakter wieloletniego programu działań w sferach przestrzeni, ekologii, urządzeń technicznych, społeczeństwa i gospodarki. Jest kompleksowym dokumentem przeciwdziałania degradacji obszaru Miasta oraz marginalizacji określonych grup społecznych. Ma na celu, poprzez wskazanie zadań inwestycyjnych i skorelowanie ich z polityką lokalną i regionalną oraz dostępnymi źródłami finansowania, ustalenie długofalowych działań na przyszłość. Jest zgodny z

celami Osi priorytetowej 7. „Wspieranie przemian w miastach i w obszarach wymagających odnowy”, zdefiniowanymi jako:

- (a) Wielofunkcyjne wykorzystanie zdegradowanych obszarów zlokalizowanych na terenach miejskich poprzez zagospodarowanie obiektów pełniących funkcje społeczne, kulturalne, turystyczne, edukacyjne, sportowe,
  - (b) Ożywienie gospodarcze, nadanie nowych funkcji infrastrukturze, tkance architektoniczno – urbanizacyjnej zdegradowanych części miast.
- (6) Prace nad opracowaniem Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Szubin prowadzono w ramach trzech etapów: przygotowania, diagnozowania i projektowania.
- (7) W ramach etapu przygotowania, powołano Zespół ds. rewitalizacji, złożony z pracowników merytorycznych poszczególnych wydziałów Urzędu Miejskiego. Zadaniem Zespołu było, w oparciu o dostępne dane, wskazanie obszarów, które z uwagi na występujące stany kryzysowe należałoby objąć Programem. Zespół przeprowadził konsultacje społeczne, w ramach których mieszkańcy Szubina mogli, w odpowiedzi na ankietę, wskazać główne ich zdaniem przyczyny degradacji Miasta. Poproszono ich także o określenie priorytetów w zakresie wskazanych kategorii interwencji. Na podstawie zebranych materiałów oraz przeprowadzonych konsultacji społecznych wyznaczono granice obszarów objętych Programem, które zdaniem Zespołu uznane zostały za obszary kryzysowe, będące przedmiotem rewitalizacji.
- (8) W ramach etapu diagnozowania zostały przeprowadzone wieloczynnikowe analizy: faktograficzna i jakościowa (dla obszaru Gminy Szubin), demograficzna, społeczna oraz gospodarcza (dla terenu Miasta Szubin). Analizy przeprowadzone dla trzech obszarów funkcjonalnych: ekologiczno - przestrzennego, gospodarczego oraz społecznego, umożliwiły wskazanie najważniejszych obszarów problemowych.
- (9) W ramach etapu projektowania zaplanowano do realizacji 6 projektów rewitalizacyjnych, w tym 2 ze sfery przestrzennej, 2 ze sfery społecznej i 2 ze sfery kulturowej. Szczegółowy wykaz i opisy projektów zawierają Załączniki 3 i 4.

1.2. Horyzont czasowy obowiązywania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Szubin

- (10) Horyzont czasowy obowiązywania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Szubin obejmuje lata 2008 - 2015. Uwzględnione w dokumencie działania rewitalizacyjne zaplanowano do realizacji w okresie obowiązywania perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2007 – 2013, plus 2 lata na rozliczenie, zgodnie z regułą n+2 zarządzania finansowego funduszami pomocowymi Unii Europejskiej.

2. Obszary objęte Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Szubin

2.1. Sposób wyboru obszarów objętych Programem

- (11) Wyznaczenie obszarów objętych Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Szubin nastąpiło w toku prac Zespołu ds. rewitalizacji w ramach etapów przygotowania i diagnozowania, zgodnie z wymaganiami określonymi w „Wytycznych dotyczących przygotowania Lokalnego Programu Rewitalizacji” (dalej Wytyczne).
- (12) Podstawę wyznaczenia granic obszarów objętych Programem stanowiła wieloaspektowa analiza sytuacji w Mieście Szubin, opisana w Załączniku 1, uwzględniająca, zarówno aspekty ekologiczno - przestrzenne, gospodarcze, jak i społeczne.
- (13) Poprawność wyznaczenia granic obszarów objętych Programem potwierdziły opinie mieszkańców wyrażone w trakcie konsultacji społecznych.
- (14) Przy wyznaczaniu obszarów objętych Programem przyjęto założenie, że wyprowadzenie zdegradowanych obszarów z kryzysu i stworzenie warunków do zrównoważonego, trwałego rozwoju, docelowo będzie służyło poprawie jakości życia wszystkich mieszkańców Miasta.
- (15) Uznanie danego obszaru za wymagający rewitalizacji określono w oparciu o kryteria determinujące stopień degradacji danego obszaru. Uwzględniono zarówno kryteria wskazane w Wytycznych (obligatoryjne) jak i dodatkowe (fakultatywne), potwierdzające występowanie negatywnych zjawisk.
- (16) Spośród kryteriów obligatoryjnych uwzględniono 5 następujących:
- (a) W sferze społeczno - gospodarczej:
    - (i) Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia,
    - (ii) Niski poziom edukacji, znaczące braki w umiejętnościach i wysoki odsetek osób porzucających szkołę,
    - (iii) Niski poziom aktywności gospodarczej,
  - (b) W sferze infrastrukturalnej:
    - (i) Szczególnie zniszczone otoczenie,
    - (ii) Porównywalnie niższy poziom wartości zasobu mieszkaniowego.
- (17) W ramach kryteriów fakultatywnych za istotne uznano:
- (a) Zły stan techniczny części ciągów komunikacyjnych,
  - (b) Wysokie zagrożenie bezpieczeństwa mieszkańców Miasta,

- (c) Spadek liczby mieszkańców,
- (d) Wysoka liczba budynków wybudowanych przed 1989 rokiem,
- (e) Zanieczyszczenie środowiska.

(18) Każde z ww. kryteriów obligatoryjnych zostało skwantyfikowane za pomocą wskaźników bazowych. Wzięto pod uwagę te wskaźniki, które umożliwią osiągnięcie założonych w Programie celów rewitalizacji, zdefiniowanych w pkt. 3.2. Szczegółowe zestawienie kryteriów obligatoryjnych i wskaźników bazowych prezentuje poniższa tabela.

Tabela 1. Zestawienie kryteriów obligatoryjnych i wskaźników bazowych pozwalających na wyznaczenie obszarów rewitalizacji

Kryterium	Wskaźnik bazowy
Sfera społeczno – gospodarcza	
Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia	Liczba rodzin korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1.000 mieszkańców obszaru
Niski poziom edukacji, znaczące braki w umiejętnościach i wysoki odsetek osób porzucających szkołę	Liczba młodzieży niekontynuująca nauki na 1.000 mieszkańców obszaru.
Niski poziom aktywności gospodarczej	Liczba zarejestrowanych w ewidencji podmiotów gospodarczych na 1.000 mieszkańców
Sfera infrastrukturalna	
Szczególnie zniszczone otoczenie	Obszary zdegradowanej struktury miejskiej
Porównywalnie niższy poziom wartości zasobu mieszkaniowego	Procentowy udział mieszkań bez instalacji techniczno - sanitarnej w ogólnej liczbie mieszkań obszaru

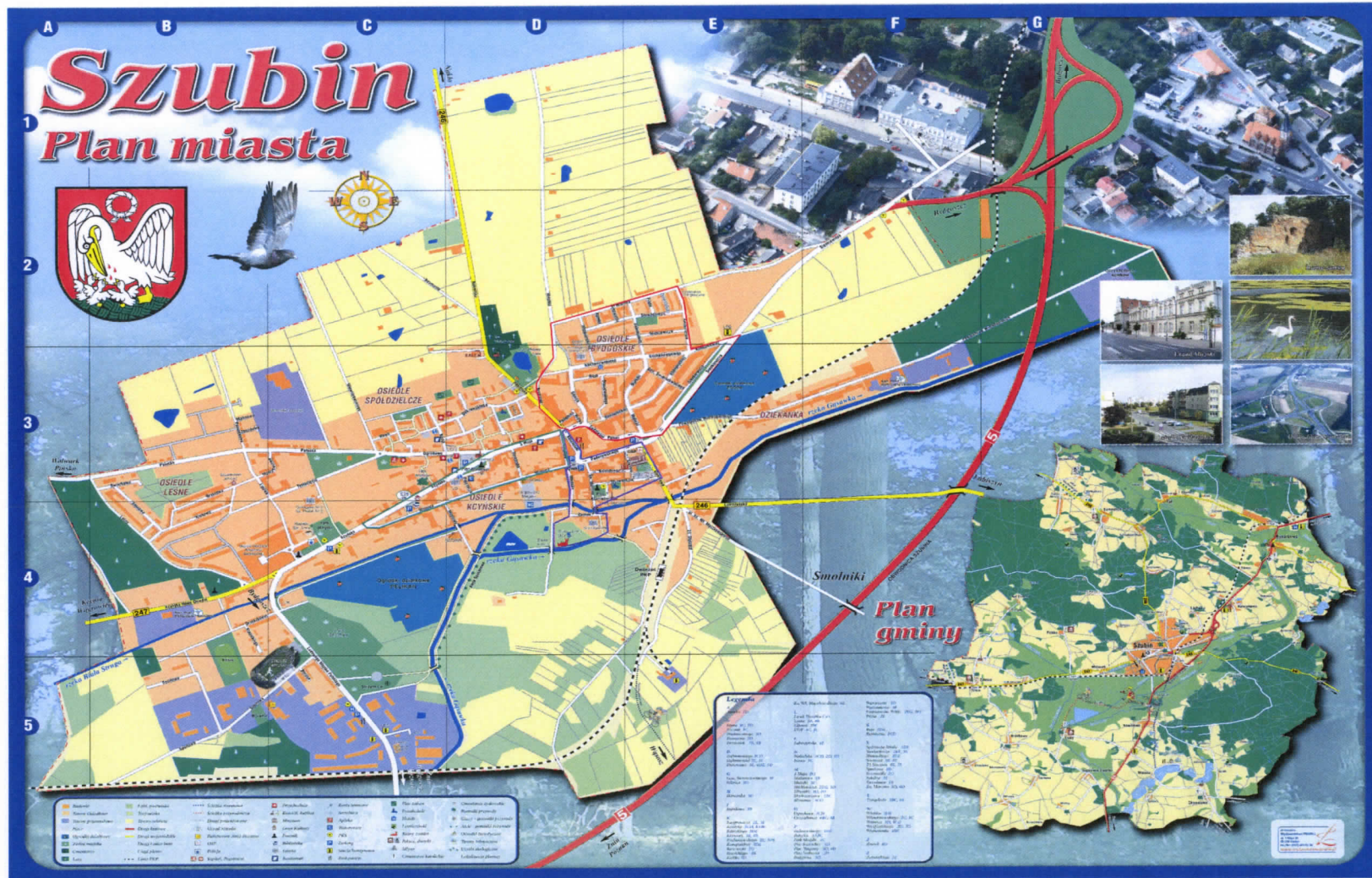
Źródło: opracowanie własne

(19) Delimitacji obszarów objętych Programem dokonano w wyniku analizy porównawczej wskaźników bazowych i oceny preferencji mieszkańców wyrażonych w konsultacjach społecznych. Przy czym za obszar zdegradowany, wymagający rewitalizacji, zgodnie z zapisami Uszczegółowienia Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2007-2013, wersja 3.5, z czerwca 2009 (dalej Uszczegółowienie RPO), uznano ten, dla którego wskaźniki bazowe w przypadku minimum trzech ww. kryteriów wykazały wartości negatywnie odbiegające od średniej dla Miasta. W wyniku delimitacji, wyznaczono 3 zwarte jednostki przestrzenne, dla których wskaźniki bazowe wykazały najwyższy stopień degradacji. Te obszary, jako problemowe i wymagające podjęcia działań rewitalizacyjnych, objęto Programem.

(20) Tym samym, Programem objęto następujące trzy obszary: Obszar I: „Rynek”, Obszar II: „Centrum Miasta”, Obszar III: „Osiedle Bydgoskie”.

(21) Obszar I: „Rynek”, obejmuje teren południowej części Miasta. Granica obszaru przebiega wzdłuż następujących ulic: Młyńskiej, Kościuszki, Paderewskiego, Dworcowej, Wyzwolenia, Placu Kościelnego, Zamkowej, obejmując także ruiny zamku.

- (22)Obszar II: „Centrum Miasta”, obejmuje teren centralnej części Miasta. Granica obszaru przebiega wzdłuż następujących ulic: Winnica, Kcyńskiej, 3-go Maja.
- (23)Obszar III: „Osiedle Bydgoskie”, obejmuje teren północno – wschodniej części Miasta, obszar Osiedla Bydgoskiego. Granica obszaru przebiega wzdłuż następujących ulic: Browarnej, Wiejskiej, Kasprowicza, Konopnickiej, Sienkiewicza, Sędziwoja Pałuki oraz Nakielskiej.
- (24)Obszary objęte Programem przedstawia poniższa mapa.

Legenda:

- Obszar I: „Rynek” (kolor fioletowy),
- Obszar II: „Centrum Miasta” (kolor zielony),
- Obszar III: „Osiedle Bydgoskie” (kolor czerwony),

2.2. Wyznaczone obszary objęte Programem

OBSZAR I: „Rynek”

(25)Obszar I ma powierzchnię 20 ha, co stanowi około 2,6% powierzchni Miasta. Jest to obszar spójny przestrzennie, znajdujący się w centralnej części Szubina.

(26)Teren zamieszkuje około 981 osób, co stanowi 10,6% ogólnej liczby ludności Szubina. Dane dotyczące liczby osób zameldowanych na pobyt stały na terenie Obszaru I w podziale na ulice, w latach 2004 – 2007, przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Liczba ludności Obszaru I w podziale na ulice w okresie 2004 - 2007

Ulica/Lata	2004	2005	2006	2007
Młyńska	130	135	138	133
Rynek	31	31	31	28
Kościuszki	116	132	134	123
Paderewskiego	139	126	126	127
Szkolna	10	10	9	9
Kilińskiego	67	65	62	60
Dworcowa	78	80	84	89
Wyzwolenia	198	200	190	191
Plac Kościelny	38	36	30	42
Św. Marcina	167	162	166	165
Zamek	14	14	14	14
Razem	988	991	984	981

Źródło: Urząd Miejski w Szubinie

(27)Na koniec 2007 roku najwięcej osób mieszkało przy ulicach: Wyzwolenia (191), Św. Marcina (165) oraz Młyńskiej (133).

(28)Obszar I stanowi zwartą jednostkę przestrzenną położoną w południowo – centralnej części Miasta. W granicach Obszaru I zlokalizowany jest Rynek. Przeważającą część terenów zajmują tereny zabudowy mieszkaniowej o dużej intensywności. Ponadto, zlokalizowane są tam także obiekty zabytkowe, w tym: Kościół parafialny p.w. Św. Marcina (Plac Kościelny 3) oraz Ruiny zamku starostów (ul. Zamek).

(29) Na tle pozostałej części Miasta Obszar I cechuje relatywnie wysokie zdegradowanie, potwierdzone zarówno opiniami mieszkańców Miasta jak i wynikami analizy porównawczej wskaźników bazowych, stanowiących podstawę delimitacji obszarów rewitalizacyjnych.

(30) Zgodnie z opisaną w pkt. 2.3 metodą delimitacji, na stopień degradacji Obszaru I największy wpływ mają:

(a) W sferze społeczno – gospodarczej:

(i) Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia:

1. Na 981 mieszkańców Obszaru I (stan na 30 czerwca 2008 roku), przypadało 71 rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (w tym 57 z pomocy finansowej), co w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców stanowiło 72 rodziny korzystające z pomocy społecznej (w tym 58 rodzin korzystających z pomocy finansowej) i było powyżej średniej dla Miasta, która wynosiła 32 rodziny (w tym 26 rodzin korzystających z pomocy finansowej). Najwięcej rodzin korzystających z pomocy społecznej zamieszkiwało ulice Św. Marcina (12) oraz Młyńską (12). Odpowiednie dane w podziale na ulice prezentuje tabela poniżej.

Tabela 3. Liczba rodzin zamieszkałych na terytorium Obszaru I, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (stan na 30 czerwca 2008 roku)

Ulica	Liczba rodzin		
	Pomoc finansowa	Pomoc usługowa	Razem
Dworcowa	2	1	3
Kościuszki	7	3	10
Kilińskiego	6	4	10
Ignacego Paderewskiego	8	1	9
Plac Kościelny	5	1	6
Wyzwolenia	4	2	6
Św. Marcina	10	2	12
Młyńska	12	0	12
Rynek	3	0	3
Szkolna	0	0	0
Zamek	0	0	0

Razem

57

14

71

Źródło: Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

2. Według danych Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (stan na 30 czerwca 2008 roku), do obszarów Miasta charakteryzujących się szczególnym nasileniem patologii społecznych należały Plac Kościelny oraz ulice Św. Marcin i Rynek.
- (ii) Niski poziom edukacji, znaczące braki w umiejętnościach i wysoki odsetek osób porzucających szkołę:
1. Na 981 mieszkańców Obszaru I (stan na 31 lipiec 2008 roku), przypadało 6 osób bezrobotnych w wieku 18 – 24, z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej. Stanowiło to 0,61% osób zamieszkujących wyznaczony Obszar i było powyżej średniej dla Miasta, która wynosiła 0,27% mieszkańców. Najwięcej osób bezrobotnych w przedziale wiekowym 18 – 24 lata z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej było zameldowanych przy ulicy Paderewskiego (4 osoby). Odpowiednie dane w podziale na ulice przedstawia poniższa tabela.

Tabela 4. Liczba osób bezrobotnych w przedziale wiekowym 18 - 24 lata z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej zameldowanych na terytorium Obszaru I (stan na 31 lipiec 2008 roku)

Nazwa ulicy	Liczba osób bezrobotnych w wieku 18 – 24 lata w podziale na wykształcenie	
	Podstawowe	Gimnazjalne
Dworcowa	1	0
Paderewskiego	3	1
Młyńska	0	1
Razem	4	2

Źródło: PUP w Nakle nad Notecią

(b) W sferze infrastrukturalnej:

(i) Szczególnie zniszczone otoczenie:

1. Według danych Urzędu Miejskiego (stan na koniec 2008 roku), 2% powierzchni Obszaru I stanowiły obszary zdegradowanej struktury miejskiej (3.949 m²), co było powyżej średniej dla Miasta Szubin, wynoszącej 0,5% powierzchni Miasta (39.990 m²).

(ii) Porównywalnie niższy poziom wartości zasobu mieszkaniowego:

1. Według danych Urzędu Miejskiego (stan na koniec 2008 roku) kanalizacji pozbawione były okolice Rynku, w tym ulice:

Wyzwolenia, Kilińskiego, Św. Marcina, Szkolna, Pl. Kościelny oraz część ul. Dworcowej.

2. Według stanu na koniec 2008 roku na 140 budynków zlokalizowanych w Obszarze I zaledwie 80 z nich posiadało dostęp do kanalizacji sanitarnej, zatem poziom skanalizowania Obszaru I wynosił 57,1% i był znacznie niższy od średniej dla Miasta wynoszącej, 75,0%.

(31) Ponadto, oceniając stopień degradacji za pomocą kryteriów fakultatywnych, Obszar I cechują następujące zjawiska negatywne:

(a) Zły stan techniczny nawierzchni ciągów komunikacyjnych, w szczególności ulic: Szkolnej, Kilińskiego, Św. Marcina oraz Placu Kościelnego:

- (i) Według danych Urzędu Miejskiego (stan na koniec w 2008 roku), 76,4% dróg gminnych Obszaru I wymagało modernizacji (tj. z 18.153 m² dróg gminnych, modernizacji wymagało 13.863 m²), co było powyżej średniej dla Miasta Szubina, która wynosiła 73,5% (tj. z 382.551 m² dróg gminnych, modernizacji wymagało 281.197 m²).

(b) Wysokie zagrożenie bezpieczeństwa mieszkańców Miasta:

- (i) Według danych Komendy Powiatowej Policji w Nakle nad Notecią, do najbardziej zagrożonych przestępczością terenów Obszaru I, należały ulice Św. Marcin, Kościuszki i Plac Kościelny, przy czym największą liczbę przestępstw odnotowano na ul. Św. Marcin. Dane dotyczące kategorii przestępstw dokonanych łącznie w latach 2004 - 2007 na poszczególnych ulicach Obszaru I w Szubinie prezentuje tabela poniżej.

Tabela 5. Przestępczość na terytorium Obszaru I (łącznie w latach 2004 – 2007)

Kategoria zdarzeń	Nazwa ulicy	Ilość zdarzeń
Włamania	Św. Marcina	5
	Kościuszki	4
Zgwałcenia	Pl. Kościelny	1
Inne kryminalne	Św. Marcin	6

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Nakle nad Notecią

- (ii) Według danych Komendy Powiatowej Policji w Nakle nad Notecią, do obszarów, na których dochodziło do licznych interwencji, należały ulice Wyzwolenia i Kościuszki oraz Plac Kościelny, przy czym największą ich liczbę odnotowano przy ul. Wyzwolenia. Dane dotyczące kategorii interwencji zarejestrowanych na poszczególnych ulicach Obszaru I (łącznie w latach 2004 – 2007) prezentuje tabela poniżej.

Tabela 6. Kategorie interwencji Policji na terytorium Obszaru I (łącznie w latach 2004 – 2007)

Kategoria interwencji	Nazwa ulicy	Ilość interwencji
Interwencja na ulicy	Pl. Kościelny	28
Interwencje w mieszkaniu	Wyzwolenia	36
Interwencje w lokalu	Kościuszki	3

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Nakle nad Notecią

(c) Spadek liczby mieszkańców:

- (i) W okresie 2004 - 2007 nastąpił spadek liczby mieszkańców zameldowanych przy ulicach wchodzących w skład Obszaru I o 0,7%, tj. z poziomu 988 osób na koniec 2004 roku do poziomu 981 osób na koniec 2007 roku.

(d) Wysoka liczba budynków wybudowanych przed 1989 rokiem:

- (i) Według danych Urzędu Miasta (stan na koniec 2008 roku) 96,4% budynków Obszaru I zostało wybudowanych przed 1989 roku, co wskazuje obecnie na ich niską efektywność energetyczną.

(32) Na podstawie wyników analizy porównawczej i konsultacji społecznych uznano Obszar I za problemowy, wymagający rewitalizacji i objęto Programem. Na poziom degradacji największy wpływ miały w szczególności: wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia oraz niski poziom edukacji, w odniesieniu do sfery społeczno – gospodarczej i szczególnie zniszczone otoczenie i porównywalnie niższy poziom wartości zasobu mieszkaniowego w odniesieniu do sfery infrastrukturalnej. Wskaźniki bazowe dla tych kryteriów wykazały negatywnie odbiegające od średnich dla Miasta.

Obszar II: „Centrum Miasta”

(33) Wyznaczony do rewitalizacji Obszar ma powierzchnię 15ha, co stanowi około 1,9 % powierzchni Miasta. Obszar II zamieszkuje około 1.131 osób, co stanowi 12,2% ogólnej liczby ludności Szubina.

(34) Dane dotyczące liczby osób zameldowanych na pobyt stały na terenie Obszaru II w podziale na ulice, w latach 2004 – 2007, przedstawia poniższa tabela.

Tabela 7. Liczba ludności w podziale na ulice Obszaru II

Ulica/Lata	2004	2005	2006	2007
Winnica	383	398	392	373
Kcyńska	505	478	465	451
Poprzeczna	-	-	-	-
Plac Wolności	76	76	82	83
3-go Maja	227	221	223	224
Harcerska	-	-	-	-
Razem	1.191	1.173	1.162	1.131

Źródło: Urząd Miejski w Szubinie

- (35) Na koniec 2007 roku najwięcej osób zameldowanych było przy ulicach: Kcyńskiej (451) oraz Winnicy (373).
- (36) Obszar II, stanowiący zwartą jednostkę przestrzenną, położony jest w centralnej części Miasta. Przeważającą część terenów Obszaru II zajmują tereny zabudowy mieszkaniowo – usługowej. Ponadto, zlokalizowane są tam obiekty użyteczności publicznej, w tym: Urząd Miejski, Biblioteka Publiczna, Sąd Rejonowy oraz Dom Kultury.
- (37) Na tle pozostałej części Miasta Obszar II cechuje relatywnie wysokie zdegradowanie, potwierdzone zarówno opiniami mieszkańców Miasta jak i wynikami analizy porównawczej wskaźników bazowych, stanowiących podstawę delimitacji obszarów rewitalizacyjnych.
- (38) Zgodnie z opisaną w pkt. 2.3 metodą delimitacji, na stopień degradacji Obszaru II największy wpływ mają:
- (a) W sferze społeczno – gospodarczej:
- (i) Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia:
1. Na 1.131 mieszkańców Obszaru II (stan na 30 czerwca 2008 roku) przypadają 64 rodziny korzystające ze świadczeń pomocy społecznej (w tym 56 rodzin z pomocy finansowej), co w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców stanowiło 56 rodzin korzystających z pomocy społecznej (w tym 49 rodzin korzystających z pomocy finansowej) i było powyżej średniej dla Miasta, która wynosiła 32 rodziny (w tym 26 rodzin korzystających z pomocy finansowej). Najwięcej rodzin korzystających z pomocy społecznej zamieszkiwało ulice: Kcyńską (23) oraz Winnica (19). Odpowiednie dane w podziale na ulice prezentuje tabela poniżej.

Tabela 8. Liczba rodzin zamieszkałych na terytorium Obszaru II, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (stan na 30 czerwca 2008 roku)

Ulica	Liczba rodzin		Razem
	Pomoc finansowa	Pomoc usługowa	
Kcyńska	16	7	23
3 Maja	16	-	16
Plac Wolności	6	-	6
Poprzeczna	-	-	-
Winnica	18	1	19
Harcerska	-	-	-
Razem	56	8	64

Źródło: Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

2. Do obszarów Miasta charakteryzujących się szczególnym nasileniem patologii społecznych, wg danych Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (stan na 30 czerwca 2008 roku) należały ul. Winnica, oraz Plac Wolności.

(b) W sferze infrastrukturalnej:

(i) Szczególnie zniszczone otoczenie:

- (1) Według danych Urzędu Miejskiego (stan na koniec 2008 roku), 11,8% powierzchni Obszaru II stanowiły obszary zdegradowanej struktury miejskiej (17.702,5 m²), co było powyżej średniej dla Miasta Szubin, wynoszącej 0,5% powierzchni Miasta (39.990 m²).

(ii) Porównywalnie niższy poziom wartości zasobu mieszkaniowego:

1. Według danych Urzędu Miejskiego (stan na koniec 2008 roku) na 160 budynków zlokalizowanych w Obszarze II zaledwie 115 z nich posiadało dostęp do kanalizacji sanitarnej, zatem poziom skanalizowania Obszaru II wynosił 71,8% i był niższy od średniej dla Miasta wynoszącej, 75%.

(39) Ponadto, oceniając stopień degradacji za pomocą kryteriów fakultatywnych, Obszar II cechują następujące zjawiska negatywne:

(a) Wysokie zagrożenie bezpieczeństwa mieszkańców Miasta:

- (i) Według danych Komendy Powiatowej Policji w Nakle nad Notecią, do najbardziej zagrożonych przestępczością terenów Obszaru II, należały ulice Winnicka, Kcyńska i 3 Maja. Największą liczbę przestępstw

odnotowano na ul. Kcyńskiej. Dane dotyczące kategorii przestępstw dokonanych łącznie w latach 2004 - 2007 na poszczególnych ulicach Obszaru II w Szubinie prezentuje tabela poniżej.

Tabela 9. Przestępczość na terytorium Obszaru II (łącznie w latach 2004 – 2007)

Kategoria zdarzeń	Nazwa ulicy	Ilość zdarzeń
Rozboje	Winnica	2
Kradzieże	Kcyńska	23
	3 Maja	17
	Winnica	16
Włamania	3 Maja	10
	Kcyńska	8
Oszustwa	Kcyńska	1
Zgwałcenia	Kcyńska	1
Inne kryminalne	Kcyńska	25
	3 Maja	13
	Winnica	10

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Nakle nad Notecią

- (ii) Według danych Komendy Powiatowej Policji w Nakle nad Notecią, do najbardziej zagrożonych wysoką liczbą popełnianych wykroczeń na terytorium Obszaru II, należały ulice Kcyńska i Winnicka. Największą ich liczbę odnotowano na ulicy Kcyńskiej. Dane dotyczące kategorii wykroczeń na poszczególnych ulicach Obszaru II (w latach 2004 – 2007) prezentuje tabela poniżej.

Tabela 10. Wykroczenia na terytorium Obszaru II (łącznie w latach 2004 – 2007)

Kategoria zdarzeń	Nazwa ulicy	Ilość wykroczeń
Kradzież	Kcyńska	29
Zniszczenie mienia	Winnica	3
	Kcyńska	3

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Nakle nad Notecią

- (iii) Według danych Komendy Powiatowej Policji w Nakle nad Notecią, do obszarów, na których dochodziło do licznych interwencji, należały ulice Winnicka, Kcyńska i 3 Maja. Największą ich liczbę odnotowano na ul. Winnicka. Dane dotyczące kategorii interwencji zarejestrowanych na

poszczególnych ulicach Obszaru II (łącznie w latach 2004 – 2007) prezentuje tabela poniżej.

Tabela 11. Kategorie interwencji Policji na terytorium Obszaru II (łącznie w latach 2004 – 2007)

Kategoria interwencji	Nazwa ulicy	Ilość interwencji
Interwencja na ulicy	Kcyńska	29
	3 Maja	26
	Winnica	25
Interwencje w mieszkaniu	Winnica	88
	3 Maja	36
Interwencje w lokalu	Kcyńska	8
	3 Maja	6
Interwencje 997	Kcyńska	58
	Winnica	52
	3 Maja	51

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Nakle nad Notecią

(b) Spadek liczby mieszkańców:

- (i) W okresie 2004 - 2007 nastąpił spadek liczby mieszkańców zameldowanych przy ulicach wchodzących w skład Obszaru II o 5%, tj. z poziomu 1.191 osób na koniec 2004 roku do poziomu 1.131 osób na koniec 2007 roku.

(40) Na podstawie wyników analizy porównawczej i konsultacji społecznych uznano Obszar II za problemowy, wymagający rewitalizacji i objęto Programem. Na poziom degradacji największy wpływ miały w szczególności: wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia, w odniesieniu do sfery społeczno – gospodarczej i szczególnie zniszczone otoczenie i porównywalnie niższy poziom wartości zasobu mieszkaniowego w odniesieniu do sfery infrastrukturalnej. Wskaźniki bazowe dla tych kryteriów wykazały wartości negatywnie odbiegające od średnich dla Miasta.

Obszar III: „Osiedle Bydgoskie”

(41) Wyznaczony do rewitalizacji obszar ma powierzchnię 40 ha, co stanowi około 5,2 % powierzchni Miasta. Teren zamieszkuje około 2.412 osób, co stanowi 26% ogólnej liczby ludności Szubina.

(42) Dane dotyczące liczby osób zameldowanych na pobyt stały na terenie Obszaru III w podziale na ulice, w latach 2004 – 2007, przedstawia poniższa tabela.

Tabela 12. Liczba ludności z podziałem na ulice Obszaru III

Ulica/Lata	2004	2005	2006	2007
Browarna	142	150	143	149
Podgórna	-	-	-	-
Krótką	16	15	12	12
Sędziwoja Pałuki	54	55	54	56
Henryka Sienkiewicza	127	131	129	129
Jana Matejki	101	99	101	102
Marii Konopnickiej	245	249	235	236
Glinica	117	115	116	118
Mikołaja Reja	33	35	33	31
Władysława Broniewskiego	263	262	264	270
Jana Kochanowskiego	286	287	287	282
Gen Świerczewskiego	-	-	-	-
Adama Mickiewicza	275	277	277	265
Marii Dąbrowskiej	24	20	18	19
Juliusza Słowackiego	108	110	108	111
Stefana Żeromskiego	40	41	40	36
Bolesława Prusa	35	35	33	35
Wiejska	82	81	81	92
Lucjana Szenwalda	27	27	27	26
Adama Asnyka	21	21	20	24
Stanisława Wyspiańskiego	9	11	12	13
Nakielska	360	358	347	342
Jana Kasprowicza	66	65	64	64

Razem 2.431 2.444 2.401 2.412

Źródło: Urząd Miejski w Szubinie

- (43) Na koniec 2007 roku najwięcej osób zameldowanych było przy ulicach: Kochanowskiego (282) oraz Broniewskiego (270).
- (44) Obszar III stanowi zwartą jednostkę przestrzenną położoną w północnej części Miasta. Przeważającą część terenów Obszaru III zajmują tereny zabudowy mieszkaniowej, wielorodzinnej.
- (45) Na tle pozostałej części Miasta Obszar III cechuje relatywnie wysokie zdegradowanie, potwierdzone zarówno opiniami mieszkańców Miasta jak i wynikami analizy porównawczej wskaźników bazowych, stanowiących podstawę delimitacji obszarów rewitalizacyjnych.
- (46) Zgodnie z opisaną w pkt. 2.3 metodą delimitacji, na stopień degradacji Obszaru III największy wpływ mają:
- (a) W sferze społeczno – gospodarczej:
- (i) Niski poziom edukacji, znaczące braki w umiejętnościach i wysoki odsetek osób porzucających szkołę:
1. Na 2.412 mieszkańców Obszaru III (stan na 31 lipiec 2008 roku) przypadało 8 osób bezrobotnych w wieku 18 – 24 z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej. Stanowiło to 0,33% osób zamieszkujących wyznaczony Obszar i było powyżej średniej dla Miasta, która wynosiła 0,27% mieszkańców Miasta. Najwięcej osób bezrobotnych w przedziale wiekowym 18 – 24 lata z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej było zameldowanych przy ulicach: Broniewskiego (3 osoby) oraz Browarnej (3 osoby). Odpowiednie dane w podziale na ulice przedstawia poniższa tabela.

Tabela 13. Liczba osób bezrobotnych w przedziale wiekowym 18 - 24 lata z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej na terytorium Obszaru III (stan na 31 lipiec 2008 roku)

Nazwa ulicy	Liczba osób bezrobotnych w wieku 18 – 24 lata w podziale na wykształcenie	
	Podstawowe	Gimnazjalne
Nakielska	1	0
Broniewskiego	1	2
Browarna	0	3
Wyspiańskiego	0	1
Razem	2	6

Źródło: PUP w Nakle nad Notecią

(ii) Niski poziom aktywności gospodarczej:

1. Na terytorium Obszaru III (stan na 1 wrzesień 2008 rok) zarejestrowanych w ewidencji działalności gospodarczej było 113 podmiotów, co w przeliczeniu na 1000 mieszkańców stanowiło 46,8 podmiotów gospodarczych i było poniżej średniej dla Miasta Szubin. Odpowiednie dane w podziale na ulice prezentuje tabela poniżej.

Tabela 14. Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w ewidencji działalności gospodarczej w Szubinie na terytorium Obszaru III (stan na 1 wrzesień 2008 rok)

Nazwa ulicy	Liczba podmiotów zarejestrowanych w ewidencji działalności gospodarczej
Adama Asnyka	1
Władysława Broniewskiego	2
Browarna	2
Marii Dąbrowskiej	0
Glinica	6
Jana Kochanowskiego	18
Marii Konopnickiej	17
Krótką	0
Jana Kasprowicza	3
Jana Matejki	6
Adama Mickiewicza	11
Nakielska	13
Podgórna	0
Bolesława Prusa	5
Henryka Sienkiewicza	12
Juliusza Słowackiego	6
Lucjana Szenwalda	0
Sędziwoja Pałuki	7
Wiejska	1
Stanisława Wyspiańskiego	3

Stefana Żeromskiego	0
Gen Świerczewskiego	-
Mikołaja Reja	0
Razem	113

Źródło: Urząd Miejski w Szubinie

(b) W sferze infrastrukturalnej:

(i) Szczególnie zniszczone otoczenie:

1. Według danych Urzędu Miejskiego (stan na koniec 2008 roku), 4% powierzchni Obszaru III stanowiły obszary zdegradowanej struktury miejskiej (16.319 m²), co było powyżej średniej dla Miasta Szubin, wynoszącej 0,5% powierzchni Miasta (39.990 m²).

(ii) Porównywalnie niższy poziom wartości zasobu mieszkaniowego:

1. Według danych Urzędu Miejskiego (stan na koniec 2008 roku) na 330 budynków zlokalizowanych w Obszarze III zaledwie 240 z nich posiadało dostęp do kanalizacji sanitarnej, zatem poziom skanalizowania Obszaru III wynosił 72,7% i był niższy od średniej dla Miasta wynoszącej, 75,0%.

(47) Ponadto, oceniając stopień degradacji za pomocą kryteriów fakultatywnych, Obszar III cechują następujące zjawiska negatywne:

(a) Wysokie zagrożenie bezpieczeństwa mieszkańców Miasta:

- (i) Według danych Komendy Powiatowej Policji w Nakle nad Notecią, do terenów najbardziej zagrożonych przestępczością w Obszarze III, należały ulice Konopnickiej, Kochanowskiego, Nakielska i Sędziwoja Pałuki. Największą liczbę przestępstw odnotowano na ul. Nakielskiej. Dane dotyczące kategorii przestępstw dokonanych łącznie w latach 2004 – 2007, na poszczególnych ulicach Obszaru III prezentuje tabela poniżej.

Tabela 15. Przestępczość na terytorium Obszaru III (łącznie w latach 2004 – 2007)

Kategoria zdarzeń	Nazwa ulicy	Ilość zdarzeń
Rozboje	Konopnickiej	1
Kradzieże	Konopnickiej	7
Włamania	Kochanowskiego	6
Inne kryminalne	Nakielska	9
	Sędziwoja Pałuki	7

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Nakle nad Notecią

- (ii) Według danych Komendy Powiatowej Policji w Nakle nad Notecią, do terenów zagrożonych wysoką liczbą popełnianych wykroczeń, należały ulice Kochanowskiego i Nakielska. Największą liczbę wykroczeń odnotowano na ulicy Kochanowskiego. Dane dotyczące kategorii wykroczeń dokonanych łącznie w latach 2004 – 2007, na poszczególnych ulicach Obszaru III, prezentuje tabela poniżej.

Tabela 16. Wykroczenia na terytorium Obszaru III (łącznie w latach 2004 – 2007)

Kategoria zdarzeń	Nazwa ulicy	Ilość wykroczeń
Kradzież	Kochanowskiego	5
Zniszczenie mienia	Nakielska	3

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Nakle nad Notecią

- (iii) Według danych Komendy Powiatowej Policji w Nakle nad Notecią, do obszarów, na których dochodziło do licznych interwencji, należały ulice Nakielska, Broniewskiego, Konopnickiej i Kościuszki. Największą liczbę interwencji policyjnych odnotowano na ul. Broniewskiego. Dane dotyczące kategorii interwencji na poszczególnych ulicach Obszaru III (łącznie w latach 2004 – 2007) prezentuje tabela poniżej.

Tabela 17. Kategorie interwencji Policji na terytorium Obszaru III (łącznie w latach 2004 – 2007)

Kategoria interwencji	Nazwa ulicy	Ilość interwencji
Interwencja na ulicy	Nakielska	20
Interwencje w mieszkaniu	Broniewskiego	37
	Konopnickiej	28
Interwencje w lokalu	Kościuszki	3
Interwencje 997	Broniewskiego	38

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Nakle nad Notecią

(b) Spadek liczby mieszkańców:

- (i) W okresie 2004 - 2007 nastąpił spadek liczby mieszkańców zameldowanych przy ulicach wchodzących w skład Obszaru III o 0,8%, tj. z poziomu 2.421 osób na koniec 2004 roku do poziomu 2.412 osób na koniec 2007 roku,

(c) Zanieczyszczenie środowiska:

- (i) Niekorzystnym zjawiskiem jest emisja zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego związana z energetycznym spalaniem węgla oraz odpadów komunalnych w paleniskach domowych.

(48) Na podstawie wyników analizy porównawczej i konsultacji społecznych uznano Obszar III za problemowy, wymagający rewitalizacji i objęto Programem. Na poziom degradacji największy wpływ miały w szczególności: niski poziom edukacji i niski poziom aktywności gospodarczej, w odniesieniu do sfery społeczno – gospodarczej i szczególnie zniszczone otoczenie i porównywalnie niższy poziom wartości zasobu mieszkaniowego w odniesieniu do sfery infrastrukturalnej. Wskaźniki bazowe dla tych kryteriów wykazały wartości negatywnie odbiegające od średnich dla Miasta.

3. Delimitacja obszaru wsparcia

3.1. Metodologia wyznaczania obszaru wsparcia

- (49) Wyznaczenie obszaru wsparcia objętego Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Szubin nastąpiło w toku prac Zespołu ds. rewitalizacji, zgodnie z Wytycznymi.
- (50) Podstawę wyznaczenia granic obszaru wsparcia stanowiła analiza porównawcza trzech, zdefiniowanych i opisanych w pkt. 2.2, obszarów objętych Programem, pod kątem intensywności stanów kryzysowych. Obszar wsparcia określono w oparciu o te same kryteria i wskaźniki bazowe, determinujące stopień degradacji danego obszaru. Uwzględniono zarówno kryteria obligatoryjne, tj., te wskazane w Wytycznych jak i fakultatywne, potwierdzające występowanie negatywnych zjawisk.
- (51) Poprawność delimitacji granic obszaru wsparcia potwierdziły opinie mieszkańców wyrażone w trakcie konsultacji społecznych.
- (52) W wyniku delimitacji za obszar wsparcia uznano Obszar I: „Rynek”. Granice administracyjne obszaru wsparcia pokrywają się z granicami obszaru objętego Programem.
- (53) Wyniki analizy porównawczej, stanowiącej podstawę delimitacji obszaru wsparcia, prezentuje tabela poniżej.

Tabela 18. Analiza porównawcza obszarów objętych Programem oraz na tle Miasta Szubin

Kryterium	Wskaźnik	Wartość wskaźnika dla Miasta	Wartość wskaźnika dla Obszaru I	Wartość wskaźnika dla Obszaru II	Wartość wskaźnika dla Obszaru III	Wnioski
Sfera społeczno - gospodarcza						
Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia	Liczba rodzin korzystających z zasiłków pomocy społecznej na	32	72	56	28	Obszary I i II spełniają kryterium

	1.000 mieszkańców obszaru. Dotyczy rodzin, które zgodnie z ustawą z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej są uprawnione do ubiegania się o przyznanie świadczenia pieniężnego ¹ (rodziny)					Obszar III nie spełnia kryterium
Niski poziom edukacji, znaczące braki w umiejętnościach i wysoki odsetek osób porzucających szkołę	Liczba młodzieży niekontynuująca nauki na 1.000 mieszkańców obszaru. Wskaźnik definiowany jako % udział osób w wieku 18-24 lata z wykształceniem co najwyżej gimnazjalnym, które nie kontynuują nauki i nie doksztalcają się, zarejestrowane w Urzędzie Pracy (% mieszkańców).	0,27	0,61	0,26	0,33	Obszary I i III spełniają kryterium Obszar II nie spełnia kryterium
Niski poziom aktywności gospodarczej	Liczba zarejestrowanych w ewidencji działalności gospodarczej podmiotów na 1000 mieszkańców (szt.) ²	54,9	86,6	105,2	46,8	Obszar III spełnia kryterium Obszar I i II nie spełniają kryterium
Sfera infrastrukturalna						
Szczególnie zniszczone otoczenie	Obszary zdegradowanej struktury miejskiej. Wskaźnik definiowany jako % udział w powierzchni przestrzeni publicznych	0,5	2	11,8	4	Obszary I, II, III spełniają kryterium

	Obszar I	Obszar II	Obszar III	Obszar IV	Obszar V	
Porównywalnie niższy poziom wartości zasobu mieszkaniowego	zdegradowanych (% powierzchni)	75,0	57,1	71,8	72,7	Obszary I, II, III spełniają kryterium
	Procentowy udział mieszkań bez instalacji techniczno-sanitarnej w ogólnej liczbie mieszkań obszaru. Wskaźnik definiowany jako liczba mieszkań bez kanalizacji (%) ³					

1. Zgodnie z Wytycznymi wskaźnik liczony jest na 1.000 osób. Ze względu na brak danych zastosowano jednostkę rodziny.

2. Zgodnie z Wytycznymi wskaźnik obejmuje liczbę zarejestrowanych podmiotów gospodarczych. Ze względu na brak danych uwzględniono liczbę podmiotów zarejestrowanych w ewidencji działalności gospodarczej.

3. Zgodnie z Wytycznymi wskaźnik obejmuje mieszkania bez wodociągu i/lub centralnego ogrzewania i/lub gazu z sieci. Ze względu na specyfikę Miasta oraz brak danych wskaźnik obejmuje mieszkania bez kanalizacji sanitarnej.

(54) Wyniki analizy porównawczej obszarów objętych Programem wskazują na Obszar I jako ten najbardziej zdegradowany. Spośród pięciu kryteriów obligatoryjnych, determinujących stopień degradacji danego obszaru, Obszar I wykazał najwyższy poziom w przypadku trzech. Obszary II i III odpowiednio po jednym.

(55) Na terytorium Obszaru I najwyższy poziom odnotowano w przypadku kryteriów:

- (a) Wysokiego poziomu ubóstwa wykluczenia (sfera społeczno-gospodacza),
- (b) Niskiego poziomu edukacji, znaczących braków w umiejętnościach i wysokiego odsetku osób porzucających szkołę (sfera społeczno-gospodacza),
- (c) Porównywalnie niższego poziomu wartości zasobu mieszkaniowego (sfera infrastrukturalna),

(56) Na terytorium Obszaru II najwyższy poziom odnotowano w przypadku kryterium:

- (a) Szczególnie zniszczonego otoczenia (sfera infrastrukturalna),

(57) Na terytorium Obszaru III najwyższy poziom odnotowano w przypadku kryterium:

- (a) Niskiego poziomu aktywności gospodarczej (sfera społeczno-gospodacza).

(58) Tym samym, w porównaniu do pozostałych obszarów objętych Programem Obszar I cechuje najwyższy stopień zdegradowania.

(59) Zdefiniowane powyżej negatywne zjawiska skutkują marginalizacją Obszaru I w wyniku postępującej utraty walorów przestrzennych i estetycznych, a w szczególności w wyniku dekapitalizacji zabudowy miejskiej oraz rosnących utrudnień w ruchu

komunikacyjnym i pieszym. Zdecydowana większość zasobów infrastruktury technicznej oraz drogowej wymaga odnowy. Brak działań utrwała negatywne zjawiska społeczno – ekonomiczne.

- (60) Pogłębiająca się dekapitalizacja zasobów miejskich skutkuje degradacją przestrzenną i generuje problemy społeczno – ekonomiczne, w tym wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia. Stanowi istotny czynnik blokujący dalszy rozwój w wyniku ograniczania atrakcyjności lokalizacyjnej Obszaru I.
- (61) Wybór Obszaru I jako obszaru wsparcia znajduje także największe poparcie społeczne wśród mieszkańców, co pokazują wnioski z przeprowadzonych ankiet (największa liczba respondentów, tj. 29% wskazało tereny Rynku, jako obszar wymagający rewitalizacji). W życiu Miasta odgrywa kluczową rolę. Jest obszarem koncentracji funkcji mieszkaniowych, handlowo-usługowych, turystyczno-kulturowych oraz administracyjnych. Rynek i jego okolice są najstarszą częścią Szubina objętą nadzorem konserwatora zabytków i stanowią dziedzictwo kulturowe Miasta. Stąd, biorąc pod uwagę strefę oddziaływania, w tym możliwości dyfuzji na pozostałe obszary objęte Programem, wymaga najpilniejszej interwencji.
- (62) Podjęcie działań rewitalizacyjnych na pozostałych obszarach objętych Programem nastąpi w drugiej kolejności, w miarę dostępności środków finansowych.

3.2. Cele Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Szubin określone dla obszaru wsparcia

- (63) Definiując cele rewitalizacyjne dla Obszaru I, stanowiącego na potrzeby niniejszego dokumentu obszar wsparcia, uznano za priorytetowe te, zapisane w Uszczegółowieniu RPO w ramach Osi priorytetowej 7 „Wspieranie przemian w miastach i w obszarach wymagających odnowy”, tj.:
- (a) Wielofunkcyjne wykorzystanie zdegradowanych obszarów zlokalizowanych na terenach miejskich poprzez zagospodarowanie obiektów pełniących funkcje społeczne, kulturalne, turystyczne, edukacyjne, sportowe,
  - (b) Ożywienie gospodarcze, nadanie nowych funkcji infrastrukturze, tkance architektoniczno – urbanizacyjnej zdegradowanych części miast,
- (64) Uznając ww. cele za determinujące proces rewitalizacji Miasta Szubina, Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szubina ukierunkowano na te działania w Obszarze I, które wspierają rewitalizację w sferach przestrzennej, społecznej i kulturowej.
- (65) W odniesieniu do rewitalizacji w sferze przestrzennej, za cel główny uznano podniesienie jakości infrastruktury miejskiej w wyniku realizacji następujących celów szczegółowych:
- (a) Porządkowanie zdegradowanej struktury miejskiej poprzez przebudowę i zagospodarowanie placu Rynku do końca 2014 roku, w tym nadanie nowych funkcji

- społecznych, kulturalnych, rekreacyjnych i turystycznych (zakłada się przebudowę i zagospodarowanie Placu Rynku oraz założenie monitoringu wizyjnego i przebudowę oświetlenia ulicznego),
- (b) Podniesienie wartości substancji miejskiej, poprzez budowę, przebudowę, modernizację kanalizacji sanitarnej, deszczowej i sieci wodociągowej do końca 2014 roku (zakłada się rozbudowę sieci kanalizacyjnej o 1 km),
  - (c) Poprawę stanu technicznego ciągów komunikacyjnych, poprzez przebudowę części drogowej Rynku, ulic i chodników, w tym uporządkowanie układu komunikacyjnego i zmiana organizacji ruchu w obszarze realizacji projektu z dostosowaniem do osób niepełnosprawnych do końca 2014 roku (zakłada się modernizację 1,1 km dróg),
  - (d) Modernizację obiektów użyteczności publicznej do końca 2009 roku (planuje się modernizację Muzeum Ziemi Szubińskiej im. Zenona Erdmanna),
  - (e) Rozbudowę bazy sportowo – rekreacyjnej (do końca września 2009 roku planuje się budowę wielofunkcyjnego boiska sportowego przy Szkole Podstawowej Nr 1 w Szubinie),
- (66) Realizacja celów rewitalizacji w sferze przestrzennej zmniejszy stopień degradacji Obszaru I w wyniku wzrostu wartości wskaźników bazowych opisujących kryteria obligatoryjne. W szczególności dotyczyć to będzie kryteriów zdefiniowanych jako:
- (a) Szczególnie zniszczone otoczenie,
  - (b) Porównywalnie niższy poziom wartości zasobu mieszkaniowego.
- (67) Realizacja celów szczegółowych będzie odpowiedzią na zdiagnozowane stany kryzysowe Obszaru I, zdefiniowane i opisane w Załączniku 1 „Diagnoza stanu wyjściowego”. Należą do nich:
- (a) Niska funkcjonalność i estetyka zabudowy kwartałów przyległych do Rynku, wskazujące na postępującą degradację,
  - (b) Pogłębiająca się dekapitalizacja obiektów dziedzictwa kulturowego,
  - (c) Zły stan techniczny budynku Muzeum,
  - (d) Braki w sieci kanalizacyjnej,
  - (e) Niezadawalający stan techniczny infrastruktury drogowej,
  - (f) Zły stan infrastruktury mieszkaniowej, szczególnie w obszarach zagrożonych patologiami,
  - (g) Niski standard zasobów mieszkaniowych w budynkach wielorodzinnych,
  - (h) Niedostateczny rozwój wielofunkcyjnej bazy sportowej, warunkującej sprawność fizyczną mieszkańców Szubina.

(68)W odniesieniu do rewitalizacji w sferze społecznej, za cel główny uznano poprawę warunków życia mieszkańców w wyniku realizacji następujących celów szczegółowych:

- (a) Kompleksowe rozwijanie aktywnych form integracji społecznej mieszkańców Szubina, ze szczególnym uwzględnieniem mieszkańców Rynku i okolic w okresie od lutego do listopada 2011, poprzez przewyższanie indywidualnych barier w integracji społecznej, zwiększenie motywacji do działania i zaufania we własne siły, wsparcie do tworzenia i funkcjonowania pozaszkolnych form integracji dzieci, przywracanie i utrzymanie dobrej kondycji fizycznej oraz upowszechnienie i budowanie idei społeczeństwa informacyjnego.

(69)Realizacja celów rewitalizacji w sferze społecznej zmniejszy stopień degradacji Obszaru I w wyniku wzrostu wartości wskaźników bazowych opisujących kryteria obligatoryjne. W szczególności dotyczyć to będzie kryteriów zdefiniowanych jako:

- (a) Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia,
- (b) Niski poziom edukacji, znaczące braki w umiejętnościach i wysoki odsetek osób porzucających szkołę.

(70)Realizacja celów szczegółowych będzie odpowiedzią na zdiagnozowane stany kryzysowe Obszaru I, zdefiniowane i opisane w Załączniku 1 „Diagnoza stanu wyjściowego”. Należą do nich:

- (a) Wyższa od średniej dla województwa kujawsko - pomorskiego liczba osób bezrobotnych – 60,5 osób na 1000 mieszkańców tj. o 0,9 os/1000 mieszk. więcej niż w województwie, w tym wysoki udział w strukturze osób bezrobotnych tych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy – 42 % ,

Zakładana skala zmian do 2015 roku to zmniejszenie liczby osób bezrobotnych do 59,8 osób na 1000 mieszkańców, w tym zmniejszenie udziału osób długotrwale bezrobotnych do 40 %

- (b) Wysoki poziom bezrobocia wśród osób młodych w wieku 18 – 34 lata , stanowiący 28 % ogółu bezrobotnych.

Zakładana skala zmian , to spadek udziału bezrobotnych w wieku 18 – 34 lat o 2 %

(71)W odniesieniu do rewitalizacji w sferze kulturowej, za cel główny uznano rozwój oferty kulturowej w wyniku realizacji następujących celów szczegółowych:

- (a) Wzmocnienie identyfikacji mieszkańców Szubina i powiatu nakielskiego z jego dziedzictwem kulturowym Miasta oraz propagowanie wartości patriotyzmu lokalnego i edukacji historycznej wśród lokalną społeczność (w 2009 roku przygotowanie jednej sesji popularyzatorskiej oraz jednej wystawy).

(72)Realizacja celów szczegółowych będzie odpowiedzią na zdiagnozowane stany kryzysowe Obszaru I, zdefiniowane i opisane w Załączniku 1 „Diagnoza stanu wyjściowego”. Należy do nich problem niedostatecznego rozwoju działalności kulturalnej, warunkującej wzrost świadomości w zakresie lokalnego patriotyzmu.

(73) Podsumowujące zestawienie opisanych powyżej celów, kryteriów i problemów rewitalizacji w sferach przestrzennej, społecznej i kulturowej oraz projektów wspierających proces rewitalizacji Miasta Szubina prezentuje poniższa tabela.

Tabela 19. Zestawienie celów, kryteriów, problemów oraz projektów rewitalizacji

Cel LPR	Sfera przestrzenna Kryterium/wskaźnik	Problem	Projekt realizujący cel
Porządkowanie zdegradowanej struktury miejskiej poprzez przebudowę i zagospodarowanie placu Rynku do końca 2014 roku, w tym nadanie nowych funkcji społecznych, kulturalnych, rekreacyjnych i turystycznych (zakłada się przebudowę i zagospodarowanie Placu Rynku oraz założenie monitoringu wizyjnego i przebudowę oświetlenia ulicznego),	Szczególnie zniszczone otoczenie,	Niska funkcjonalność i estetyka zabudowy kwartałów przyległych do Rynku, wskazujące na postępującą degradację, Pogłębiająca się dekapitalizacja obiektów dziedzictwa kulturowego,	Projekt 1. Przebudowa Rynku i przyległych ulic wraz z poprawą gospodarki wodno-ściekowej w Szubinie
Podniesienie wartości substancji miejskiej, poprzez budowę, przebudowę, modernizację kanalizacji sanitarnej, deszczowej i sieci wodociągowej do końca 2014 roku (zakłada się rozbudowę sieci kanalizacyjnej o 1 km),	Porównywalnie niższy poziom wartości zasobu mieszkaniowego,	Braki w sieci kanalizacyjnej, Zły stan infrastruktury mieszkaniowej, szczególnie w obszarach zagrożonych patologiami, Niski standard zasobów mieszkaniowych w budynkach wielorodzinnych,	Projekt 1. Przebudowa Rynku i przyległych ulic wraz z poprawą gospodarki wodno-ściekowej w Szubinie
Poprawa stanu technicznego ciągów komunikacyjnych, poprzez przebudowę części drogowej Rynku, ulic i chodników, w tym uporządkowanie układu komunikacyjnego i zmiana organizacji ruchu w obszarze realizacji projektu z dostosowaniem do osób niepełnosprawnych do końca 2014 roku (zakłada się modernizację 1,1 km dróg),	Szczególnie zniszczone otoczenie,	Niezadawalający stan techniczny infrastruktury drogowej	Projekt 1. Przebudowa Rynku i przyległych ulic wraz z poprawą gospodarki wodno-ściekowej w Szubinie
Modernizacja obiektów użyteczności publicznej (do końca 2009 roku planuje się modernizację Muzeum Ziemi Szubińskiej im. Zenona	Szczególnie zniszczone otoczenie	Zły stan techniczny budynku Muzeum.	Projekt 2. Modernizacja Muzeum Ziemi Szubińskiej im.

Erdmanna),
 Rozbudowa bazy sportowo – rekreacyjnej (do końca września 2009 roku planuje się budowę wielofunkcyjnego boiska sportowego przy Szkole Podstawowej Nr 1 w Szubinie),

Szczególnie zniszczone otoczenie

Niedostateczny rozwój wielofunkcyjnej bazy sportowej

Zenona Erdmanna
 Projekt 5. Budowa wielofunkcyjnego boiska sportowego przy Szkole Podstawowej Nr 1 w Szubinie

Cel LPR

Kompleksowe rozwijanie aktywnych form integracji społecznej mieszkańców Szubina ze szczególnym uwzględnieniem mieszkańców Rynku i okolic w okresie od lutego do listopada 2011, poprzez przezwyciężanie indywidualnych barier w integracji społecznej, zwiększenie motywacji do działania i zaufania we własne siły, wsparcie do tworzenia i funkcjonowania pozaszkolnych form integracji dzieci, przywracanie i utrzymanie dobrej kondycji fizycznej oraz upowszechnienie i budowanie idei społeczeństwa informacyjnego.

Sfera społeczna

Kryterium/Wskaźnik

Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia,
 Niski poziom edukacji, znaczące braki w umiejętnościach i wysoki odsetek osób porzucających szkołę

Problem

Wyższa od średniej dla województwa kujawsko - pomorskiego liczba osób bezrobotnych, w tym wysoki udział w strukturze bezrobotnych tych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy,

Wysoki poziom bezrobocia wśród osób młodych w wieku 18 – 34 lata,

Projekt realizujący cel

Projekt 6. Program aktywności lokalnej

Cel LPR

Wzmocnienie identyfikacji mieszkańców Szubina i powiatu nakielskiego z dziedzictwem kulturowym oraz propagowanie wartości patriotyzmu lokalnego i edukacji historycznej wśród lokalnej społeczności (w 2009 roku przygotowanie jednej sesji popularnonaukowej oraz jednej wystawy).

Sfera kulturowa

Kryterium/Wskaźnik

Niedostateczny rozwój działalności kulturalnej, warunkującej rozwój patriotyzmu lokalnego,

Projekt realizujący cel

Projekt 3. IV sesja popularnonaukowa pt. „II wojna światowa przez pryzmat zbiorowych miejsc pamięci” oraz wydanie materiałów konferencyjnych w publikacji pt. „II wojna światowa przez pryzmat zbiorowych miejsc pamięci” ,

Projekt 4. Oblicza czasu – dwa spojrzenia na Powiat Nakielski,

Źródło: opracowanie własne

3.3. Streszczenie raportu z konsultacji społecznych

(74) Konsultacje społeczne przeprowadzono w okresie od sierpnia do września 2008 roku. Polegały one na udostępnieniu mieszkańcom Miasta celowo opracowanych ankiet do wypełnienia. Zadaniem respondentów było wskazanie głównych przyczyn degradacji Miasta oraz kategorii interwencji, które ich zdaniem należy uznać za priorytetowe. W konsultacjach społecznych wzięło udział łącznie 95 osób wyłącznie z terenu miasta Szubin.

Z tego:

- 40 osób stanowili uczniowie w wieku 16 – 19 lat (42% ankietowanych),
- 35 osoby pracujące w wieku 20 – 65 lat (37%),
- pozostałe 20 osób stanowili bezrobotni i osoby w wieku poprodukcyjnym (21%)

(75) 69 (72,6%) respondentów odpowiedziało się za zasadnością opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Szubin.

(76) Jako obszar rewitalizacji najczęściej wskazywano tereny Rynku - 27 (29%) respondentów oraz Las Wesółka oraz parki miejskie - 26 (28%) respondentów.

(77) Sondaż społeczny pozwolił wskazać konkretne problemy przestrzenne, ekonomiczne i społeczne, które powinny zostać rozwiązane w procesie rewitalizacji. Najczęściej pojawiającymi się problemami były: zły stan dróg i komunikacji (problemy przestrzenne), brak miejsc pracy (problemy ekonomiczne), bezrobocie (problemy społeczne) a także zły stan estetyczny otoczenia (problemy związane z jakością życia).

(78) Szczegółowe informacje na temat konsultacji społecznych prezentuje Załącznik 2.

(79) Ponadto w ramach konsultacji społecznych w dniu 13 listopada 2008 roku w siedzibie Urzędu Miejskiego w Szubinie odbyło się spotkanie, w którym wzięli udział:

- (a) Burmistrz Miasta: Ignacy Pogodziński,
- (b) Zastępca Burmistrza Miasta: Mariusz Piotrkowski,
- (c) Pracownik Urzędu Miejskiego: Małgorzata Napierała,
- (d) Komisariat Policji w Szubinie: Arkadiusz Szczech,
- (e) Sąd Rejonowy w Szubinie: Roman Swosiński,
- (f) Szubiński Dom Kultury: Alicja Gordon,
- (g) Gazeta Regionalna Powiat: Mariusz Gratkowski,
- (h) KPWiK Szubin: Wawrzyniec Owczarzak,

(i) Sąd Rejonowy w Szubinie: Mirosław Budziak,

(j) Rejonowa Biblioteka Publiczna: Mirosław Rzeszowski.

(80) Celem spotkania było omówienie obszarów rewitalizacji Miasta Szubin oraz praca nad projektami rewitalizacji.

4. Planowane działania na obszarze wsparcia (projekty)

4.1. Kryteria wyboru projektów

(81) Przy hierarchizacji działań i kierunków interwencji kierowano się przede wszystkim granicami wyznaczonego, w wyniku przeprowadzonych analiz, obszaru wsparcia i możliwością dyfuzji, uzyskanych dzięki podejmowanym działaniom, efektów na pozostałe obszary Miasta Szubin.

(82) Przy wyborze działań z zakresu poprawy zagospodarowania przestrzennego w wyniku modernizacji i remontów obiektów oraz zagospodarowania otoczenia, w pierwszej kolejności, kierowano się celowością działania wynikającą z analizy sytuacji społeczno – gospodarczej Miasta. Oceniano możliwości przywrócenia ładu przestrzennego, podniesienia wartości substancji miejskiej, poprawy jakości zasobów mieszkaniowych oraz odbudowy więzi społecznych. W drugiej kolejności brano pod uwagę zły stan techniczny obiektów i otoczenia. Oceniano charakter obecnych i planowanych, nowych funkcji na obszarze wsparcia, spełniających cele rewitalizacji. Dodatkowo preferowano posiadanie przynajmniej części dokumentacji technicznej, umożliwiającej niezwłoczne rozpoczęcie prac budowlanych.

(83) Przy wyborze działań ze sfery społecznej ukierunkowano się przede wszystkim na te związane z rozwojem integracji społecznej. Zaplanowane do działania przedsięwzięcia będą wpływały na zmniejszenie liczby osób bezrobotnych oraz zapobiegały pogłębianiu się ubóstwa i wykluczenia społecznego. Ponadto, będą służyły przywracaniu i utrzymaniu dobrej kondycji fizycznej oraz upowszechnieniu i budowaniu społeczeństwa informacyjnego.

(84) Przy wyborze działań ze sfery kulturowej ukierunkowano się przede wszystkim te związane z budowaniem więzi lokalnych, opartych na świadomości wspólnego dziedzictwa kulturowego, jego ochronie i pielęgnowaniu oraz propagowaniem wartości patriotyzmu lokalnego, w tym edukacją historyczną lokalnej społeczności.

(85) W ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Szubin zaplanowano do realizacji 6 projektów rewitalizacyjnych, w tym 2 ze sfery przestrzennej, 2 ze sfery społecznej i 2 ze sfery kulturowej. Szczegółowy wykaz i opisy projektów zawierają Załączniki 3 i 4.

(86) Dokonując wyboru projektów brano pod uwagę następujące kwestie:

(a) Czy projekt jest odpowiedzią na zgłaszane zapotrzebowanie społeczne wynikające z analiz przeprowadzonych na potrzeby Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Szubin,

- (b) Czy projekt jest zgodny z „Wytycznymi dotyczącymi przygotowania Lokalnego Programu Rewitalizacji”, stanowiącymi załącznik do Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2007 – 2015,
- (c) Czy projekt jest komplementarny względem innych,
- (d) Czy projekt znajduje się w granicach wyznaczonego obszaru wsparcia,
- (e) Czy projekt można prowadzić równoległe z pozostałymi projektami,
- (f) Czy projekt ma przygotowaną dokumentację techniczną.

- (87) W Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Szubin zostały ujęte projekty, które spełniają wskazane kryteria wyboru. Tym samym, preferowano te projekty, które dają największe szanse do wprowadzenia na zdegradowany obszar wsparcia nowych oraz podniesienie rangi już istniejących funkcji o charakterze przestrzennym, społecznym i kulturalnym.
- (88) Podejmowane działania mają na celu przede wszystkim poprawę jakości życia mieszkańców, w tym zagospodarowanie przestrzeni publicznych i poprawę estetyki przestrzennej Miasta, poprawę jakości zasobów mieszkaniowych oraz podniesienie atrakcyjności kulturowo - turystycznej Miasta. Ukierunkowane zostały także na rozwój infrastruktury technicznej oraz integrację społeczności lokalnej.
- (89) W wyniku realizacji projektów rewitalizacyjnych wzrośnie znaczenie Szubina. W sposób aktywny w realizację procesu rewitalizacyjnego zostaną włączeni mieszkańcy Szubina, zarówno poprzez uczestnictwo w zaplanowanych działaniach jak i możliwość zgłaszania nowych projektów.

4.2. Harmonogram realizacji projektów

- (90) Projekty uwzględnione w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Szubin będą realizowane w okresie 2009 - 2014. Termin ten dostosowany jest do okresu programowania funduszy unijnych. Szczegółowy harmonogram realizacji poszczególnych projektów prezentuje poniższa tabela.

Tabela 20. Harmonogram realizacji projektów

Nazwa projektu	Czas realizacji	Okres realizacji projektu								
		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	
Obszar I: „Rynek”										
Projekt 1. Przebudowa Rynku i przyległych ulic wraz z poprawą gospodarki wodno - ściekowej w Szubinie	2009-2012		X	X	X	X				
Projekt 2. Modernizacja Muzeum Ziemi Szubińskiej im. Zenona Erdmanna	2009		X							
Projekt 3. „IV sesja popularnonaukowa pt. „II	2009		X							

wojna światowa przez pryzmat
zbiorowych miejsc pamięci”
oraz wydanie materiałów
konferencyjnych w publikacji
pt. „II wojna światowa przez
pryzmat zbiorowych miejsc
pamięci”

Projekt 4. „Oblicza czasu- dwa
spojrzenia na Powiat Nakielski”

2009

X

Projekt 5. „Budowa
wielofunkcyjnego boiska
sportowego przy Szkole
Podstawowej Nr 1 w Szubinie

2009

X

Projekt 6. „Program aktywności
lokalnej”

2011

X

5. Plan finansowy Lokalnego Programu Rewitalizacji

(91) Harmonogram rzeczowo-finansowy projektów zaplanowanych do realizacji w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Szubin z uwzględnieniem źródeł finansowania prezentuje poniższa tabela.

Tabela 21. Źródła finansowania inwestycji planowanych w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Szubin (w tys. zł)

Nazwa projektu	Czas realizacji	Finansowanie projektu		Koszt realizacji projektu w rozbiciu na poszczególne lata							
		Źródło finansowania	Kwota	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Obszar I „Rynek”	2009-2012	Ogółem	10 052,6 2		922,20	979,42	5 375,5	2 775,50			
		środki własne	7 385,52								
		środki z funduszy UE	2 230,50								
		Inne (kredyt)	436,6								
Projekt 1. Przebudowa Rynku i przyległych ulic wraz z poprawą gospodarki wodno - ściekowej w Szubinie	2009-2012	Ogółem	9049,37		0,00	979,42	5 294,4 5	2 775,50			
		środki własne	6 869,92								
		środki z funduszy UE	2 179,45								
Projekt 2. Modernizacja Muzeum Ziemi Szubińskiej im. Zenona Erdmanna	2009	Ogółem	550		550						
		środki własne	300								
		środki z funduszy UE	-								
Projekt 3. IV sesja popularnonaukowa pt. „II wojna światowa przez pryzmat zbiorowych miejsc pamięci” oraz wydanie materiałów konferencyjnych w publikacji pt. „II wojna światowa przez pryzmat zbiorowych miejsc pamięci”	2009	Ogółem	6,6		6,6						
		środki własne	2,2								
		środki z funduszy UE	-								
Projekt 4. Oblicza czasu – dwa spojrzenia na Powiat Nakielski	2009	Ogółem	3,4		3,4						
		środki własne	2,3								
		środki z funduszy UE	-								
Projekt 5. Budowa wielofunkcyjnego boiska sportowego przy Szkole Podstawowej Nr 1 w Szubinie”	2009	Ogółem	362,2		362,2						
		środki własne	181,1								
		środki z funduszy UE	-								
Projekt 6. Program aktywności lokalnej”	2011	Ogółem	81,05				81,05				
		środki własne	30								
		środki z funduszy UE	51,05								
		Inne (kredyt)	-								

6. System wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Szubin

- (92)Ważnym elementem decydującym o skuteczności realizacji założeń i celów każdego dokumentu planistycznego jest efektywny i przemyślany system jego wdrażania. W celu wdrażania i monitorowania Programu, Burmistrz Szubina powołał:
- (a) Pełnomocnika ds. rewitalizacji,
  - (b) Zespół ds. rewitalizacji.
- (93)W skład Zespołu ds. rewitalizacji wchodzi merytoryczni pracownicy Urzędu Miejskiego.
- (94)Do zadań Pełnomocnika ds. rewitalizacji należy koordynacja wdrażania Programu na obszarze Miasta, przygotowywanie projektów aktualizacji Programu, jego promocja, organizacja systemu monitorowania, współdziałanie z partnerami społecznymi.
- (95)Odpowiedzialność za realizację Lokalnego Programu Rewitalizacji w Mieście Szubin ponosi Burmistrz. W prawidłowej realizacji projektów obejmujących równocześnie różne aspekty (przestrzenne, gospodarcze i społeczne), Burmistrza wspomagają członkowie interdyscyplinarnego Zespołu ds. rewitalizacji.
- (96)W odniesieniu do projektów realizowanych przez inne jednostki organizacyjne Miasta, odpowiedzialność za ich prawidłową realizację ponosić będą kierownicy tych jednostek. W przypadku projektów zewnętrznych, za ich prawidłową realizację odpowiadać będą projektodawcy.
- (97)Do zadań Pełnomocnika ds. rewitalizacji należy:
- (a) Zbieranie, z wszelkich źródeł, informacji o rejonach Miasta, które wymagają wsparcia,
  - (b) Inicjowanie propozycji nowych działań, w tym modyfikacja bądź całkowita zmiana granic obszaru, który powinien podlegać rewitalizacji,
  - (c) Wstępna analiza zgłaszanych projektów, zarówno pod względem merytorycznym, jak i pod względem celowości,
  - (d) Prowadzenie bieżącego monitoringu projektów i działań już realizowanych, przedstawianie propozycji ich bieżącej modyfikacji czy aktualizacji,
  - (e) Składanie propozycji wniosków w zakresie zmian Lokalnego Programu Rewitalizacji na poziomie strategicznym.
- (98)Zadaniem Pełnomocnika ds. rewitalizacji jest także bieżąca współpraca ze wszystkimi beneficjentami Programu i realizatorami projektów, zarówno zewnętrznych jak i miejskich. Ponadto jest on zobligowany do udostępniania informacji, organizowania spotkań, konferencji, konsultacji w celu upowszechnienia informacji o Lokalnym Programie Rewitalizacji i o poszczególnych projektach. Informacje te powinny być upowszechniane wśród mieszkańców oraz działających na terenie Miasta podmiotów i środowisk opiniotwórczych. Obowiązkiem Pełnomocnika jest ponadto organizowanie

dialogu społecznego w sprawach dotyczących potrzeb oraz możliwości aktualizacji Programu.

7. System monitorowania i oceny realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji i komunikacji społecznej

7.1. System monitorowania i oceny realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji

- (99) Realizacja poszczególnych projektów i całego Programu monitorowana będzie na poziomie wskaźników: produktu, rezultatu i oddziaływania. Stopień ich osiągnięcia sprawdzany będzie w ramach prowadzonego cyklicznie monitoringu.
- (100) Częstotliwość pomiaru zależy od kategorii wskaźnika i od poziomu jego pomiaru w strukturze wdrażania. Wskaźniki produktu będą mierzone co najmniej raz na kwartał, wskaźniki rezultatu corocznie lub po zakończeniu projektu. Natomiast pomiar wskaźników oddziaływania odbywać się będzie po zakończeniu projektu w ciągu kolejnych 5 lat.
- (101) Monitoring prowadzić będą pracownicy Urzędu Miejskiego. Podstawą do jego przeprowadzania będą dane uzyskane od podmiotów zaangażowanych w rewitalizację wyznaczonego obszaru Miasta. W zakresie badania trudnomierzalnych wskaźników oddziaływania wykonywane będą dodatkowe badania i ekspertyzy. Monitoring w zakresie osiągniętych wskaźników produktu i rezultatu będzie wykonywany w oparciu o przedstawione niżej zestawienie wskaźników.

Tabela 22. Zbiorne zestawienie wskaźników

Wskaźniki produktu	Jednostka miary
Liczba projektów w zakresie rewitalizacji i mieszkalnictwa	szt.
Liczba budynków poddanych renowacji	szt.
Powierzchnia budynków poddanych renowacji	m ²
Liczba budynków poddanych remontowi/przebudowie infrastruktury technicznej	szt.
Powierzchnia budynków poddanych remontowi/przebudowie infrastruktury technicznej	m ²
Liczba budynków poddanych termomodernizacji	szt.
Powierzchnia budynków poddanych termomodernizacji	m ²
Liczba nowo zbudowanych budynków	szt.
Powierzchnia nowo zbudowanych budynków	m ²
Powierzchnia zdegradowanych obszarów Miasta poddanych rewitalizacji	m ²
Liczba przebudowanych obiektów instytucji kultury	szt.
Liczba obiektów instytucji kultury zapewniających dostęp dla osób niepełnosprawnych	Szt.
liczba zbudowanych / przebudowanych / doposażonych obiektów (ulic i toalety publicznej)	Szt.
powierzchnia terenów przeznaczonych na tereny parkingowe	ha
Wskaźniki rezultatu	Jednostka miary
Powierzchnia obszarów poddanych rewitalizacji	ha
Liczba osób mieszkających na terenie objętym procesem rewitalizacji	osoby
Liczba obiektów zabezpieczonych przed zagrożeniami	szt.
Liczba zrewitalizowanych obszarów	Szt.
Liczba nowych miejsc pracy powstała w wyniku realizacji projektów	szt.
Wskaźniki oddziaływania	Jednostka miary
Wzrost zadowolenia mieszkańców w wyniku działań rewitalizacyjnych	%

- (102) Rada Miejska w Szubinie dokonuje, w formie uchwały, oceny Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Szubin, co najmniej raz na trzy lata.
- (103) Ponadto beneficjent sporządzi, minimum raz w roku, do 30 maja, raport z realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Szubin, za poprzedni rok kalendarzowy, na druku przygotowanym przez Instytucję Zarządzającą.
- (104) Istotnym elementem Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Szubin jest także bieżąca ocena aktualnych potrzeb oraz priorytetów na poziomie Miasta. Ocena potrzeb powinna dotyczyć wskazania projektów, które należy realizować w pierwszej kolejności oraz wyboru nowych obszarów gdzie muszą zostać skoncentrowane działania związane z rozwojem społeczno-gospodarczym. Ocena powinna umożliwiać aktualizację zarówno na poziomie operacyjnym (aktualizacja kwartalna), jak i na poziomie strategicznym (aktualizacja roczna).
- (105) Celem aktualizacji kwartalnej jest identyfikacja nowych projektów bądź wprowadzanie zmian do już podjętych przedsięwzięć. Celem aktualizacji rocznej jest dokonywanie wyborów o charakterze strategicznym, wypracowanie wizji rozwoju procesów rewitalizacji, przede wszystkim w skali całego Miasta i jej uwzględnienie przy planowaniu budżetu na kolejny rok kalendarzowy.
- (106) Pełnomocnik ds. rewitalizacji przyjmuje opinie, propozycje i wnioski dotyczące aktualizacji projektów już przyjętych, włączenia do Programu nowych projektów, jak również ewentualnej modyfikacji istniejącego lub wyznaczenia nowego obszaru bądź obszarów wymagających rewitalizacji.
- (107) Proponowane zmiany będą przekazywane Pełnomocnikowi ds. rewitalizacji w celu rozpoczęcia procedury wprowadzenia zaaprobowanych zmian do Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Szubin. Przed ostatecznym przyjęciem zmian przez Radę Miejskiej, będą one przedstawiane, w celu zasięgnięcia opinii, społeczności lokalnej.

7.2. System komunikacji i partycypacji społecznej

- (108) Zarówno przygotowanie, jak i realizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Szubin odbywa się z zachowaniem zasady partnerstwa. W trakcie prac nad Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Szubin planowane kierunki działań oraz projekty były konsultowane ze środowiskami partnerów społecznych, zainteresowanymi określonymi dziedzinami np. infrastrukturą drogową i pieszą, turystyką, sferą społeczną oraz środowiskiem naturalnym.
- (109) Powodzenie działań realizowanych w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Szubin wymaga współpracy wielu podmiotów, nie tylko z sektora publicznego. Władze Szubina dążyć będą do jak największego zaangażowania w działania rewitalizacyjne organizacji pozarządowych oraz podmiotów prywatnych.

- (110) Lokalnemu Programowi Rewitalizacji Miasta Szubin będzie towarzyszyła otwarta polityka informacyjna, zarówno podczas opracowywania programu, jak i podczas jego późniejszej realizacji.
- (111) Zakłada ona informowanie mieszkańców rewitalizowanego obszaru oraz całego Miasta, najpierw o założeniach projektu, później o konkretnych planach, wreszcie o efektach prac. Informacje będą upowszechniane poprzez opracowanie materiałów informacyjnych o programie rewitalizacji, a także ulotek informujących o poszczególnych projektach (przedmiot projektu, cele realizacji projektu, przewidywane koszty i terminy realizacji).
- (112) Materiały informacyjne, wraz z ankietami umożliwiającymi wypowiedzenie się respondentom, będą udostępniane podczas organizowanych bezpośrednich spotkań z mieszkańcami, przy okazji organizowanych konferencji, poprzez korespondencję listowną skierowaną do mieszkańców, organizacji i instytucji działających na terenie Miasta, w trakcie imprez kulturalno – artystycznych, w siedzibie Urzędu Miejskiego w Szubinie.
- (113) Na stronie internetowej Urzędu Miejskiego zamieszczane będą bieżące informacje o postępach we wdrażaniu Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Szubin i poszczególnych projektów, zdjęcia obszarów objętych Programem wraz z przedstawieniem osiągniętych efektów, ankiety, sondaże i wyniki przeprowadzonych badań.
- (114) Konsultacje społeczne będą przeprowadzane przez cały okres realizacji Programu, przy czym konsultacje bezpośrednie, z mieszkańcami i środowiskami opiniotwórczymi, odbywać się będą co najmniej raz w roku.

8. Zakończenie

- (115) Niniejszy Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szubin opracowany został w celu określenia i zidentyfikowania potrzeb w zakresie rewitalizacji zdegradowanych społecznie i ekonomicznie obszarów Miasta.
- (116) Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szubin wskazuje, jakie działania powinny zostać podjęte w drodze realizacji przyjętych projektów w celu poprawy warunków życia mieszkańców Miasta, ich integracji oraz poprawy estetyki przestrzeni miejskiej. Ma to spowodować nadanie wyznaczonemu obszarowi wsparcia nowych funkcji społeczno – gospodarczych i prowadzić w efekcie do intensyfikacji rozwoju Miasta.
- (117) Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szubin ma służyć koncentracji środków finansowych i efektywności ich wykorzystania w latach 2008 – 2015. Jest dokumentem strategicznym, na podstawie którego, na obszarze wsparcia będą realizowane zadania inwestycyjne przez Gminę i partnerów lokalnych.
- (118) Przedstawione w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Szubin zestawienie projektów, w miarę potrzeb, będzie uzupełniane i aktualizowane w cyklach kwartalnych oraz rocznych, także o nowe projekty zgłaszane z inicjatywy mieszkańców oraz innych podmiotów działających na obszarze wsparcia.

Spis tabel

Tabela 1. Zestawienie kryteriów obligatoryjnych i wskaźników bazowych pozwalających na wyznaczenie obszarów rewitalizacji	6
Tabela 2. Liczba ludności Obszaru I w podziale na ulice w okresie 2004 - 2007	9
Tabela 3 . Liczba rodzin zamieszkałych na terytorium Obszaru I, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (stan na 30 czerwca 2008 roku)	10
Tabela 4. Liczba osób bezrobotnych w przedziale wiekowym 18 - 24 lata z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej zameldowanych na terytorium Obszaru I (stan na 31 lipiec 2008 roku).....	11
Tabela 5. Przestępczość na terytorium Obszaru I (łącznie w latach 2004 – 2007)	12
Tabela 6. Kategorie interwencji Policji na terytorium Obszaru I (łącznie w latach 2004 – 2007)	13
Tabela 7. Liczba ludności w podziale na ulice Obszaru II	14
Tabela 8. Liczba rodzin zamieszkałych na terytorium Obszaru II, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (stan na 30 czerwca 2008 roku)	15
Tabela 9. Przestępczość na terytorium Obszaru II (łącznie w latach 2004 – 2007)	16
Tabela 10. Wykroczenia na terytorium Obszaru II (łącznie w latach 2004 – 2007)	16
Tabela 11. Kategorie interwencji Policji na terytorium Obszaru II (łącznie w latach 2004 – 2007)	17
Tabela 12. Liczba ludności z podziałem na ulice Obszaru III	18
Tabela 13. Liczba osób bezrobotnych w przedziale wiekowym 18 - 24 lata z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej na terytorium Obszaru III (stan na 31 lipiec 2008 roku).....	19
Tabela 14. Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w ewidencji działalności gospodarczej w Szubinie na terytorium Obszaru III (stan na 1 wrzesień 2008 rok)	20
Tabela 15. Przestępczość na terytorium Obszaru III (łącznie w latach 2004 – 2007)	21
Tabela 16. Wykroczenia na terytorium Obszaru III (łącznie w latach 2004 – 2007).....	22
Tabela 17. Kategorie interwencji Policji na terytorium Obszaru III (łącznie w latach 2004 – 2007)	22
Tabela 18. Analiza porównawcza obszarów objętych Programem oraz na tle Miasta Szubin	23
Tabela 19. Zestawienie celów, kryteriów, problemów oraz projektów rewitalizacji.....	29
Tabela 20. Harmonogram realizacji projektów	33
Tabela 21. Źródła finansowania inwestycji planowanych w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Szubin (w tys. zł)	35
Tabela 22. Zbiorcze zestawienie wskaźników.....	37

Załączniki

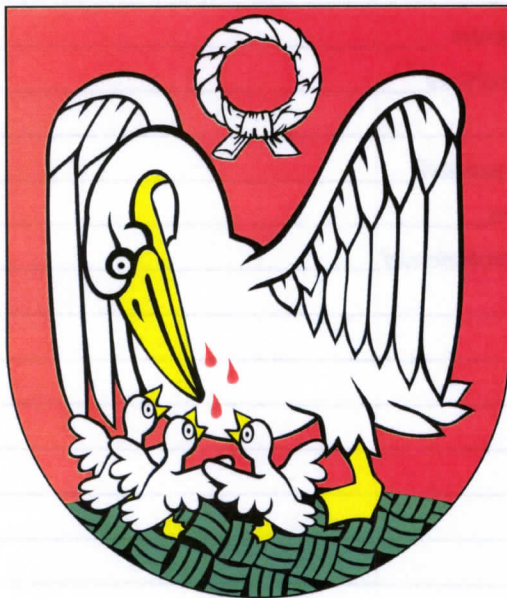
Załącznik 1. Diagnoza stanu wyjściowego

Załącznik 2. Raport z konsultacji społecznych

Załącznik 3. Wykaz projektów realizowanych w ramach Lokalnego Programu rewitalizacji Miasta Szubin

Załącznik 4. Opis projektów

Załącznik 1. Diagnoza stanu wyjściowego

Szubin, sierpień 2010

SPIS TREŚCI

1.	Charakterystyka sytuacji społeczno - gospodarczej oraz stanu zagospodarowania Miasta Szubin	4
1.1.	Charakterystyka lokalizacji Miasta	4
1.1.1.	Uwarunkowania historyczne	5
1.2.	Spółeczeństwo	6
1.2.1.	Mieszkańcy	6
1.2.2.	Rynek pracy	11
1.2.3.	Pomoc społeczna w Szubinie	14
1.2.4.	Problematyka uzależnień	19
1.2.5.	Oświata	20
1.2.6.	Przestępczość na terenie Szubina	23
1.2.7.	Organizacje pozarządowe funkcjonujące na terenie Szubina oraz działalność kulturowa	28
1.3.	Gospodarka	30
1.3.1.	Zagadnienia gospodarcze	30
1.3.2.	Branża turystyczna	36
1.4.	Środowisko i zagospodarowanie przestrzenne	38
1.4.1.	Zasoby oraz uwarunkowania przyrodnicze	38
1.4.2.	Fauna i flora	38
1.4.3.	Źródła oraz wielkość emisji zanieczyszczeń	39
1.4.4.	Przeciwdziałanie zanieczyszczeniom	40
1.4.5.	Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej	43
1.4.6.	Edukacja ekologiczna	44
1.4.7.	Odpady	45
1.4.8.	Zagospodarowanie przestrzenne	47
1.4.9.	Własność gruntów i budynków	48
1.4.10.	Obiekty zabytkowe	49
1.4.11.	Instytucje publiczne	49
1.5.	Infrastruktura	51
1.5.1.	Komunikacja i układ drogowy	51
1.5.2.	Pozostała infrastruktura	53
1.5.3.	Mieszkalnictwo	54
1.6.	Analiza SWOT	57
1.7.	Wytyczne dla Lokalnego Programu Rewitalizacji	58
1.8.	Powiązania ze strategicznymi dokumentami dotyczącymi rozwoju kraju, regionu i Miasta	60
1.8.1.	Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013	60
1.8.2.	Strategia Rozwoju Kraju 2007-2015	61
1.8.3.	Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko - Pomorskiego na lata 2007 – 2013	61
1.8.4.	Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2007 - 2020	62
1.8.5.	Strategia Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Nakielskiego	64
1.8.6.	Strategia zrównoważonego rozwoju Gminy i Miasta Szubin	65

<i>Spis tabel</i>	67
<i>Spis wykresów</i>	68

1. Charakterystyka sytuacji społeczno - gospodarczej oraz stanu zagospodarowania Miasta Szubin

1.1. Charakterystyka lokalizacji Miasta

- (1) Szubin jest gminą miejsko - wiejską położoną w powiecie nakielskim, w województwie kujawsko - pomorskim. Administracyjnie graniczy z pięcioma gminami województwa kujawsko - pomorskiego (Nakło nad Notecią, Białe Błota, Łabiszyn, Żnin, Kcynia).
- (2) Gmina Szubin obejmuje 55 miejscowości, w tym Miasto Szubin i 54 miejscowości wiejskie.
- (3) Miasto Szubin zajmuje powierzchnię 8 km², co stanowi zaledwie 2,4% ogólnej powierzchni Gminy (332 km²).
- (4) Miasto Szubin zamieszkuje 9.250 osób (stan na 31 grudnia 2007 roku), tj. ponad 40,4% ludności Gminy (22.907 osób), z czego mężczyźni stanowią 48%, kobiety odpowiednio 52%.

1.1.1. Uwarunkowania historyczne

- (5) Ziemia szubińska, obejmująca Miasto i Gminę Szubin, stanowi część Pałuk - dawnego regionu północno - wschodniej Wielkopolski.
- (6) Historyczne znaleziska urn oraz starych monet greckich świadczą, że osada ludzka na terenie Szubina istniała przed powstaniem państwa polskiego. Za główny czynnik miastotwórczy uznaje się przebiegające przez Miasto szlaki lądowe, w tym pierwszy, „Bursztynowy” w początkach naszej ery, następny łączący Gniezno z Nakłem i Pomorzem w XII wieku, późniejsze w kierunku Wyszogrodu, Bydgoszczy i Łabiszyna oraz linia kolejowa Żnin – Szubin – Bydgoszcz od 1895 roku.
- (7) Pierwszymi mieszkańcami Szubina byli rzemieślnicy, którzy ze skór zwierząt szyli dla mieszkańców zamku odzienie (kozuchy) zwane „szubami”. Stąd prawdopodobnie pochodzi późniejsza, od XVI wieku, nazwa Szubin. We wcześniejszych dokumentach spotyka się nazwy: Subyn, Subina, Schubini i Szubino. Pierwsze wzmianki historyczne o Szubinie datują się na okres 1365 – 1458, na który przypada też lokacja Miasta.
- (8) Od lokacji miejskiej do 1830 roku Miasto było własnością prywatną (pierwszym właścicielem był Sędziwój Pałuka, od 1419 roku jego bratanek Maciej z Wąsosza - podkomorzy kaliski, wojewoda kaliski, następnie rody Nałęczów, Czarnkowskich wojewoda poznański, Zdarskich, i kolejni właściciele Chojewski, Krzysztof Opaliński, Zygmunt Grudziński, Opalińscy, Adam Konarzewski, rody Mycielskich, Skórzewskich, Baranowskich, w 1848 roku najwięcej nieruchomości na terenie Miasta posiadał Karol Kiehn - Niemiec)
- (9) Od poł. XVI wieku Szubin należał do powiatu kcyńskiego, podporządkowanego władzom województwa kaliskiego, od 2. poł. XVIII w. władzom województwa gnieźnieńskiego, następnie w Księstwie Warszawskim (w latach 1807 - 1815) należał do departamentu bydgoskiego, w latach 1818 - 1887, w Wielkim Księstwie Poznańskim, Szubin był siedzibą władz powiatowych (obok powiatu mogileńskiego i wągrowieckiego), podlegających rejencji (regencji) bydgoskiej, do 1938 roku w województwie poznańskim, w latach 1938 - 1939 w województwie pomorskim z siedzibą w Toruniu, w okresie okupacji niemieckiej w ramach rejencji bydgoskiej w okręgu Gdańsk-Prusy Zachodnie, w latach 1945 - 1950 w województwie pomorskim z siedzibą w Bydgoszczy, w latach 1950 - 1998 w województwie bydgoskim; od 1999 roku w powiecie nakielskim, należącym do województwa kujawsko-pomorskiego (wojewoda w Bydgoszczy, sejmik samorządowy w Toruniu).
- (10) Najstarszą istniejącą w Mieście budowlą jest kościół pod wezwaniem św. Marcina, ufundowany przez dziedzica na zamku Sędziwoja w XIV wieku. Zbudowany jest w stylu późnogotyckim o jednej nawie.
- (11) Obecnie Gmina i Miasto Szubin jest ośrodkiem rolniczo - turystycznym Ziemi Pałuckiej. Należy do wyróżniających się w województwie pod względem ilości i jakości obiektów architektury i budownictwa, reprezentowanych między innymi przez: zespoły zabudowy miejskiej w Szubinie, zespoły pałacowo - parkowe z zespołami zabudowy folwarcznej (15) we wsiach Chobielin, Chomętowo, Chraplewo, Ciężkowo, Dąbrówka Słupska, Kołaczkowo, Królikowo, Pińsko,

Retkowo, Samokłęski Duże, Słupy, Wojsławiec, Zalesie, Żędowo, w mieście Szubinie, same zespoły folwarczne (3) we wsiach Łachowo, Tur, Żurczyn, oraz, w mniejszym stopniu, zespoły kościelne (8) we wsiach: Ciężkowo, Rynarzewo, Samokłęski Duże, Słupy, Szaradowo i 3 w Mieście Szubinie.

1.2. Społeczeństwo

1.2.1. Mieszkańcy

(12) Według danych Urzędu Miejskiego (stan na 31 grudnia 2007 roku) Szubin zamieszkiwało 9.250 osób. Przeciętna gęstość zaludnienia wynosiła 1.221osób/km². Szczegółowe informacje na temat sytuacji demograficznej prezentuje poniższa tabela.

Tabela 1. Liczba ludności w Szubinie w latach 2004 – 2007

Ludność/Lata	2004	2005	2006	2007
Ogółem	9 354	9 365	9 328	9 250
Mężczyźni	4 494	4 513	4 476	4 447
Kobiety	4 860	4 852	4 852	4 803

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego

(13) Z analizy danych wynika, iż w ciągu ostatnich czterech lat liczba ludności w Mieście nieznacznie zmalała (o 1,1%). W strukturze ludności przeważały kobiety (52%).

(14) Zgodnie z danymi Urzędu Miejskiego, w Szubinie (według danych na 4 sierpień 2008 rok) największa liczba osób na pobyt stały zameldowana była przy następujących ulicach: Gen. Jarosława Dąbrowskiego (1.427 osób), Gen. Józefa Bema (660 osób), Nowej (643 osoby), Winnica (373 osoby) oraz Nakielskiej (342 osoby).

(15) Strukturę ruchu naturalnego i migracji w Szubinie w latach 2004 – 2007 prezentuje poniższa tabela.

Tabela 2. Ruch naturalny i migracje

Ruch naturalny i migracje/Lata	2004	2005	2006	2007
Urodzenia żywe	86	107	118	105
Zgony ogółem	78	82	88	89
Zgony niemowląt	3	0	1	0
Przyrost naturalny	8	25	30	16
Saldo migracji w ruchu wewnętrznym	5	8	-72	-32
Saldo migracji zagranica	0	1	-21	3

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS 2004 – 2007

(16) Z analizy danych wynika, iż w całym okresie analizy przyrost naturalny był dodatni. Niemniej, w wyniku ujemnego salda migracji, nastąpił spadek liczby mieszkańców Miasta.

(17) Strukturę wiekową ludności Szubina w latach 2005 – 2007 przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 3. Ludność Szubina według grup wiekowych i płci w latach 2005 – 2007

Ludność wg wieku/La ta	2005			2006			2007		
	Ogółem	W tym kobiet	Udział w %	Ogółem	W tym kobiet	Udział w %	Ogółem	W tym kobiet	Udział w %
0 - 4	466	220	5,0	470	227	5,0	489	240	5,2
5 - 9	490	228	5,2	490	227	5,3	491	218	5,3
10 - 14	665	314	7,1	644	305	6,9	576	293	6,2
15 - 19	764	378	8,2	730	362	7,8	731	355	7,8
20 - 24	844	414	9,0	812	417	8,7	805	401	8,6
25 - 29	733	348	7,8	755	356	8,1	764	379	8,2
30 - 34	673	341	7,2	684	341	7,3	700	334	7,5
35 - 39	602	307	6,4	600	309	6,4	595	306	6,4
40 - 44	618	336	6,6	614	337	6,6	595	319	6,4
45 - 49	765	385	8,2	738	363	7,9	697	362	7,5
50 - 54	664	354	7,1	657	353	7,0	693	347	7,2
55 - 59	705	374	7,5	712	383	7,6	710	409	7,6
60 - 64	342	189	3,7	401	218	4,3	447	227	4,8
65 i więcej	1 034	664	11,0	1 021	654	11,0	1 045	668	11,2
Razem	9 365	4 852	100,0	9 328	4 852	100,0	9 338	4 858	100,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Regionalnych GUS 2005 – 2007.

Tabela 4. Ludność wg ekonomicznych grup - wiekowych

Ludność/Lata	2004	2005	2006	2007
W wieku przedprodukcyjnym (%)	22,5	21,9	21,9	21,4
W wieku produkcyjnym (%)	64,4	65,0	64,8	64,9
W wieku poprodukcyjnym (%)	13,0	13,1	13,3	13,6

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS 2004 – 2007

(18) Z danych liczbowych wynika, że w ciągu ostatnich czterech lat nastąpił wzrost udziału ludności w wieku produkcyjnym (o 0,5%) i poprodukcyjnym (o 0,6%) oraz spadek ludności w wieku przedprodukcyjnym (o 1,1%), co jest zgodne z ogólnokrajową tendencją. Największy wzrost nastąpił w przedziałach wiekowych

65 i więcej oraz 25 – 29, odpowiednio o 1,1% i 0,4%. Największy spadek natomiast w przedziałach 10– 14 i 45 – 49, odpowiednio o 0,9% i 0,7%.

(19) Ponad 55% ludności ogółem stanowiły osoby poniżej 40 roku życia. Mieszkańcy między 40 a 60 rokiem życia stanowili ok. 29% ogółu ludności. Najliczniejszymi grupami wiekowymi były grupy osób w przedziałach wiekowych 65 i więcej (11,2%) oraz 20 – 24 (8,6%).

(20) Zgodnie z danymi Urzędu Miasta w 2007 roku, na 9.250 osób przypadały 1.605 osoby w wieku poprodukcyjnym, co w przeliczeniu na 100 mieszkańców wynosiło 17,3 osoby.

(21) Dane dotyczące liczby osób w wieku poprodukcyjnym w podziale na ulice w Szubinie (stan na 25 sierpień 2008 rok) prezentuje tabela poniżej.

Tabela 5. Liczba osób w wieku poprodukcyjnym

Nazwa ulicy	Liczba osób w wieku poprodukcyjnym zameldowana na pobyt stały
Adama Asnyka	2
Boczna	1
Władysława Broniewskiego	62
Browarna	15
Brzozowa	1
Bukowa	0
Cypriana Kamila Norwida	7
Marii Dąbrowskiej	2
Gen. Jarosława Dąbrowskiego	277
Dworcowa	14
Generała Józefa Bema	136
Glinica	10
Jagodowa	2
Jana Pawła II	18
Jana Kasprowicza	9
Kcyńska	106
Kcyńska Nowe Osiedle	14
Jana Kilińskiego	10

Klonowa	6
Jana Kochanowskiego	52
Marii Konopnickiej	44
Tadeusza Kościuszki	17
Ignacego Krasickiego	11
Krótka	5
Ks. Władysława Mączkowskiego	0
Leśna	11
Lipowa	0
Łabiszyńska	2
3 Maja	34
Jana Matejki	29
Adama Mickiewicza	13
Malinowa	1
Młyńska	27
Modrzewiowa	0
Mostowa	15
Nakielska	37
Nowa	236
Oгородowa	44
Elizy Orzeszkowej	15
Osiedle Cieleckiego	11
Ignacego Paderewskiego	28
Pałucka	13
Plac Kościelny	5
Plac Wolności	6
Powstańców Wielkopolskich	36
Poziomkowa	0

Bolesława Prusa	4
Mikołaja Reja	5
Władysława Reymonta	5
Rynek	5
Sędziwoja Pałuki	7
Henryka Sienkiewicza	21
Juliusza Słowackiego	5
Sosnowa	3
Sportowa	7
21 Stycznia	0
Lucjana Szenwalda	1
Szkolna	0
Świerkowa	1
Św. Marcina	27
Tysiąclecia	5
Wiejska	14
Władysława Wiewiórowskiego	22
Winnica	61
Stanisława Wyspiańskiego	2
Wyzwolenia	25
Zamek	0
Stefana Żeromskiego	1
Razem	1.605

Źródło: Urząd Miejski W Szubinie

(22)Z analizy danych zawartych w powyższej tabeli wynika, iż największa liczba osób w wieku poprodukcyjnym zameldowana była na ulicach: Gen. Jarosława Dąbrowskiego (277 osób), Nowej (236 osób), Gen. Józefa Bema (136 osób) oraz Kcyńskiej (106 osób).

(23)Na terenie Szubina nie zamieszkują: imigranci, mniejszości narodowe, mniejszości etniczne, uchodźcy.

1.2.2. Rynek pracy

- (24) Miernikami aktywności ekonomicznej, determinującymi warunki życia oraz poziom zamożności mieszkańców są: stopa bezrobocia, liczba bezrobotnych, liczba osób pracujących, poziom wynagrodzeń, a także liczba osób korzystających z pomocy społecznej.
- (25) Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Nakle nad Notecią na koniec 2007 roku w Szubinie zarejestrowanych było 560 osób bezrobotnych, co w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców wynosiło około 60,5 osób (powyżej średniej dla województwa kujawsko – pomorskiego, która wyniosła 59,6 osób). W ciągu ostatnich lat odnotowuje się systematyczny spadek liczby osób bezrobotnych, co jest zgodne z ogólnokrajową tendencją.
- (26) Z danych Powiatowego Urzędu Pracy w Nakle nad Notecią wynika, iż na koniec 2007 roku w Szubinie w grupie osób pozostających bez pracy większość stanowiły kobiety – 332 osób (ok. 59,3% ogółu bezrobotnych). W latach 2004 – 2007 dynamika spadku liczby kobiet bezrobotnych była wolniejsza od tej dla mężczyzn i wynosiła odpowiednio 28,6% w stosunku do 52,3% dla mężczyzn.
- (27) Liczbę osób bezrobotnych w podziale na osiedla mieszkaniowe w Szubinie (stan na 24 lipiec 2008 rok) prezentuje poniższa tabela.

Tabela 6. Poziomu bezrobocia na terenie miasta Szubin, w podziale na osiedla

Nazwa osiedla	Struktura zarejestrowanych osób bezrobotnych							
			Poziom wykształcenia					
	mężczyźni	kobiety	Długotrwale bezrobotni	wyższe	połicealne i średnie zawodowe	średnie ogólne	zasadnicze zawodowe	gimnazjalne i poniżej
Bydgoskie	59	125	96	7	47	16	61	53
Spółdzielcze	43	79	66	11	22	16	47	26
Kcyńskie	50	62	57	4	23	8	41	36
Leśne	15	16	19	2	10	3	11	5
Razem miasto:	167	282	238	24	102	43	160	120

Źródło Powiatowy Urząd Pracy

- (28) Z analizy danych tabeli wynika, iż największe skupisko osób pozostających bez pracy, w tym długotrwale bezrobotnych, zamieszkiwało osiedle Bydgoskie. Najwyższa liczba osób bezrobotnych z wyższym wykształceniem mieszkała na osiedlu Spółdzielczym.
- (29) Strukturę osób bezrobotnych według wieku w latach 2004 – 2007 w Szubinie prezentuje poniższa tabela.

Tabela 7. Struktura wiekowa osób bezrobotnych

Bezrobotni wg wieku/Lata	Miasto Szubin							
	Stan na 31 grudnia 2004		Stan na 31 grudnia 2007		Różnica pomiędzy 2004 a 2007			
	Liczba bezrobo- tnych ogółem	Liczba bezrobo- tnych kobiet	Liczba bezrobo- tnych ogółem	Liczba bezrobo- tnych kobiet	Ilościowa		(%)	
					Liczba bezrobo- tnych ogółem	Liczba bezrobo- tnych kobiet	Liczba bezrobo- tnych ogółem	Liczba bezrobo- tnych kobiet
18 - 24 LATA	223	106	93	55	-130	-51	-58,3	-48,1
25 - 34 LATA	277	151	168	102	-109	-49	-39,4	-32,5
35 - 44 LATA	213	108	111	70	-102	-38	-47,9	-35,2
45 - 54 LATA	207	93	145	90	-62	-3	-30,0	-3,2
55 - 59 LAT	20	7	35	15	15	8	75,0	114,3
60 - 64 LATA	3	0	8	0	5	0	166,7	0,0
RAZEM	943	465	560	332	-383	-133	-40,6	-28,6

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy

(30) Dane z tabeli potwierdzają spadek liczby bezrobotnych w okresie 2004 – 2007 (o 40,6%), przy czym największy spadek odnotowano w grupie wiekowej 18 – 24 lata (o 58,3%). Ponadto, z analizy danych zawartych w powyższej tabeli wynika, iż w 2007 roku w strukturze osób bezrobotnych największy udział miały osoby w przedziale wiekowym 25 – 34 lata (30%) oraz 45 – 54 lata (25,9%).

(31) Strukturę osób bezrobotnych według wykształcenia w latach 2004 – 2008 prezentują poniższe tabele.

Tabela 8. Struktura osób bezrobotnych według wykształcenia

Poziom wykształcenia ogółem/Lata	2004	(%)	2005	(%)	2006	(%)	2007	(%)	2008*	(%)
Wyższe	26	2,8	40	4,7	29	4,3	21	3,8	25	5,6
Policealne i średnie zawodowe	175	18,6	180	21,4	131	19,5	117	20,9	105	23,3
Średnie LO	60	6,4	46	5,5	46	6,9	39	7,0	46	10,2
Zasadnicze zawodowe	456	48,4	355	42,1	271	40,4	222	39,6	157	34,9
Gimnazjalne i poniżej	226	24,0	222	26,3	194	28,9	161	28,8	117	26,0
Razem	943	100,0	843	100,0	671	100,0	560	100,0	450	100,0

* stan na koniec czerwca 2008

(32) Z analizy danych zawartych w powyższej tabeli wynika, iż w analizowany okresie, wraz ze spadkiem liczby osób bezrobotnych, udział osób z wyższym wykształceniem w strukturze bezrobotnych podwoił się, przy nieznacznym spadku w ujęciu ilościowym. Wzrósł także udział osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym oraz średnim LO, przy jednoczesnym spadku w ujęciu ilościowym, odpowiednio o 40,0% i 23,3%. Natomiast zarówno w ujęciu procentowym jak i ilościowym spadła liczba osób bezrobotnych w grupie osób najmniej wykształconych, tj. posiadających wykształcenie zasadnicze zawodowe oraz gimnazjalne i poniżej.

Tabela 9. Struktura osób bezrobotnych według wykształcenia

Poziom wykształcenia kobiet/Lata	2004		2005		2006		2007		2008*	
		(%)		(%)		(%)		(%)		(%)
Wyższe	15	57,7	22	55,0	18	62,1	10	47,6	14	56,0
Policealne i średnie zawodowe	112	64,0	118	65,6	94	71,8	81	69,2	75	71,4
Średnie LO	45	75,0	33	71,7	29	63,0	24	61,5	39	84,8
Zasadnicze zawodowe	188	41,2	153	43,1	152	56,1	121	54,5	84	53,5
Gimnazjalne i poniżej	105	46,5	116	52,3	117	60,3	96	59,6	72	61,5
Razem	465	49,3	442	52,4	410	61,1	332	59,3	284	63,1

* stan na koniec czerwca 2008

(33) Z analizy danych zawartych w powyższej tabeli wynika, iż w analizowany okresie, pomimo spadku w ujęciu ilościowym, udział kobiet bezrobotnych w strukturze osób bezrobotnych ogółem wzrósł z 49,3% do 63,1%. Jediną grupą, w której udział bezrobotnych kobiet w strukturze osób bezrobotnych ogółem spadł była grupa kobiet posiadających wykształcenie wyższe.

(34) Strukturę osób bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy prezentuje poniższa tabela.

Tabela 10. Struktura osób bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy

Bezrobotni wg czasu pozostawania bez pracy/Lata	Miasto Szubin							
	2004		2007		Zmiana 2004 - 2007			
	Liczba bezrobo- tnych ogółem	Liczba bezrobo- tnych kobiet	Liczba bezrobo- tnych ogółem	Liczba bezrobo- tnych kobiet	ilościowo		(%)	
Liczba bezrobo- tnych ogółem					Liczba bezrobo- tnych kobiet	Liczba bezrobo- tnych ogółem	Liczba bezrobo- tnych kobiet	
do 1 m-ca	73	26	57	21	-16	-5	-21,9	-19,2
od 1 do 3 m-cy	107	44	112	57	5	13	4,7	29,5
od 3 do 6 m-cy	113	51	102	63	-11	12	-9,7	23,5
od 6 do 12 m- cy	176	84	88	52	-88	-32	-50,0	-38,1
od 12 do 24 m- cy	176	66	71	47	-105	-19	-59,7	-28,8
pow. 24 m-cy	298	194	130	92	-168	-102	-56,4	-52,6
RAZEM	943	465	560	332	-383	-133	-40,6	-28,6

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy

(35) Z analizy danych zawartych w powyższej tabeli wynika, iż wśród ogólnej liczby osób bezrobotnych największy udział zarówno na koniec 2004 roku jak i 2007 roku mieli ci pozostający bez pracy powyżej 24 miesięcy, odpowiednio 31,6% i 23,2%. Łącznie udział osób pozostających długotrwale bez pracy (powyżej 12 miesięcy) spadł z poziomu 50,3% do poziomu 35,9% ogółu osób bezrobotnych w Mieście.

(36) Strukturę osób pracujących wg płci w Szubinie przedstawia tabela poniżej.

Tabela 11. Struktura osób pracujących według płci

Liczba osób pracujących	2006	2007
Ogółem	1 807	2 274
Mężczyźni	765	1 241
Kobiety	1 042	1 033

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS 2006 – 2007

- (37)Z analizy danych tabeli wynika, iż w latach 2006 – 2007, przy ogólnej dynamice wzrostu liczby osób pracujących na poziomie 20,5% dynamika zatrudnienia była ujemna w przypadku kobiet (- 0,9%) i dodatnia w przypadku mężczyzn (38,3%).
- (38)Według danych GUS (stan na 31 grudnia 2007 roku) liczba osób pracujących w Mieście stanowiła 67,2% ogółu pracujących w Gminie.
- (39)Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie nakielskim (wg stanu na 31 grudnia 2007 roku) wynosiło 2.145,00zł i było niższe od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia dla województwa kujawsko – pomorskiego oraz kraju, które wynosiły odpowiednio 2.443,17zł oraz 2.866,04zł.

1.2.3. Pomoc społeczna w Szubinie

- (40)Pomoc społeczna stanowi jedną z podstawowych płaszczyzn działalności Miasta w sferze społecznej i traktowana jest jako mechanizm przeciwdziałania patologiom oraz umożliwiający pobudzenie aktywności zawodowej mieszkańców.
- (41)Według danych Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (stan na 30 czerwca 2008 roku) z pomocy społecznej w 2008 roku skorzystało 296 rodzin.
- (42)Jak pokazują statystyki pomocy udzielonej w latach 2004 – 2007, do najczęstszych powodów należały:
- (a) Ubóstwo,
  - (b) Bezrobocie,
  - (c) Niepełnosprawność,
  - (d) Długotrwałą chorobę,
  - (e) Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych,
  - (f) Alkoholizm.
- (43)Zestawienie liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej w latach 2004 – 2007 udzielonej przez Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szubinie w podziale na tytuły jej udzielenia przedstawia poniższa tabela.

Tabela 12. Zestawienie liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej

Liczba rodzin wnioskująca o pomoc/Lata	2004	2005	2006	2007
Ubóstwo	491	398	310	301
Bezdomność	1	1	3	11
Potrzeba ochrony macierzyństwa	22	24	29	15
Bezrobocie	220	340	263	253
Niepełnosprawność	143	73	129	128
Długotrwała choroba	67	58	84	82
Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych, w tym:	292	33	156	61
Rodziny niepełne	29	15	82	55
Rodziny wielodzietne	263	18	74	8
Alkoholizm	38	16	10	17
Trudność w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	4	9	5	5
Zdarzenia losowe	1	0	5	2
Kłęsa żywiołowa (susza)	100	0	35	0
Razem	1.180	587	1.185	938

Źródło: Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

(44) Analiza danych z tabeli potwierdza, iż w 2007 roku rodziny korzystające z pomocy społecznej w szczególności nie radziły sobie z problemami ubóstwa (301 osób) i bezrobocia (253). W ujęciu historycznym, biorąc pod uwagę analizowany okres 2004 – 2007, wzrosła liczba osób korzystających z pomocy z tytułu bezrobocia, długotrwałej choroby i rodzin niepełnych. Pomimo niskiej skali zdecydowanie wzrosła liczba osób korzystających z pomocy ze względu na bezdomność (o 1 000%).

(45) Dane dotyczące form przyznania pomocy społecznej w 2004 – 2007 w Gminie Szubin prezentuje tabela poniżej.

Tabela 13. Formy przyznanej pomocy społecznej w Gminie Szubin

Forma przyznanej pomocy – liczba rodzin/Lata	2004	2005	2006	2007
Zasiłki stałe	105	124	128	122
Zasiłki okresowe	433	710	669	592
Schronienie	2	8	9	2
Posiłek dla dzieci w szkołach	895	953	906	880
Usługi opiekuńcze	28	40	76	31
Pogrzeb	1	2	1	3
Zasiłki celowe	626	612	928	778
Praca socjalna	250	1.366	1.402	1.211
Poradnictwo prawne	102	296	490	510
Odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej	0	6	12	15
Razem	2.442	3.847	4.612	4.144

Źródło: Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szubinie

- (46) Z analizy danych zawartych w powyższej tabeli wynika, iż w analizowanym okresie tempo przyznawania pomocy społecznej wzrosło o 69,7%. Spośród form świadczenia pomocy społecznej w Gminie Szubin do najczęstszych należały (wg stanu na koniec 2007 roku): porady socjalne (1.211) oraz posiłek dla dzieci w szkołach (880), zasiłki celowe i okresowe (odpowiednio 778 i 592). Zwraca uwagę ponad czterokrotny wzrost porad prawnych.
- (47) Zgodnie z danymi Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej do obszarów Miasta, charakteryzujących się nasileniem patologii społecznych, w szczególności alkoholizmem oraz długotrwałym bezrobociem należą: Plac Kościelny, ulice Św. Marcin, Rynek, Winnica, Browarna oraz Plac Wolności.
- (48) Dane dotyczące liczby rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w Szubinie (stan na 30 czerwiec 2008 rok) w podziale na ulice prezentuje tabela poniżej.

Tabela 14. Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy w Szubinie

Ulica	Liczba rodzin		
	Pomoc finansowa	Pomoc usługowa	Łącznie
Adama Asnyka	-	-	-
Browarna	15	2	17
Władysława Broniewskiego	11	6	17
Marii Dąbrowskiej	-	-	-
Dworcowa	2	1	3
Glinica	3	-	3
Jana Kasprowicza	-	-	-
Jana Kochanowskiego	7	1	8
Marii Konopnickiej	2	1	3
Tadeusza Kościuszki	7	3	10
Jana Kilińskiego	6	4	10
Krótką	1	-	1
Łabiszyńska	-	-	-
Jana Matejki	2	-	2
Adama Mickiewicza	4	-	4
Nakielska	4	-	4
Ignacego Paderewskiego	8	1	9
Plac Kościelny	5	1	6
Podgórna	1	-	1
Powstańców Wielkopolskich	4	1	5
Bolesława Prusa	-	-	-
Mikołaja Reja	-	-	-
Sędziewoja Pałuki	2	2	4
Juliusza Słowackiego	2	-	2
Henryka Sienkiewicza	2	-	2

21 Stycznia	-	-	-
Lucjana Szenwalda	-	-	-
Szkolna	-	-	-
Cypriana Kamila Norwida	-	-	-
Wiejska	-	-	-
Stanisława Wyspiańskiego	-	-	-
Wyzwolenia	4	2	6
Zamek	-	-	-
Św. Marcina	10	2	12
Żeromskiego	-	-	-
Ks. Władysława Mączkowskiego	-	-	-
Gen. Józefa Bema	5	2	7
Gen. Jarosława Dąbrowskiego	18	5	23
Nowa	9	3	12
Pałucka	-	1	1
Władysława Reymonta	1	-	1
Władysława Wiewiórowskiego	1	-	1
Boczna	-	-	-
Kcyńska	16	7	23
Kcyńska Nowe Osiedle	3	-	3
Ignacego Paderewskiego	-	-	-
Jana Pawła II	-	-	-
Młyńska	12	-	12
Mostowa	3	-	3
Elizy Orzeszkowej	2	1	3
Osiedle Cieleckiego	13	1	14
3 Maja	16	-	16

Plac Wolności	6	-	6
Poprzeczna	-	-	-
Rynek	3	-	3
Sportowa	-	-	-
Winnica	18	1	19
Harcerska	-	-	-
Brzozowa	2	-	2
Bukowa	-	-	-
Jagodowa	-	-	-
Klonowa	5	1	6
Leśna	3	1	4
Lipowa	-	-	-
Malinowa	-	-	-
Modrzewiowa	-	-	-
Oгородowa	7	1	8
Poziomkowa	-	-	-
Sosnowa	-	-	-
Świerkowa	-	-	-
Tysiąclecia	-	-	-
Razem	245	51	296

Źródło: Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szubinie

(49) Z analizy danych zawartych w powyższej tabeli wynika, iż w Szubinie z pomocy społecznej skorzystało (wg stanu na 30 czerwca 2008 roku) 296 rodzin, w tym 245 rodzin otrzymało pomoc finansową (82,8% rodzin). Oznacza to, że na 1000 mieszkańców Miasta przypadały 32 rodziny korzystające ze świadczeń pomocy społecznej, w tym 26 rodzin korzystało z pomocy finansowej.

1.2.4. Problematyka uzależnień

(50) Uzależnienia należą do spotykanych w Mieście patologii społecznych. Z badań wynika, iż występują najczęściej w rodzinach ubogich, dotkniętych bezrobociem, wielodzietnych i niezaradnych życiowo. Stymulują bądź pogłębiają stany wykołowania społecznego sprawców przestępstw oraz utrwalają procesy dezorganizacji życia rodzinnego. Badania ankietowe dotyczące uzależnień

przeprowadzone wśród 344 uczniów II klas gimnazjów w gminie Szubin wykazały, iż:

- (a) 86% dziewczyn i 74% chłopców zna osoby, w swojej grupie wiekowej, które stosują środki odurzające lub uzależniające,
  - (b) 48% dziewczyn i 50% chłopców próbowało środków odurzających,
  - (c) 7% dziewczyn i 9% chłopców uważa, że można bezpiecznie dla organizmu palić marihuanę,
  - (d) 4% dziewczyn i 3% chłopców często piło alkohol,
  - (e) 31% dziewczyn i 35% chłopców rzadko piło alkohol,
  - (f) 7% dziewczyn stwierdziło, że w ich rodzinach często pije się alkohol,
  - (g) 31% dziewczyn i 26% chłopców, przyznaje, że namawiano ich do picia alkoholu,
- (51) Podstawowym dokumentem określającym zakres i formę realizacji działań profilaktycznych i naprawczych, których celem jest ograniczenie spożycia napojów alkoholowych w Mieście jest Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii dla gminy Szubin na rok 2008, którego celem jest:
- (a) „Promowanie zdrowego, wolnego od środków uzależniających stylu życia dla dzieci, młodzieży i dorosłych,
  - (b) Rozwiązywanie istniejących problemów alkoholowych,
  - (c) Zapobieganie powstawania szkód wynikających ze spożywania alkoholu,
  - (d) Ograniczenie spożywania narkotyków i związanych z tym problemów społecznych.”

1.2.5. Oświata

- (52) Oświata stanowi fundament rozwoju gospodarki opartej na wiedzy oraz społeczeństwa uczącego się. Edukacja, jako spójny system kształcenia i wychowania, sprzyja, na różnych poziomach kształcenia, kształtowaniu postaw niezbędnych do funkcjonowania w społeczności lokalnej.
- (53) Efektywna edukacja jest kluczowym warunkiem rozwoju społeczeństwa oraz drogą do podnoszenia jakości życia. Jakość, dostępność oraz otwartość edukacji warunkują rozwój społeczeństwa obywatelskiego jak również możliwości wykorzystania potencjału rozwojowego, będąc tym samym kluczowym narzędziem budowania wzrostu gospodarczego oraz wzmacniania konkurencyjności.
- (54) System edukacji funkcjonujący w Szubinie obejmuje wychowanie przedszkolne, szkolnictwo podstawowe, gimnazjalne i średnie. Dalsze kształcenie mieszkańców odbywa się w większych miastach w województwie i kraju.

(55) Według danych Miejskiego Zespołu Oświaty Sportu i Rekreacji wychowanie przedszkolne w Mieście w 2007 roku odbywało się w ramach dwóch przedszkoli publicznych, do których uczęszczało 320 dzieci. Na terenie Miasta funkcjonowały dwie publiczne szkoły podstawowe, do których uczęszczało 778 uczniów oraz dwa gimnazja, w których kształciło się 540 osób, co prezentuje tabela poniżej.

Tabela 15. Szkolnictwo w Szubinie

Typ szkoły/Lata	09. 2004	09. 2004	09. 2005	09. 2005	09. 2006	09. 2006	09. 2007	09. 2007
	Liczba placówek	Liczba uczniów	Liczba placówek	Liczba uczniów	Liczba placówek	Liczba uczniów	Liczba placówek	Liczba uczniów
Szkoła podstawowa	2	919	2	856	2	812	2	778
Gimnazjum	2	717	2	652	2	582	2	540
Przedszkole	2	310	2	322	2	290	2	320
Razem:	6	1946	6	1830	6	1684	6	1638

Źródło: Miejski Zespół Oświaty Sportu i Rekreacji

(56) Z danych zawartych w powyższej tabeli wynika, iż w analizowanym okresie systematycznie spadała zarówno liczba uczniów szkół podstawowych i gimnazjalistów, odpowiednio o ok. 18%, i ok. 32 %, przy niezmienionej liczbie placówek. Liczba dzieci korzystających z przedszkoli wzrosła o 3,2%.

(57) Dane dotyczące szkolnictwa ponadgimnazjalnego w Szubinie w latach 2004 – 2007 prezentuje tabela poniżej.

Tabela 16. Szkolnictwo ponadgimnazjalne w Szubinie

Liczba uczniów wg typu szkoły/Lata	09. 2004	09. 2005	09. 2006	09. 2007
Liceum Profilowane	216	110	42	0
Liceum Agrobiznesu	31	0	0	0
Technikum Ogrodnicze	22	0	0	0
Liceum Ekonomiczne	35	0	0	0
Technikum Handlowe	24	0	0	0
Zasadnicza Szkoła Zawodowa	210	190	194	199
Technikum Ekonomiczne	0	36	73	95

Technikum Agrobiznesu	0	36	30	26
Uzupelniajace Liceum Ogólnokształcące	0	36	19	0
Policealne Studium Ekonomiczne	0	31	15	0
Liceum Ogólnokształcące	272	274	353	236
Razem	810	713	726	556

Źródło: Miejski Zespół Oświaty Sportu i Rekreacji

(58)Z analizy danych zawartych w powyższej tabeli wynika, iż w analizowanym okresie odnotowano spadek liczby uczniów we wszystkich typach szkół ponadgimnazjalnych, łącznie o 31,4%. Spadek wynikał m.in. z mniejszej liczby dostępnych placówek. Wg stanu na wrzesień 2007 roku, największa liczba osób kształciła się w Liceum Ogólnokształcącym oraz w Zasadniczej Szkole Zawodowej.

(59)Liczbę osób bezrobotnych w wieku 18 – 24 z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej w Szubinie (stan na 31 lipca 2008 rok) w podziale na ulice prezentuje tabela poniżej.

Tabela 17. Liczba osób bezrobotnych w wieku 18 - 24 z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej

Nazwa ulicy	Liczba osób bezrobotnych w wieku 18 – 24 lata w podziale na poziom wykształcenia	
	Podstawowe	Gimnazjalne
Nakielska	1	0
Broniewskiego	1	2
Dworcowa	1	0
Dąbrowskiego	1	1
Paderewskiego	3	1
Winnica	1	1
Browarna	0	3
Osiedle Cieleckiego	0	2
Klonowa	0	2
Młyńska	0	1
Kcyńska	0	1

Powstańców Wlkp.	0	1
Jana Pawła II	0	1
Wyspiańskiego	0	1
Razem	8	17

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Nakle nad Notecią

(60)Z analizy danych zawartych w powyższej tabeli wynika, iż na 9.250 mieszkańców Miasta przypada 25 osób bezrobotnych w wieku 18 – 24 lata, z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej, stanowiąc 0,27% ogółu mieszkańców. Największa liczba osób bezrobotnych w wieku 18 – 24 lata, z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej mieszkała przy ulicach: Paderewskiego (3) oraz Browarnej (3).

1.2.6. Przepępczość na terenie Szubina

(61)Przepępczość jako jeden z problemów Miasta, negatywnie wpływających na poziom bezpieczeństwa publicznego mieszkańców, stanowi przedmiot działań władz Miasta.

(62)Wykaz stwierdzonych przestępcstw w latach 2004 – 2008 w Gminie Szubin przedstawia poniższa tabela.

Tabela 18. Liczba przestępcstw w Gminie Szubin

Liczba przestępcstw w podziale na kategorie/Lata	2004	2005	2006	2007	06. 2008
Rozboje	7	2	5	7	1
Kradzieże	143	124	146	85	43
Kradzieże z włamaniem	143	90	68	48	36
Oszustwa	0	1	4	8	2
Zgwałcenia	2	0	2	1	0
Inne	76	95	133	99	60
Razem	371	312	358	248	142

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Nakle nad Notecią

(63)Z danych zawartych w powyższej tabeli wynika, że w analizowanym okresie miał miejsce spadek liczby przestępcstw o 33,1%. W 2007 roku zarejestrowano 248 przestępcstw, co w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców Gminy stanowiło ok. 26,8 przestępcstw.

(64)Dane dotyczące przestępczości w Szubinie w podziale na najbardziej zagrożone ulice prezentuje tabela poniżej.

Tabela 19. Przestępczość w Mieście w podziale na najbardziej zagrożone ulice

2004		2005		2006		2007		06. 2008	
Nazwa ulicy	Ilość zdarzeń	Nazwa ulicy	Ilość zdarzeń	Nazwa ulicy	Ilość zdarzeń	Nazwa ulicy	Ilość zdarzeń	Nazwa ulicy	Ilość zdarzeń
3 Maja	16	Dąbrowskiego	17	Kcyńska	23	Kcyńska	14	Nakielska	6
Kcyńska	15	Ogrodowa	9	Dąbrowskiego	10	Dąbrowskiego	10	Kcyńska	5
Dąbrowskiego	14	3 Maja	8	3 Maja	9	Winnica	9	Kochanowskiego	4
Powst. Wlkp.	7	Jana Pawła II	8	Gen. Bema	8	3 Maja	8	3 Maja	3
Gen. Bema	7	Kochanowskiego	8	Nakielska	7	Kościuszki	7	Dworcowa	3
Nakielska	7	Winnica	7	Winnica	7	Gen. Bema	6	Dąbrowskiego	3
Św. Marcina	7	Kcyńska	7	Powst. Wlkp.	6	Św. Marcina	6	Sienkiewicza	2
Razem	73		64		70		60		26

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Nakle nad Notecią

(65) Z danych zawartych w powyższej tabeli wynika, że w okresie 2004 – 2007 miał miejsce spadek liczby przestępstw na wybranych ulicach, łącznie o 17,8%.

(66) Dane dotyczące kategorii przestępstw (popelnionych łącznie w latach 2004 – 2007), na najbardziej zagrożone przestępczością ulice w Szubinie prezentuje tabela poniżej.

Tabela 20. Przestępczość w Szubinie

Kategoria zdarzeń	Nazwa ulicy	Ilość zdarzeń
Rozboje	Winnica	2
	Gen. Bema	2
	Konopnickiej	1
Kradzieże	Kcyńska	23
	3 Maja	17
	Winnica	16
	Szubin Wieś	14
	Jana Pawła II	11
	Gen. Bema	11

	Ogrodowa	11
	Dąbrowskiego	10
	Nowa	7
	Konopnickiej	7
Włamania	Dąbrowskiego	18
	3 Maja	10
	Szubin Wieś	9
	Kcyńska	8
	Ogrodowa	7
	Mostowa	6
	Kochanowskiego	6
	Św. Marcina	5
	Gen. Bema	5
	Kościuszki	4
Oszustwa	Dąbrowskiego	5
	Kcyńska	1
	Klonowa	1
Zgwałcenia	Jana Pawła II	1
	Kcyńska	1
	Pl. Kościelny	1
Inne	Kcyńska	25
	Dąbrowskiego	18
	3 Maja	13
	Winnica	10
	Gen. Bema	10
	Jana Pawła II	9
	Nakielska	9
	Ogrodowa	8

Sędziwoja	7
Św. Marcin	6

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Nakle nad Notecią

(67)Z analizy danych zawartych w powyższej tabeli wynika, iż łącznie w latach 2004 – 2007 w Szubinie najbardziej zagrożone przestępczością były ulice Kcyńska (58 zdarzeń), Dąbrowskiego (51 zdarzeń), 3 Maja (40 zdarzeń) oraz Winnica (28 zdarzeń).

(68)Dane dotyczące najczęstszych kategorii wykroczeń (łącznie w latach 2004 – 2007), w podziale na najbardziej zagrożone ulice, prezentuje tabela poniżej.

Tabela 21. Wykroczenia w Szubinie

Kategoria wykroczenia	Nazwa ulicy	Ilość wykroczeń
Kradzież	Ogrodowa	36
	Kcyńska	29
	Kochanowskiego	5
Zniszczenie mienia	Nakielska	3
	Winnica	3
	Kcyńska	3

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Nakle nad Notecią

(69)Z analizy danych zawartych w powyższej tabeli wynika, iż w latach 2004 – 2007 w Szubinie najwięcej wykroczeń odnotowano na ul. Ogrodowej (36 wykroczeń) oraz Kcyńskiej (29 wykroczeń).

(70)Wykaz ulic w Szubinie, na których dochodziło do najliczniejszych interwencji Policji (łącznie w latach 2004 – 2007) prezentuje tabela poniżej.

Tabela 22. Kategorie interwencji Policji w Szubinie

Kategoria interwencji	Nazwa ulicy	Ilość interwencji
Interwencja na ulicy	Gen. Bema	33
	Kcyńska	29
	Pl. Kościelny	28
	Dąbrowskiego	26
	3 Maja	26
	Winnica	25

	Nakielska	20
	Ogrodowa	19
Interwencje w mieszkaniu	Winnica	88
	Dąbrowskiego	59
	Nowa	57
	Broniewskiego	37
	Gen. Bema	37
	Wyzwolenia	36
	3 Maja	36
	Konopnickiej	28
Interwencje w lokalu	Kcyńska	8
	3 Maja	6
	Ogrodowa	5
	Dąbrowskiego	4
	Kościuszki	3
Interwencje 997	Ogrodowa	65
	Kcyńska	58
	Gen. Bema	54
	Winnica	52
	3 Maja	51
	Nowa	46
	Dąbrowskiego	44
	Broniewskiego	38

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Nakle nad Notecią

(71)Z analizy danych zawartych w powyższej tabeli wynika, iż w latach 2004 – 2007 w Szubinie najczęściej interwencje Policji zarejestrowano na ulicach: Gen. Bema (33 interwencje na ulicy), Winnicy (88 interwencji w mieszkaniu), Kcyńskiej (8 interwencji w lokalu) oraz Ogrodowej (65 interwencji 997).

1.2.7. Organizacje pozarządowe funkcjonujące na terenie Szubina oraz działalność kulturowa

(72) Funkcjonujące na terenie Miasta organizacje pozarządowe realizują wiele zadań z zakresu: ochrony i promocji zdrowia, upowszechniania kultury fizycznej i sportu, pomocy osobom niepełnosprawnym, pomocy społecznej, rozwoju oświaty oraz kształtowania aktywnych postaw społeczeństwa.

(73) Do najważniejszych należą:

- (a) Zarząd Rejonowy Polskiego Czerwonego Krzyża w Szubinie,
- (b) Liga Kobiet Polskich koło w Szubinie,
- (c) Kujawsko – Pałuckie Towarzystwo Kulturalne oddział KPTK w Szubinie,
- (d) Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom „Kraina Uśmiechu”,
- (e) Parafialny Oddział Akcji Katolickiej przy Parafii św. Andrzeja Boboli w Szubinie,
- (f) Bractwo Strzeleckie w Szubinie,
- (g) Polskie Stowarzyszenie Diabetyków w Szubinie,
- (h) Stowarzyszenie Pro Europa,
- (i) Polski Związek Wędkarski w Szubinie,
- (j) Związek Sybiraków koło nr 17 w Szubinie,
- (k) Związek Kombatanów RP i Byłych Więźniów Politycznych w Szubinie,
- (l) Stowarzyszenie OLD BOY´S w Szubinie,
- (m) Ognisko TKKF Instalator w Szubinie,
- (n) Uczniowskie Kluby Sportowe:
  - (i) UKS Jarzębie przy SP nr 2 w Szubinie,
  - (ii) UKS Pelikan przy SP nr 1 w Szubinie,
  - (iii) UKS Jedyńka przy Gimnazjum nr 1 w Szubinie,
  - (iv) UKS Biegacza przy SDK w Szubinie.

(74) Działalność kulturową na terenie Szubina prowadzi przede wszystkim Muzeum Ziemi Szubińskiej. Początki gromadzenia pamiątek historycznych w Szubinie mają swoje korzenie w okresie dwudziestolecia międzywojennego. W czasie wojny bezcenne dokumenty, fotografie i inne przedmioty związane z Ziemią Szubińską przechowywali tutejsi harcerze z Szarych Szeregów. W 1965 roku powstała Izba Pamięci Narodowej, która działała przy Domu Harcerza w Szubinie. Od 1993 roku działa Muzeum Ziemi Szubińskiej, które przejęło tradycje i zbiory

Izby Pamięci Narodowej. Założycielem muzeum i pierwszym kustoszem był Zenon Erdmann. Od 2003 roku muzeum nosi imię Zenona Erdmanna.

(75) Muzeum gromadzi muzealia w działach: Historia, Etnografia, Sztuka. Na co dzień czynne dla zwiedzających są ekspozycje stałe pt:

- (a) Dzieje Szubina i Ziemi Szubińskiej,
- (b) Zamek rycerski w Szubinie,
- (c) Historia harcerstwa,
- (d) II wojna światowa,
- (e) Powstanie wielkopolskie,
- (f) Kolekcjonerstwo,
- (g) Lokalna kultura materialna.

(76) Muzeum organizuje także wystawy czasowe na bazie zbiorów muzealnych i depozytów. Spośród cennych eksponatów należy wymienić: proporzec bojowy z 1939 r. dowódcy dywizji gen. Kutrzeby, sztandar skautowski z Bracina z 1916 r., militaria, numizmaty, filatelistykę, stuletnie kryształowe lustro, starodruki sprzed 200 i więcej lat, między innymi odezwa króla Stanisława Augusta z 1792 r., dokumenty i korespondencja sprzed rozbiorów Polski, z czasów Księstwa Warszawskiego, oraz niewoli pruskiej. W zbiorach harcerskich cenne są kroniki harcerskie, których zgromadzono ponad 500 tomów oraz czasopisma. Unikalna kolekcja obejmuje fotografie i negatywy, bogaty zbiór książek, jak również plakaty i afisze, dyplomy kalendarze. Stan zbiorów stale wzrasta dzięki licznym darowiznom od osób prywatnych z kraju i zagranicy oraz przekazom organizacji społecznych i instytucji.

(77) W sferze kulturalnej odnotowuje się niedostateczny rozwój działalności, warunkującej wzrost świadomości w zakresie lokalnego patriotyzmu.

Identyfikacja problemów

(78) Główne problemy występujące w sferze społecznej:

- (a) Depopulacja potwierdzona spadającą liczbą mieszkańców,
- (b) Ujemne saldo migracji, w tym odpływ wykształconej młodzieży do większych ośrodków miejskich oraz za granicę,
- (c) Starzenie się społeczeństwa, potwierdzone rosnącym udziałem w strukturze mieszkańców osób w wieku poprodukcyjnym,
- (d) Wyższa od średniej dla województwa kujawsko - pomorskiego liczba osób bezrobotnych, w tym wysoki udział w strukturze bezrobotnych tych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy,

- (e) Wysoki poziom bezrobocia wśród osób młodych w wieku 18 – 34 lata,
- (f) Niska siła nabywcza mieszkańców, wynikająca z niskich dochodów mieszkańców, co skutkuje słabym popytem wewnętrznym,
- (g) Niedostateczny rozwój działalności kulturowej, warunkującej wzrost świadomości w zakresie lokalnego patriotyzmu.

1.3. Gospodarka

1.3.1. Zagadnienia gospodarcze

- (79) Profil gospodarczy Miasta determinują dostępność komunikacyjna i zdolność do zagospodarowania terenów przeznaczonych pod inwestycje.
- (80) Liczbę podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON w Szubinie, na tle województwa kujawsko - pomorskiego oraz kraju w latach 2004 – 2007 prezentuje poniższa tabela.

Tabela 23. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON w latach 2004 – 2007

Podmioty gospodarcze/Lata	2004	2005	2006	2007
Miasto Szubin	799	818	834	826
Województwo kujawsko-pomorskie	185 175	187 231	186 949	188 531
Polska	3 576 830	3 615 621	3 636 039	3 685 608

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Regionalnych GUS 2004 – 2007

- (81) Z analizy powyższych danych wynika, że w stosunku do 2004 roku liczba podmiotów gospodarczych w Szubinie w analizowanym okresie wzrosła o 3,3%, co oznacza, że rosła szybciej aniżeli w województwie i kraju, w przypadku których tempo wzrostu wyniosło odpowiednio 1,8% oraz 2,9%.
- (82) Podział podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON według sektorów własnościowych w latach 2004 – 2007 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 24. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sektorów własności w latach 2004 - 2007

Podmioty gospodarki narodowej/lata	2004	2005	2006	2007
Ogółem:	799	818	834	826
Sektor publiczny	31	36	37	37
Sektor prywatny	768	782	797	789

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Regionalnych GUS 2004 – 2007

- (83) Z analizy danych przedstawionych w powyższej tabeli wynika, iż w strukturze podmiotów gospodarki narodowej działających w Mieście Szubin na koniec 2007 roku dominowały te z sektora prywatnego (95,5%). W sektorze publicznym działało odpowiednio 4,5% podmiotów.

(84) Spośród podmiotów sektora prywatnego 621 (78,7%) stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, co oznacza, że na 100 mieszkańców Miasta przypadało 6,7 osób prowadzących działalność gospodarczą. Na drugiej pozycji znalazły się spółki prawa handlowego (5,4%).

(85) Podmioty zarejestrowane w rejestrze REGON według sekcji PKD w latach 2004 – 2007 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 25. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sekcji PKD

Podmioty gospodarki narodowej/Lata	2004	2005	2006	2007
Ogółem	799	818	834	826
w tym sektor prywatny:	768	782	797	789
A. ROLNICTWO, ŁOWIECTWO I LEŚNICTWO	10	12	11	9
w tym sektor prywatny:	10	12	11	9
B. RYBACTWO	0	0	0	0
w tym sektor prywatny:	0	0	0	0
C. GÓRNICTWO	0	0	0	0
w tym sektor prywatny:	0	0	0	0
D. PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE	90	88	83	86
w tym sektor prywatny:	90	88	83	86
E. WYTWARZANIE I ZAOPATRYWANIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNA, GAZ, WODĘ	1	1	1	1
w tym sektor prywatny:	0	0	0	0
F. BUDOWNICTWO	76	80	89	92
w tym sektor prywatny:	76	80	89	92
G. HANDEL HURTOWY I DETALICZNY; NAPRAWA POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH, MOTOCYKLI ORAZ ARTYKUŁÓW UŻYTKU OSOBISTEGO I DOMOWEGO	307	317	315	292
w tym sektor prywatny:	307	317	315	292
H. HOTELE I RESTAURACJE	18	20	20	20
w tym sektor prywatny:	18	20	20	20
I. TRANSPORT, GOSPODARKA MAGAZYNOWA I ŁĄCZNOŚĆ	38	34	35	37
w tym sektor prywatny:	38	34	35	37
J. POŚREDNICTWO FINANSOWE	34	31	33	35
w tym sektor prywatny:	34	31	33	35
K. OBSŁUGA NIERUCHOMOŚCI, WYNAJEM I USŁUGI ZWIĄZANE Z PROWADZENIEM DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ	110	112	115	114
w tym sektor prywatny:	107	109	112	110
L. ADMINISTRACJA PUBLICZNA I OBRONA NARODOWA; OBOWIĄZKOWE UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE I POWSZECHNE UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE	6	5	5	5
w tym sektor prywatny:	1	1	1	1
M. EDUKACJA	26	31	32	33
w tym sektor prywatny:	9	9	9	10
N. OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA	31	31	34	34
w tym sektor prywatny:	29	28	31	32

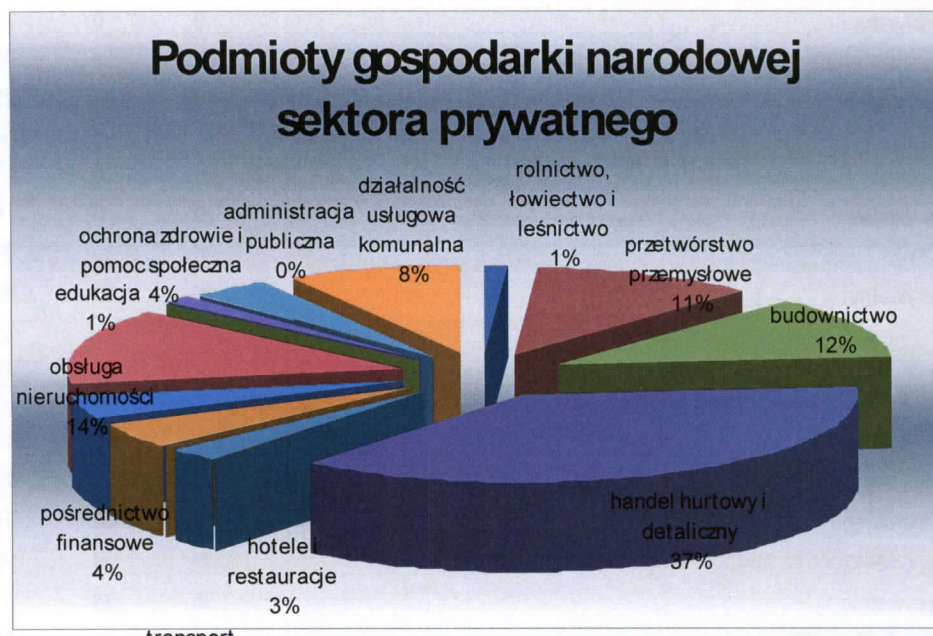
O. DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA KOMUNALNA, SPOŁECZNA I INDYWIDUALNA, POZOSTAŁA	52	56	61	68
w tym sektor prywatny:	49	53	58	65
P. GOSPODARSTWA DOMOWE ZATRUDNIAJĄCE PRACOWNIKÓW	0	0	0	0
w tym sektor prywatny:	0	0	0	0
Q. ORGANIZACJE I ZESPOŁY EKSTERYTORIALNE	0	0	0	0
w tym sektor prywatny:	0	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Regionalnych GUS 2004 – 2007

(86) Z analizy powyższych danych wynika, iż działalność podmiotów gospodarczych w Mieście w 2007 koncentrowała się wokół: handlu i napraw (35,3%), obsługi nieruchomości, wynajmu i usług związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej (13,8%), a także przetwórstwem przemysłowym (10,4%).

(87) Strukturę podmiotów gospodarki narodowej sektora prywatnego, zarejestrowanych w rejestrze REGON wg sekcji PKD prezentuje poniższy wykres.

Wykres 1. Podmioty gospodarki narodowej sektora prywatnego, zarejestrowanych w rejestrze REGON wg sekcji PKD (stan na 31 grudnia 2007 roku).

Źródło: opracowanie własne

(88) Z analizy powyższego wykresu wynika, iż w 2007 roku, w sektorze podmiotów prywatnych, ponad połowa (51%) prowadziła działalność gospodarczą w dwóch segmentach rynku: handlu i napraw (37%) oraz obsługi nieruchomości (14%). Kolejne pozycje zajęły sekcje: budownictwo (11,7%), przetwórstwo przemysłowe (10,9%) oraz działalność usługowa komunalna (8,2%).

(89) Poziom aktywności gospodarczej liczony liczbą zarejestrowanych podmiotów w ewidencji działalności gospodarczej w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców wyniósł 54,9 podmiotów. Dane dotyczące ilości podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w ewidencji działalności gospodarczej w Szubinie z podziałem na ulice (stan na 1 wrzesień 2008 rok) prezentuje tabela poniżej.

Tabela 26. Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w ewidencji działalności gospodarczej w Szubinie na wrzesień 2008

Nazwa ulicy	Liczba podmiotów zarejestrowanych w ewidencji działalności gospodarczej
Akacyjowa	0
Adama Asnyka	1
Gen. Józefa Bema	29
Władysława Broniewskiego	2
Browarna	2
Boczna	2
Brzozowa	4
Bukowa	0
Dworcowa	9
Marii Dąbrowskiej	0
Gen. Jarosława Dąbrowskiego	34
Glinica	6
Harcerska	0
Jagodowa	0
Jana Pawła II	23
Kcyńska	27
Kcyńska Nowe Osiedle	5
Jana Kilińskiego	0
Jana Kochanowskiego	18
Marii Konopnickiej	17
Tadeusza Kościuszki	16
Ignacego Krasickiego	0
Krótką	0
Jana Kasprowicza	3
Klonowa	3
Leśna	1

Lipowa	0
Łabiszyńska	0
3 Maja	58
Malinowa	0
Jana Matejki	6
Ks. Władysława Mączkowskiego	0
Młyńska	10
Mostowa	1
Adama Mickiewicza	11
Modrzewiowa	3
Nakielska	13
Cypriana Kamila Norwida	1
Nowa	10
Ogrodowa	20
Elizy Orzeszkowej	1
Osiedle Cieleckiego	2
Ignacego Paderewskiego	6
Podgórna	0
Poprzeczna	0
Porzeczkowa	0
Powstańców Wielkopolskich	22
Poziomkowa	0
Bolesława Prusa	5
Pałucka	6
Władysława Reymonta	2
Rynek	11
Mikołaja Reja	0
Henryka Sienkiewicza	12

Sportowa	13
21 Stycznia	0
Szkolna	1
Juliusza Słowackiego	6
Lucjana Szerwalda	0
Św. Marcina	20
Sosnowa	2
Świerkowa	3
Sędziewoja Pałuki	7
Tysiąclecia	2
Wiejska	1
Winnica	25
Wyzwolenia	5
Stanisława Wyspiańskiego	3
Władysława Wiewiórowskiego	2
Zamek	1
Stefana Żeromskiego	0
Plac Kościelny	6
Plac Wolności	9
Park Miejski	0
Park Wesółka	0
Razem	508

Źródło: Urząd Miejski w Szubinie

(90) Z analizy danych zawartych w powyższej tabeli wynika, iż na koniec września 2008 roku największa liczba podmiotów gospodarczych zlokalizowana była przy ulicach Gen. Jarosława Dąbrowskiego (34 podmioty), Gen. Józefa Bema (29 podmiotów) oraz Kcyńskiej (27 podmiotów).

(91) Do największych pracodawców w Szubinie należą:

(a) Urząd Miejski,

- (b) Przedsiębiorstwo Usług Miejskich „Pumak” sp. z o.o. w Szubinie, oferujące usługi komunalne, ogólnobudowlane, drogowe, warsztatowo – sprzętowe, w zakresie pojazdów i kasacji pojazdów,
- (c) Komunalne Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o., oferujące usługi w zakresie wykonawstwa: sieci wodociągowych i kanalizacyjnych, przyłączy wodociągowych i kanalizacyjnych, a także robót ziemnych i instalacyjno – montażowych,
- (d) Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska”, oferująca sprzedaż materiałów budowlanych, węgla, nawozów sztucznych i pasz oraz wyrobów własnej produkcji z piekarni i ciastkarni.

1.3.2. Branża turystyczna

- (92) Potencjał turystyczny Miasta Szubin związany jest z walorami środowiska przyrodniczego. Istniejące inwestycje turystyczne skupiają się w rejonie jeziora Wąsowskiego.
- (93) Do głównych produktów turystycznych Miasta Szubin należy zaliczyć:
  - (a) Turystykę krajoznawczo - wędrowną - wędrowki piesze i rowerowe, a także wycieczki krajoznawcze do obiektów o szczególnych walorach historycznych, przyrodniczych lub kulturowych,
  - (b) Turystykę wodną,
  - (c) Turystykę pobytową.
- (94) Podstawą rozwoju turystyki rekreacyjno – wypoczynkowej w Mieście jest baza noclegowa oraz rekreacyjno - sportowa.
- (95) W Mieście funkcjonuje jeden całoroczny obiekt zbiorowego zakwaterowania, dysponujący blisko 25 miejscami noclegowymi.
- (96) Na bazę sportowo – rekreacyjną Szubina składa się:
  - (a) Hala widowiskowo-sportowa,
  - (b) Stadion do gry w piłkę nożną wraz z zapleczem socjalnym,
  - (c) Korty tenisowe,
  - (d) Kompleks sportowy (w trakcie budowy), w skład którego wejdą:
    - (i) Boisko do gry w piłkę nożną ze sztuczną trawą,
    - (ii) Boisko do gry w koszykówkę i siatkówkę,
    - (iii) Zaplecze socjalne.
- (97) W Mieście odnotowuje się niedostateczny rozwój wielofunkcyjnej bazy sportowej.

(98) Dane dotyczące liczby turystów korzystających z noclegów na terenie Miasta w latach 2004 – 2007 prezentuje poniższy wykres.

Wykres 2. Liczba osób korzystających z noclegów w Szubinie w latach 2004 - 2007

Źródło: opracowanie własne

(99) Z powyższego wykresu wynika, iż pomimo okresu wzrostowego w latach 2004 – 2006, w 2007 roku nastąpił na tyle duży spadek, że w całym okresie objętym analizą liczba osób korzystających z noclegów w Szubinie spadła o 0,7%. W 2007 roku z noclegu skorzystało 1.593 turystów (w tym 17 turystów zagranicznych).

Identyfikacja problemów

(100) Główne problemy w sferze gospodarczej:

- (a) Ograniczone warunki do tworzenia przewag konkurencyjnych stabilizujących rynek pracy, w tym brak dużych przedsiębiorstw o silnej pozycji rynkowej, dysponujących kapitałem na rozwój i nowe inwestycje,
- (b) Niska konkurencyjność Miasta w skali województwa kujawsko – pomorskiego, skutkująca niskim poziomem aktywności gospodarczej i niskim stopniem przedsiębiorczości,
- (c) Brak przemysłu,
- (d) Słabo rozwinięty system instytucji otoczenia biznesu, co ogranicza rozwój nowych, innowacyjnych usług,
- (e) Słabo rozwinięta baza noclegowa, która hamuje rozwój turystyki i ogranicza zdolność do dywersyfikacji dochodów mieszkańców i Miasta,

- (f) Niedostateczny rozwój wielofunkcyjnej bazy sportowej, warunkującej sprawność fizyczną mieszkańców Szubina,
- (g) Spadająca liczba turystów, potwierdzająca niedostosowanie oferty produktowej w tej dziedzinie do szybko zmieniających się warunków otoczenia.

1.4. Środowisko i zagospodarowanie przestrzenne

1.4.1. Zasoby oraz uwarunkowania przyrodnicze

- (101) W ujęciu geograficznym Gmina Szubin położona jest na obszarze dwóch jednostek mezoregionalnych. Części północna i wschodnia Gminy leżą w granicach mezoregionu Kotliny Toruńsko – Bydgoskiej makroregionu Pradoliny Toruńsko – Eberswaldzkiej, pozostałe na terenie Pojezierza Gnieźnieńskiego, wchodzącego w skład makroregionu Pojezierza Wielkopolskiego.
- (102) Z punktu widzenia geomorfologicznego Gmina zlokalizowana jest w obrębie dwóch jednostek geomorfologicznych: wysoczyzny morenowej oraz Pradoliny Noteci. Na terenie Gminy występuje typowy krajobraz nizinny. Elementem dominującym w topografii jest pradolina rzeki Noteci i jej dopływ, rzeka Gąsawka.
- (103) Pod względem klimatycznym północna część Gminy, ma charakter przejściowy. Południowa część Gminy charakteryzuje się najniższymi w Polsce opadami (poniżej 500 mm/rok).
- (104) Na terenie Gminy dominują gleby bielcowe, powstałe na glinach morenowych i piaskach, o przeciętnej przydatności rolniczej. Ponadto występują gleby brunatne, płowe.
- (105) Sieć hydrograficzną Gminy tworzą rzeki Noteć, Gąsawka, fragment Górnego Kanału Noteckiego oraz jeziora: Żędowskie (64,8 ha), Wąsowskie (58,0 ha), Gąbińskie (48,3 ha), Skrzynka (20,2 ha), Bagno (24,8 ha) i 6 mniejszych jezior o powierzchni 1 - 2,5 ha. Głównym ciekim na terenie Miasta jest rzeka Gąsawka wraz z dopływem – Białą Strugą.
- (106) Na terenie Szubina występują tereny zieleni, w tym park spacerowo - wypoczynkowy (pow. 12,8 ha), zieleńce (pow. 3,8 ha), tereny zieleni ulicznej (pow. 4,3 ha) oraz tereny zieleni osiedlowej (pow. 5,1 ha).

1.4.2. Fauna i flora

- (107) Na mapie przyrodniczej województwa kujawsko – pomorskiego Gmina Szubin wyróżnia się bogactwem fauny i flory. Jest to efekt dużego zróżnicowania środowiska oraz położenia wzdłuż Pradoliny Toruńsko – Eberswaldzkiej.
- (108) Na terenie Gminy występują liczne gatunki roślin objęte ochroną, w tym m.in.: ślimak winniczek, paź królowej, trzmiel parkowy, trzmiel ziemny, tęcznik mniejszy, biegacz zielony, biegacz błotny, traszka zwyczajna, bocian biały, jastrząb oraz gronostaj.

- (109) Gmina Szubin należy do jednostek terytorialnych posiadających wysoki, powyżej średniej dla kraju i województwa, wskaźnik lesistości. Lasy stanowią 34,1% powierzchni Gminy. W samym Mieście lasy zajmują powierzchnię 33 ha, co stanowi 4,3% ogólnej powierzchni Szubina. W strukturze własnościowej lasów 83% stanowią lasy państwowe.
- (110) Układ typów siedliskowych lasów wiąże się z rozmieszczeniem gleb. W części północnej, gdzie przeważają gleby lekkie, piaszczyste, ok. 90% powierzchni leśnej reprezentuje bór świeży. Pozostały odsetek stanowią bór mieszany świeży, las mieszany i olsy. Na siedliskach boru mieszanego i lasowych dominuje sosna w zmieszaniu z drzewami liściastymi: dębem, bukiem, brzozą, grabem i iglastymi: świerkiem, daglezią i modrzewiem. W siedlisku boru świeżego drzewostany tworzy lita sosna, z pojedynczą domieszką świerka, dębu i brzozy.

1.4.3. Źródła oraz wielkość emisji zanieczyszczeń

Ochrona powietrza

- (111) Emisja zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego na terenie Miasta Szubin występuje w postaci:
- (a) Emisji zorganizowanej,
  - (b) Emisji niskiej,
  - (c) Emisji komunikacyjnej.
- (112) Głównymi źródłami emisji zorganizowanej są:
- (a) Procesy związane z energetycznym spalaniem węgla w kotłowniach zakładowych i lokalnych oraz paleniskach domowych,
  - (b) Gazy powstające w wyniku spalania benzyn i oleju napędowego w samochodach ciężarowych i osobowych,
  - (c) Procesy technologiczne prowadzone w zakładach przemysłowych.
- (113) Emisję niską wywołują indywidualne źródła grzewcze (piece kaflowe, kotły węglowe, olejowe, gazowe), zasilające budynki mieszkalne i użyteczności publicznej. Emisja niska, w połączeniu z emisją ze źródeł komunikacyjnych stanowi obecnie główne źródło uciążliwości w Mieście, odpowiedzialne za jakość powietrza na terenach zabudowanych.
- (114) Emisja komunikacyjna, obok energetyki i ciepłownictwa, należy do największych źródeł zanieczyszczenia powietrza. W wyniku spalania paliw w silnikach samochodowych do powietrza atmosferycznego przedostają się zanieczyszczenia gazowe (tlenki azotu, tlenek węgla, dwutlenek węgla, węglowodory) oraz pyłowe, w tym zawierające związki ołowiu, kadmu, niklu i miedzi.

- (115) Do obszarów Miasta charakteryzujących się szczególnym nasileniem emisji zanieczyszczeń do powietrza na skutek spalania węgla i odpadów komunalnych w paleniskach domowych należą: Osiedla Bydgoskie i Leśne oraz ulice: Sportowa, 3 Maja i Kcyńska.

Ochrona wód

- (116) Zanieczyszczenie wód, w tym rzeki Gąsawki, przepływającej przez teren Miasta, ma charakter:
- (a) Punktowy, w wyniku niedostatecznie rozwiniętej gospodarki ściekowej i braku kanalizacji,
  - (b) Obszarowy, w przeważającej mierze w wyniku spływu zanieczyszczeń z terenów rolniczych (koncentracja związków fosforu).

Hałas

- (117) Wyróżnia się trzy rodzaje hałasu: komunikacyjny, przemysłowy i komunalny.
- (118) Źródłem hałasu komunikacyjnego w Mieście jest ruch drogowy. Wraz ze stałym wzrostem liczby pojazdów i nasileniem się motoryzacji, rośnie natężenie hałasu komunikacyjnego. Potęguje go zły stan nawierzchni dróg. Najbardziej uciążliwym źródłem hałasu jest odcinek drogi krajowej nr 5, przechodzącej przez tereny zabudowane Gminy i samego Miasta Szubin.
- (119) Źródła hałasu przemysłowego występują głównie na terenach przemysłowo – usługowych, sąsiadujących z zakładami produkcyjnymi. O sile ich występowania decydują w szczególności stan techniczny parków maszynowych, stosowane izolacje hal produkcyjnych, organizacja procesów technologicznych oraz funkcje urbanistyczne sąsiadujących z zakładami produkcyjnymi terenów.
- (120) Hałas komunalny powodowany jest w szczególności przez pracę silników samochodowych, wywożenie śmieci, dostawy do sklepów, głośną muzykę jak również, wewnątrz budynków, wadliwe funkcjonowanie instalacji oraz działalność w pomieszczeniach piwnicznych lokali usługowych. Poziom hałasu komunalnego nasila się w przypadku stosowania „oszczędnych” materiałów i konstrukcji budowlanych.

1.4.4. Przeciwdziałanie zanieczyszczeniom

Ochrona powietrza

- (121) Program Ochrony Środowiska dla Gminy Szubin zakłada realizację celu strategicznego, zdefiniowanego jako: „Utrzymanie dotychczasowej jakości powietrza atmosferycznego na terenie gminy” oraz celów średnioterminowych, w tym:
- (a) Ograniczenie wielkości emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych,
  - (b) Ograniczenie emisji u źródeł komunalnych, szczególnie niskiej emisji,

(c) Ograniczanie emisji komunikacyjnej i z sektora komunalno – bytowego, poprzez:

- (i) Ograniczenia udziału indywidualnych palenisk węglowych w strukturze systemu grzewczego Gminy, szczególnie na terenach gęstej zabudowy,
- (ii) Prowadzenie zintegrowanych działań na rzecz minimalizacji zużycia energii,
- (iii) Rozwój alternatywnych źródeł energii.

(122) Ochrona powietrza będzie realizowana w dwóch głównych dziedzinach:

(a) Ograniczenia zanieczyszczeń komunikacyjnych:

- (i) Stosowanie w pojazdach benzyny bezołowiowej, biopaliw, gazu, oleju napędowego,
- (ii) Promowanie transportu ekologicznego,
- (iii) Budowa ścieżek rowerowych, pieszych i konnych,
- (iv) Promowanie proekologicznych zachowań właścicieli samochodów,

(b) Ograniczenia zanieczyszczeń z sektora komunalnego:

- (i) Modernizacja palenisk domowych i kotłowni węglowych,
- (ii) Podnoszenie świadomości ekologicznej.

Ochrona wód

(123) Program Ochrony Środowiska dla Gminy Szubin zakłada realizację celu strategicznego, zdefiniowanego jako: „Przywrócenie jakości wód powierzchniowych do wymaganych standardów oraz ochrona jakości wód podziemnych wraz z racjonalizacją ich wykorzystania” oraz celów średniookresowych, w tym:

- (a) Utworzenie systemu kształtowania i wykorzystania zasobów wodnych,
- (b) Osiągnięcie właściwych standardów wód powierzchniowych pod względem jakościowym i ilościowym,
- (c) Zapewnienie mieszkańcom dostępu do wody o odpowiedniej jakości i niezbędnej ilości,
- (d) Rozwój i modernizacja infrastruktury ochrony środowiska,
- (e) Rozbudowa miejsko – gminnego systemu kanalizacyjnego dla zapewnienia sprawnego transportu wszystkich ścieków na teren istniejącej oczyszczalni ścieków w Szubinie i jednoczesne wyłączenie z eksploatacji urządzeń do mechanicznego podczyszczania ścieków kierowanych do Białej Strugi,

- (f) Zorganizowanie na terenie istniejących oczyszczalni ścieków w Szubinie systemu odbioru i właściwej przeróbki osadów ściekowych powstających na terenie Gminy,
- (g) Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Rynarzewie, łącznie z punktem zlewnym nieczystości dowożonych,
- (h) Likwidacja nieeksploatowanych studni (potencjalne źródło skażenia warstw wodonosnych),
- (i) Opracowanie dokumentacji hydrogeologicznej w celu ustalenia, które ujęcia gminne wymagają ochrony poprzez ustanowienie i odpowiednie zagospodarowywanie stref ochrony pośredniej.

Hałas

(124) Program Ochrony Środowiska dla Gminy Szubin zakłada realizację celu strategicznego, zdefiniowanego jako: „Zmniejszenie uciążliwości hałasu dla mieszkańców gminy i spełnienie obowiązujących standardów w zakresie poziomu hałasu” oraz celów długo i krótko – okresowych.

(a) Cele długookresowe to:

- (i) Ograniczenie poziomu hałasu emitowanego przez środki transportu wzdłuż głównych dróg,
- (ii) Wyeliminowanie z użytkowania środków transportu, maszyn i urządzeń, których hałaśliwość nie odpowiada przyjętym standardom,
- (iii) Wprowadzenie koniecznych zmian w inżynierii ruchu drogowego,
- (iv) Prowadzenie działalności edukacyjnej o zagrożeniu środowiska i zdrowia ludzkiego hałasem.

(b) Cele krótkoterminowe to:

- (i) Rozpoznanie sytuacji akustycznej w Gminie,
- (ii) Inwentaryzacja miejsc gdzie występują przekroczenia hałasu,
- (iii) Zintensyfikowanie działań ograniczających negatywny wpływ hałasu na mieszkańców poprzez:
  1. Poprawienie organizacji ruchu ułatwiającą płynność ruchu,
  2. Poprawę stanu nawierzchni ulic i torowisk,
  3. Rozbudowę ścieżek rowerowych,
  4. Budowę ekranów akustycznych,
  5. Zwiększenie ilości izolacyjnych pasów zieleni,
  6. Stosowanie dźwiękochłonnych elewacji,

7. Wymianę okien na dźwiękoszczelne,
- (iv) Montaż ekranów akustycznych wokół obiektów szczególnie uciążliwych,
  - (v) Zwiększenie izolacyjności akustycznej ścian zewnętrznych budynków,
  - (vi) Budowa obwodnicy.

1.4.5. Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej

(125) Zadania ochrony przyrody i różnorodności biologicznej są realizowane przede wszystkim poprzez ustanawianie różnych prawnych form ochrony, takich jak: rezerwaty, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo – krajobrazowe, pomniki przyrody.

(126) Ze wskazanych form ochrony przyrody, na terenie Gminy Szubin występują:

- (a) Rezerwat faunistyczny pn. „Czapliniec Dziewicza Góra”,
- (b) Obszar Chronionego Krajobrazu Jezior Żędowskich,
- (c) Pomniki przyrody.

(127) Wykaz pomników przyrody wraz z ich lokalizacją na terenie Miasta Szubin przedstawia tabela poniżej.

Tabela 27. Pomniki przyrody na terenie Szubina

Rodzaj pomnika	Lokalizacja
Lipa drobnolistna „Jadwiga”	Ul. Kcyńska
Kasztanowiec zwyczajny	Ul. Kcyńska
Dąb szypułkowy	Park 1000 - lecia
Żywotnik olbrzymi	Park 1000 - lecia
Jesion wyniosły	Park Nakielski
Platan klonisty	Park Nakielski
Dąb szypułkowy	Park Nakielski

Źródło: Urząd Miejski w Szubinie

(128) Program Ochrony Środowiska dla Gminy Szubin zakłada realizację celu strategicznego, zdefiniowanego jako: „Ukształtowanie i ochronę gminnego systemu obszarów chronionych” oraz celów krótkookresowych, w tym:

- (a) Ochronę i rozwój systemu obszarów chronionych poprzez:

- (i) Wytypowanie obiektów przyrodniczych do utworzenia nowych użytków ekologicznych, zespołów przyrodniczo krajobrazowych i stanowisk dokumentacyjnych,
  - (ii) Ochronę terenów przyrodniczo cennych przed niewłaściwym zainwestowaniem,
  - (iii) Ochronę istniejącej zieleni urządzonej,
  - (iv) Utrzymanie istniejących korytarzy ekologicznych,
  - (v) Użytkowanie zasobów zieleni w sposób zgodny z zasadami ochrony przyrody, bioróżnorodności i krajobrazu.
- (b) Ochronę flory i fauny poprzez:
- (i) Zachowanie istniejących zbiorników wodnych.
- (c) Ochronę i utrzymanie krajobrazu rekreacyjnego poprzez:
- (i) Rozwój szlaków turystycznych i ścieżek dydaktycznych na terenach interesująco przyrodniczo,
  - (ii) Ochronę istniejącej zieleni urządzonej.
- (d) Wzrost świadomości społecznej w zakresie form ochrony przyrody poprzez:
- (i) Uwzględnienie wartości środowiska przyrodniczego w polityce przestrzennej i kierunkach rozwoju Gminy,
  - (ii) Ochronę terenów przyrodniczo cennych przed niewłaściwymi inwestycjami.

1.4.6. Edukacja ekologiczna

- (129) Celem edukacji ekologicznej jest uświadamianie zagrożeń środowiska przyrodniczego oraz podnoszenie świadomości działań na rzecz ochrony przyrody. Edukacja ekologiczna skierowana jest głównie do dzieci i młodzieży.
- (130) Edukację ekologiczną na terenie Miasta Szubina prowadzą głównie placówki oświatowe, w tym przedszkola, szkoły podstawowe i gimnazja. Ponadto, dzieci i młodzież uczestniczą w rozmaitych programach oraz akcjach ekologicznych typu: Sprzątanie Świata, Dzień Ziemi, itp.
- (131) Treści proekologiczne przekazywane są także za pośrednictwem środków masowego przekazu (telewizji, prasy, radia, Internetu). Media, poprzez sposób ukazywania problemów ekologicznych, poszerzają grono zwolenników oraz podnoszą poziom ogólnej wiedzy na temat ochrony środowiska.
- (132) Program Ochrony Środowiska dla Gminy Szubin zakłada realizację celu strategicznego, zdefiniowanego jako: „Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców Gminy Szubin, kształtowanie postaw proekologicznych mieszkańców oraz poczucia odpowiedzialności za jakość środowiska” oraz celów średnio i długo - okresowych:

(a) Cele średniookresowe to:

- (i) Opracowanie i wdrożenie programu informacyjno – edukacyjnego dla mieszkańców Gminy Szubin,
- (ii) Podniesienie poziomu świadomości ekologicznej dorosłej części mieszkańców Gminy,
- (iii) Kształtowanie prawidłowych wzorców zachowań poszczególnych grup społeczeństwa Gminy w odniesieniu do środowiska.

(b) Cele długookresowe to:

- (i) Kontynuacja edukacji na temat ochrony środowiska,
- (ii) Wspieranie merytoryczne i finansowe działań z zakresu edukacji ekologicznej.
- (iii) Zapewnienie społeczeństwu niezbędnych informacji o stanie środowiska i działań na rzecz jego ochrony.

1.4.7. Odpady

(133) Grupę odpadów powstających na terenie Miasta Szubin tworzą:

- (a) Odpady z gospodarstw domowych,
- (b) Odpady z zakładów pracy,
- (c) Odpady z jednostek użyteczności publicznej (szkoły, szpitale, urzędy),
- (d) Odpady wielogabarytowe,
- (e) Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych,
- (f) Osady ściekowe,
- (g) Odpady niebezpieczne.

(134) Szacunkowe, wariantowe zestawienie ilości wytwarzanych odpadów komunalnych według stanu na 2004 rok, w Gminie Szubin w ciągu roku (z wyłączeniem odpadów wielkogabarytowych, budowlanych i niebezpiecznych) prezentuje tabela poniżej.

Tabela 28. Ilość wytwarzanych odpadów w Gminie Szubin w 2004 roku

Frakcja	Udział w masie (%)	Ilość kg w Gminie w ciągu roku (Wariant 1)	Ilość kg w Gminie w ciągu roku (Wariant 2)
Odpady organiczne	7	266 845,60	446 116,40
Papier i tektura	18	686 174,40	1 144 969,44
Tworzywa sztuczne	10	381 208,00	636 168,88
Szkło	28	1 067 388,40	1 781 138,32
Frakcja drobna (0-10 mm)	9	343 987,20	572 484,72
Żelazo i inne metale	11	419 328,80	699 628,80

Pozostałe odpady palne	8	304 966,40	508 800,56
Pozostałe odpady niepalne	9	343 087,20	572 484,72
Razem	100%	3 812 080	6 360 791,84

Źródło: Plan Gospodarki Odpadami dla gminy Szubin

(135) Z analizy danych zawartych w powyższej tabeli wynika, iż największy udział w ogólnej masie odpadów w 2004 roku miały frakcje: szkło (28%) oraz papier i tektura (18%).

(136) Odbiorem odpadów komunalnych na terenie Gminy zajmują się: Rethmann Bydgoszcz Sp. z o.o., PUMAK Sp. z o.o., EKO – Nakło, Jan Urbaniak, Przedsiębiorstwo Usługowe „Sanitrans” Ryszard Wolski, Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych „TARO” sp. z o. o. oraz Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych „Corimp” sp. z o. o.

(137) Gmina Szubin nie posiada własnego składowiska odpadów. Odpady z jej terenu wywożone są na międzygminne składowiska odpadów komunalnych w Rozwarzynie, gmina Nakło, oraz w Giebni, gmina Pakość.

(138) W roku 2006 wygenerowano w Mieście 3.137,90 ton odpadów komunalnych, z czego 2.352,40 ton (75%) stanowiły odpady pochodzące z gospodarstw domowych. W porównaniu do roku poprzedniego nastąpił 11% wzrost ilości odpadów składowanych.

(139) Sytuację w dziedzinie gospodarki odpadami w Szubinie charakteryzuje „Plan gospodarowania odpadami dla gminy Szubin”, w ramach którego na lata 2008 – 2013 zaplanowano realizację następujących celów długookresowych:

- (a) Dalszy rozwój i doskonalenie ponadlokalnych i lokalnych systemów gospodarki odpadami,
- (b) Dalszy rozwój selektywnej zbiórki odpadów,
- (c) Kontynuację i intensyfikację akcji szkoleń i podnoszenia świadomości społecznej,
- (d) Wdrażanie nowoczesnych technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym metod termicznego przekształcania odpadów,
- (e) Intensyfikację odzysku i unieszkodliwiania odpadów wielkogabarytowych, budowlanych i niebezpiecznych wytwarzanych w grupie odpadów komunalnych.

(140) Obowiązki mieszkańców Miasta, w zakresie gospodarowania odpadami określa dokument pt. „Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Szubin”. opracowany w oparciu o ustawę z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

1.4.8. Zagospodarowanie przestrzenne

- (141) Układ przestrzenny Miasta Szubina tworzą: układ zabudowy miejskiej o funkcjach mieszanych, z przewagą mieszkaniowej i mieszkaniowo - usługowej w centrum, tereny przemysłowe, zlokalizowane w zachodniej i południowo – zachodniej części Miasta oraz tereny zielone. Dominują funkcja mieszkaniowa oraz przemieszane funkcje usługowa, produkcyjna i mieszkaniowa. Obszary przemysłowe i usługowe stanowią proporcjonalnie niewielką część.
- (142) Układ centralnej części Miasta Szubina chroniony pod względem konserwatorskim, nie odpowiada funkcjonalnie pozostałej części Miasta. Obecna struktura przestrzenna terenów (ul. Kcyńska) pełniących główne funkcje publiczne o charakterze miejskim powstała przez „ochronę” walorów historycznych starego Miasta, która „wyprowadziła” je poza centralną strefę Miasta, co doprowadziło do degradacji funkcji miejskich Starego Miasta. Wzrost znaczenia tranzytowej funkcji głównego układu ulic na kierunku wschód - zachód w centralnej części Miasta zachwiał spójność obszarów północnych (o wiodącej funkcji mieszkaniowej) z obszarem południowym o przeważającej funkcji usługowej.
- (143) Na terenie Szubina 70-75 % budynków zostało wybudowanych przed 1989 rokiem.
- (144) Zagospodarowanie przestrzenne Miasta Szubina charakteryzuje studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Szubin. Ponadto w latach 1999 – 2008 uchwalono 15 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Informacje dotyczące obowiązujących planów zagospodarowania przedstawia poniższa tabela.

Tabela 29. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Nazwa planu	Organ uchwalający	Nr uchwały	Data
Zmiany w miejscowym planie szczegółowym zagospodarowania przestrzennego terenów przemysłowo – składowych w Szubinie	Rada Miejska w Szubinie	IV/34/99	24.02.1999 r.
Zmiany w miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego miasta Szubin	Rada Miejska w Szubinie	IV/40/99	24.02.1999 r.
Zmiany w miejscowym planie szczegółowym zagospodarowania przestrzennego O.M. "OGRODOWA" w Szubinie	Rada Miejska w Szubinie	IV/41/99	24.02.1999 r.
Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu Biała Struga w rejonie ul. E. Orzeszkowej w Szubinie	Rada Miejska w Szubinie	X/108/99	10.12.1999 r.
Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej części działki nr 268/6 w Szubinie	Rada Miejska w Szubinie	XIV/150/2000	26.04.2000 r.
Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego działek nr 1105 i 1106 przy ul. Łabiszyńskiej w Szubinie	Rada Miejska w Szubinie	XXIX/276/2001	31.10.2001 r.
Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu między Białą Strugą a ulicami Kcyńską i Winnicą w Szubinie, gm. Szubin	Rada Miejska w Szubinie	XXXVII/341/2002	09.10.2002 r.
Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego działek nr 1639/2, 1640/2, 1640/3, 1640/4 i 1640/5 położonych w Szubinie przy ul. Kcyńskiej.	Rada Miejska w Szubinie	V/50/03	24.04.2003 r.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu działek nr 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 788 i 791 w Szubinie	Rada Miejska w Szubinie	VII/60/03	26.06.2003 r.
Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu przy ul. Ludowego Wojska Polskiego w Szubinie obejmującego część działki nr 728/13 oraz działki nr 728/2, 727/4, 727/5 i 730/4	Rada Miejska w Szubinie	IX/77/03	23.10.2003 r.
Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów rejonu ulic Kcyńskiej, Leśnej i Pałuckiej w Mieście Szubinie i Szubinie Wsi	Rada Miejska w Szubinie	IX/79/03	23.10.2003 r.
Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w rejonie ulic Wiejskiej, Wypiańskiego, Kochanowskiego, Nakielskiej, Browarnej i Glinicy w Szubinie	Rada Miejska w Szubinie	IX/78/03	23.10.2003 r.
Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego działki nr 815 w Szubinie	Rada Miejska w Szubinie	IX/74/03	23.10.2003 r.
Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu w rejonie ulicy Kcyńskiej w Szubinie	Rada Miejska w Szubinie	XVII/124/08	14.02.2008 r.

1.4.9. Własność gruntów i budynków

(145) Powierzchnia Miasta Szubin wynosi 768 ha. Wykaz gruntów (stan na 25 wrzesień 2008 rok), ze względu na strukturę własności, przedstawia poniższa tabela.

Tabela 30. Wykaz gruntów Miasta Szubin

Nr grupy rejestrowej	Nr podgrupy rejestrowej	Wyszczególnienie gruntów	Powierzchnia	
			[ha]	%
1.	1.1.	Grunty wchodzące w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa	106,7	13,9
	1.2.	Grunty w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe	20,1	2,6
	1.3.	Grunty w trwałym zarządzie państwowych jedn. organizacyjnych (bez gruntów PGL)	16,0	2,0
	1.4.	Grunty wchodzące w skład zas. nier. Skarbu Państwa z wył. gr. przekaz. w trwały zarząd	0,9	0,1
	1.7.	Pozostałe grunty SP spośród gruntów zaliczanych do 1 grupy	22,7	2,9
	Razem	Grunty SP za wyłacz. gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste	166,4	21,7
	2.	2.1.	Grunty SP w użytkowaniu wieczystym osób fizycznych	2,2
2.2.		Grunty SP w użytkowaniu wieczystym państwowych os. prawnych	12,6	1,6
2.4.		Grunty SP w użytkowaniu wieczystym pozostałych osób	0,6	0,1
Razem		Grunty SP przekazane w użytkowanie wieczyste	15,5	2,0
3.		Grunty spółek SP, przeds. państwowych i innych państwowych osób prawnych	0,0	0,0
4.	4.1.	Grunty wchodzące w skład gm. zas. nier. z wyłączeniem gr. przekaz. w trwały zarząd	127	16,5
	Razem	Grunty gmin i zw. międzygm. z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie	140	18,2
5.	5.1.	Grunty gmin i ich związków w użytkowaniu wieczystym osób fizycznych	17,6	2,3
	Razem	Grunty gmin i związków międzygminnych przekazane w użytkowanie wieczyste	66	8,6
6.		Grunty, które są własnością samorządowych os. prawnych oraz grunty, których wł. są nieznanymi	0,0	0,0
7.	7.1.	Grunty osób fizycznych, wchodzące w skład gospodarstw rolnych	195,5	21,5
	7.2.	Grunty osób fizycznych, nie wchodzące w skład gospodarstw rolnych	138,2	18,0
	Razem	Grunty osób fizycznych	333,7	43,4
8.	8.3.	Pozostałe grunty spośród gruntów zaliczanych do 8 grupy	3,1	0,4
	Razem	Grunty spółdzielni	3,2	0,4

9.		Grunty kościołów i związków wyznaniowych	3,4	0,4
10.		Wspólnoty gruntowe	0,0	0,0
11.		Grunty powiatów z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie	6,3	0,8
12.		Grunty powiatów przekazane w użytkowanie wieczyste	0,0	0,0
13.		Grunty województw z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie	4,6	0,6
14.		Grunty województw przekazane w użytkowanie wieczyste	0,0	0,0
15.	15.1.	Grunty spółek prawa handlowego	9,6	1,2
	Razem	Grunty będące przedmiotem własności i władania osób niewymienionych w pkt.1-14	25,8	3,3
Razem Grupy 1-15		Powierzchnia geodezyjna	768	100

Źródło: Urząd Miejski w Szubinie

(146)Z analizy danych wynika, iż największy udział w strukturze własnościowej gruntów mają te należące do osób fizycznych, stanowiące 43,4% ogólnej powierzchni Miasta. W dalszej kolejności, grunty należące do Skarbu Państwa i grunty komunalne odpowiednio 21,7 % (166,4 ha) i 18,2% (140ha) ogólnej powierzchni Miasta.

1.4.10. Obiekty zabytkowe

(147)Obszar Gminy i Miasta Szubin należy do wyróżniających się w województwie pod względem ilości i jakości zabytkowych obiektów architektury i budownictwa.

(148)Wykaz obiektów zlokalizowanych na terenie Miasta, wpisanych do rejestru zabytków prezentuje poniższa tabela.

Tabela 31. Zestawienie zabytków nieruchomych na terenie Szubina

Nazwa zabytku	Adres	Elementy podlegające zabezpieczeniu	Numer rejestru zabytków	Właściciel
Kościół parafialny p.w. Św. Marcina	Plac Kościelny 3	Cały obiekt	A/311 z 10.03.1933 roku	Parafia rzymsko – katolicka p.w. Św. Marcina
Kościół cmentarny p.w. Św. Małgorzaty	Ul. Nakielska	Cały obiekt	A/312 z 10.03.1933 roku	Parafia rzymsko – katolicka p.w. Św. Marcina
Ruiny starostów	Ul. Zamek	Cały obiekt	A.K. I 11a/3/32 z 29.09. 1932 roku	Gmina Szubin

Źródło: Urząd Miejski w Szubinie

(149)Na obszarze Gminy Szubin ustanowione zostały także strefy ochrony archeologicznej (strefy „W”), w ramach których wyodrębniono 102 obszary uwzględniające zewidencjonowane stanowiska archeologiczne oraz rozpoznane i potencjalne obszary występowania stanowisk archeologicznych.

1.4.11. Instytucje publiczne

(150) Na terenie Szubina działają następujące instytucje publiczne:

- (a) Urząd Miejski w Szubinie,
- (b) Sąd Rejonowy w Szubinie,

- (c) Prokuratura Rejonowa,
- (d) Komisariat Policji,
- (e) Państwowa Straż Pożarna,
- (f) Miejski Zespół Oświaty Sportu i Rekreacji,
- (g) Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- (h) Rejonowa Biblioteka Publiczna,
- (i) Muzeum Ziemi Szubińskiej,
- (j) Szpital im. Janusza Korczaka.

(151) Budynek Muzeum Ziemi Szubińskiej wymaga działań modernizacyjnych. Obiekt wymaga modernizacji wewnętrznych pomieszczeń muzealnych, wystawowych, w tym zmodernizowania sceny. Ponadto obiekt wymaga dostosowania do przebywania w nim osób niepełnosprawnych (podjazd, toalety).

Identyfikacja problemów

(152) W zakresie ochrony środowiska:

- (a) Wysoki udział w systemie ciepłowniczym Miasta lokalnych kotłowni oraz indywidualnych źródeł ciepła opalanych węglem kamiennym, miałem węglowym lub koksem, skutkujących emisją zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego,
- (b) Zdegradowanie i niska estetyka części terenów zielonych, zlokalizowanych w granicach Miasta, w szczególności „Lasku Wesółka” oraz parku przy ul. Browarnej,
- (c) Występowanie tzw. „dzikich wysypisk” w granicach Miasta,
- (d) Zanieczyszczenie wody w rzece Gąsawce.

(153) W zakresie zagospodarowania przestrzennego:

- (a) Przemieszanie funkcji usługowych, produkcyjnych z mieszkaniową w zwartej strukturze, utrudniające rozwój urbanizacyjny,
- (b) Brak możliwości zagospodarowania znacznego obszaru centralnej strefy Miasta ze względu na szczególne warunki geomorfologiczne,
- (c) Zachwianie spójność obszarów północnych (o wiodącej funkcji mieszkaniowej) z obszarem południowym o przeważającej funkcji usługowej,
- (d) Niska funkcjonalność i estetyka zabudowy kwartałów przyległych do Rynku, wskazujące na postępującą degradację,

- (e) Występowanie terenów o wysokim, ponadnormatywnym zanieczyszczeniu powietrza, skutkującym degradacją środowiska,
- (f) Przebiegająca przez teren Miasta rzeka Gąsawka, ograniczająca stopień skomunikowania Szubina,
- (g) Nadmierny poziom hałasu komunikacyjnego,
- (h) Pogłębiająca się dekapitalizacja obiektów dziedzictwa kulturowego,
- (i) Zły stan techniczny budynku Muzeum.

1.5. Infrastruktura

1.5.1. Komunikacja i układ drogowy

(154) Miasto jest węzłem komunikacyjnym połączonym z innymi ośrodkami miejskimi systemem dróg krajowych i wojewódzkich oraz liniami autobusowymi i kolejowymi. Tak ukształtowany układ komunikacyjny stanowi bazę dla rozwoju konkurencyjności gospodarczej i turystycznej Miasta.

(155) Na system komunikacji drogowej w obrębie Szubina składają się drogi:

- (a) Krajowa – Nr 5 (Świecie - Bydgoszcz - Poznań - Wrocław - Bolków), o funkcji międzynarodowej E-261, od roku 2007 kwalifikowana jako droga gminna, będąca obwodnicą Miasta Szubin,
- (b) Wojewódzkie - nr 246 (Nakło - Szubin), nr 247 (Kcynia - Szubin), nr 246 (Szubin - Łabiszyn - Złotniki Kujawskie),
- (c) Gminne.

(156) Szubin jest położony w odległości 26 km od Bydgoszczy i 72 km od Torunia.

(157) Dane dotyczące infrastruktury drogowej w Szubinie w latach 2004 – 2007 prezentują tabele poniżej.

Tabela 32. Kategorie dróg w Szubinie

Kategorie dróg/Lata	2004	2005	2006	2007
Drogi krajowe (km)	4,851	4,851	4,851	-
Drogi wojewódzki (km)	2,940	2,940	2,940	2,940
Drogi gminne (km)	25,100	25,100	25,100	30,000

Razem (km)	32,891	32,891	32,891	32,940
-------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Źródło: Urząd Miejski w Szubinie

Tabela 33. Stan infrastruktury drogowej

Rok	2004	2005	2006	2007
Drogi twarde (km)	25,891	25,891	25,891	26,840
Drogi gruntowe (km)	7,000	7,000	7,000	6,100
Razem (km)	32,891	32,891	32,891	32,940

Źródło: Urząd Miejski w Szubinie

- (158)Z analizy danych zawartych w powyższych tabelach wynika, iż w okresie 2004 – 2006 stan infrastruktury drogowej nie ulegał zmianie. W roku 2007 miała miejsce zmiana kwalifikacji dróg z krajowych na gminne przy jednoczesnym ilościowym wzroście długości dróg gminnych, łącznie o 4,9 km (19,5%). Na koniec roku 2007 łączna długość dróg wynosiła 32,940 km. Drogi gminne stanowiły 91,1%, wojewódzkie odpowiednio 8,9% ogółu dróg. Przeważały drogi twarde, stanowiące 81,5% ogółu dróg.
- (159)Przez Miasto Szubin przebiega jednotorowa, niezelektryfikowana linia kolejowa relacji Bydgoszcz - Szubin – Kcynia – Wągrowiec – Poznań. Należy do kategorii linii drugorzędnych, o znaczeniu wojewódzkim.
- (160)Szubin znajduje się w zasięgu obsługi lotniska komunikacyjnego w Bydgoszczy. Korzystnie położone pod względem dostępności drogowej i kolejowej posiada podstawowe wyposażenie do obsługi ruchu pasażerskiego.
- (161)Dużą rolę w układzie komunikacyjnym odgrywa obwodnica Szubina, która jest ważnym elementem modernizowanej drogi krajowej nr 5. Realizacja inwestycji pozwoliła na: wyeliminowanie ruchu tranzytowego z wąskich ulic Miasta, poprawę bezpieczeństwa ruchu, zmniejszenie poziomu hałasu, emisji spalin oraz dodatkowo w istotny sposób skróciła czas przejazdu przez Szubin.
- (162)Niezadawalający stan techniczny części dróg w Mieście Szubin wpływa, na pogorszenie atrakcyjności regionu, zahamowanie rozwoju oraz ogranicza możliwości rozwoju lokalnej przedsiębiorczości. W szczególności dotyczy to ulic: Pałuckiej, Ogrodowej, Dąbrowskiego, Poprzecznej, Konopnickiej, Glinicy, Tysiąclecia, Wyzwolenia oraz Sienkiewicza – łącznie 4,533 km. Ponadto planuje się pracami remontowymi w najbliższym czasie objąć ulice: Bema, Reymonta, Wiewiórowskiego, Sportową, Cieleckiego, Mostową, Harcerską, Młyńską, Orzeszkowej, Szkolną, Wyspiańskiego, Reja, Matejki, Kilińskiego, Powst. Wlkp., Browarną, Leśną, Dąbrowskiej, Słowackiego, Św. Marcina, Mickiewicza i Plac Kościelny.
- (163)Miasto nie posiada ścieżek rowerowych.

1.5.2. Pozostała infrastruktura

(164)Infrastrukturę techniczną, stanowiącą o wyposażeniu zasobów mieszkaniowych w Mieście tworzą sieci: wodociągowa, kanalizacyjna, gazowa, energetyczna oraz ciepłownicza.

(165)Dostępność mieszkańców Szubina do infrastruktury technicznej w latach 2004 - 2006 prezentuje poniższa tabela.

Tabela 34. Korzystający z instalacji technicznych w Szubinie w latach 2004 - 2007

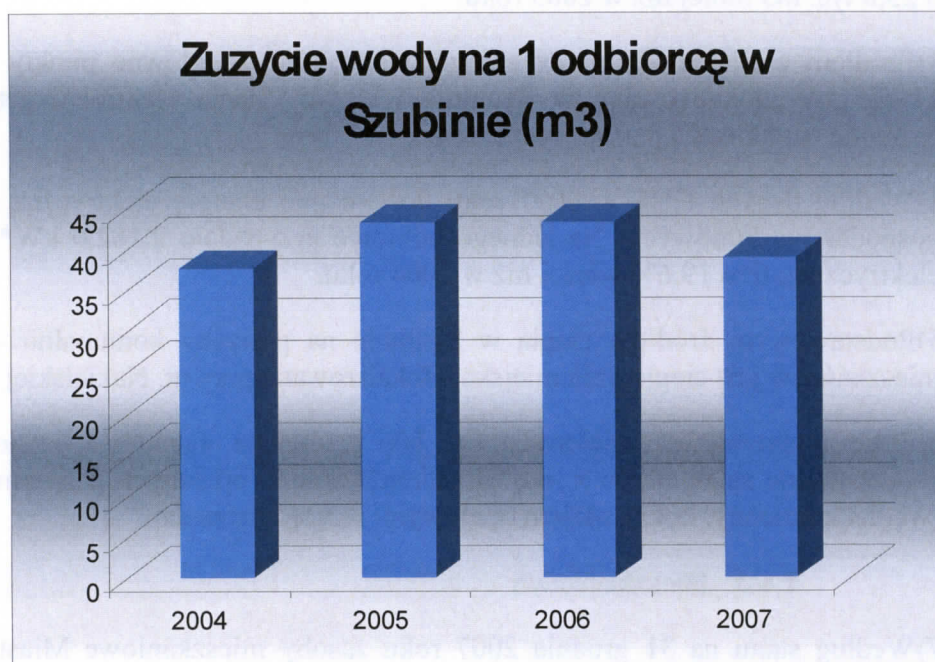
Korzystający z instalacji /Lata	2004	2005	2006	2007
Wodociąg (%)	96,6	97,0	97,1	97,1
Kanalizacja (%)	74,0	74,3	74,8	75,5
Gaz (%)	5,8	5,9	6,0	8,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

(166)Z analizy danych wynika, iż liczba osób korzystających z wodociągu, kanalizacji i gazu w analizowanym okresie systematycznie wzrastała, odpowiednio o 0,5%, 1,5% oraz 2,8%.

(167)Zużycie wody na 1 odbiorcę prezentuje poniższy wykres.

Wykres 3. Zużycie wody

Źródło: opracowanie własne

(168)Zużycie wody na 1 odbiorcę na koniec 2007 roku wyniosło 39,0m3 i było o 3,6% wyższe od tego w roku 2004. Oznacza to, że w Szubinie obserwuje się, przeciwny z tendencją krajową, wzrost zużycia wody.

(169)Źródłem wody pitnej w Szubinie są ujęcia zlokalizowane w zachodniej i północnej części Miasta. Gospodarka wodna na terenie Gminy zasilana jest z jezior położonych w Sobiejuchowie, Żędowie, Wąsoszu, Gąbinie, z jeziora Skrzynka oraz z przepompowni w Żędowie.

- (170) Według danych GUS (stan na 31 grudnia 2007 roku) długość czynnej sieci kanalizacyjnej, wyniosła 15,6 km. Według danych Urzędu Miejskiego w Szubinie (Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa) do obszarów o wysokim stopniu degradacji środowiska należą te tereny, które nie zostały skanalizowane, w tym:
- (a) Okolice Rynku: ul. Wyzwolenia, ul. Kilińskiego, ul. Św. Marcina, ul. Szkolna, Pl. Kościelny,
  - (b) Część Osiedla Bydgoskiego (brakuje też kanalizacji sanitarnej),
  - (c) Ulice: Kcyńska Nowe Osiedle, Malinowa, Poziomkowa, Jagodowa, Browarna, Krasickiego, Sportowa (część), Orzeszkowa (część), Dworcowa (część), Łabiszyńska, Mączkowskiego, 21 – go Stycznia, Mostowa i Cieleckiego
- (171) Gaz do Szubina doprowadzony został dopiero w 1996 roku. Miasto zaopatrywane jest w gaz z sieci krajowej gazu ziemnego wysokiego ciśnienia z gazociągu DN 150 wykonanym jako odgałęzienie z istniejącego gazociągu DN 150 relacji Gniewkowo - Żnin - Nakło. W południowej części Szubina znajduje się stacja redukcyjno - pomiarowa o wydajności 3.000 m³/h.
- (172) Długość sieci gazowej na koniec 2007 roku wyniosła 30,3 km i wzrosła, w porównaniu do 2004 roku, o 1,3 km. W 2007 roku zużyto 438,70 tys. m³ gazu, tj. o 23,8 tys. m³ mniej niż w 2005 roku.
- (173) Źródłem zasilania Gminy w energię elektryczną są główne punkty zasilania 110/15 kV zlokalizowane w Szubinie i Kcyni. Stacja elektroenergetyczna w Szubinie usytuowana jest w północnej części Miasta.
- (174) Według danych GUS w 2007 roku dostarczono energię elektryczną do 3.047 gospodarstw domowych. Na jednego odbiorcę przypadało 2.162,0 kW*h energii elektrycznej, tj. o 19,6% więcej niż w 2004 roku.
- (175) Podstawowym źródłem ciepła w Szubinie na potrzeby komunalno – bytowe mieszkańców jest ciepłownia miejska, zlokalizowana przy ul. Nakielskiej.
- (176) Stare budownictwo wielorodzinne, jak i również zabudowa jednorodzinna zaopatrywane są w ciepło z indywidualnych źródeł, opalanych paliwami stałymi (węgiel kamienny, koks), olejem opałowym, względnie gazem.

1.5.3. Mieszkalnictwo

- (177) Według stanu na 31 grudnia 2007 roku zasoby mieszkaniowe Miasta Szubin obejmowały ponad 2,9 tys. mieszkań, w tym 1,9 tys. (63%) stanowiły mieszkania prywatne, 215 (7,2%) odpowiednio mieszkania komunalne. Szczegółowe dane na temat zasobów mieszkaniowych w Mieście w latach 2004 – 2007 prezentują poniższe tabele.

Tabela 35. Sytuacja mieszkaniowa w Mieście Szubin

Wyszczególnienie/Lata	2004	2005	2006	2007
Liczba mieszkań ogółem (szt.)	2 940	2 948	2 960	2 969
Liczba izb w mieszkaniach ogółem (szt.)	10 571	10 614	10 671	10 723
Powierzchnia użytkowa mieszkań ogółem (m ²)	192 125	193 056	194 214	195 467
Liczba mieszkań komunalnych (szt.)	286	244	244	215
Liczba izb w mieszkaniach komunalnych (szt.)	872	743	743	655
Powierzchnia użytkowa mieszkań komunalnych (m ²)	12 166	10 023	10 023	8 616
Liczba mieszkań spółdzielczych (szt.)	992	984	984	798
Liczba izb w mieszkaniach spółdzielczych (szt.)	3 258	3 228	3 228	2 618
Powierzchnia użytkowa mieszkań spółdzielczych (m ²)	49 612	49 318	49 318	40 040
Liczba mieszkań zakładowych (szt.)	50	29	29	26
Liczba izb w mieszkaniach zakładowych (szt.)	150	92	92	82
Powierzchnia użytkowa mieszkań zakładowych (m ²)	2 718	1 612	1 612	1 436
Liczba mieszkań prywatnych (szt.)	1 576	1 655	1 667	1 894
Liczba izb w mieszkaniach prywatnych (szt.)	6 182	6 442	6 499	7 259
Powierzchnia użytkowa mieszkań prywatnych (m ²)	125 954	130 428	131 586	143 700
Liczba mieszkań TBS (szt.)	0	0	0	0
Liczba izb w mieszkaniach TBS (szt.)	0	0	0	0
Powierzchnia mieszkań TBS (m ²)	0	0	0	0
Liczba mieszkań innych podmiotów (szt.)	36	36	36	36
Liczba izb w mieszkaniach innych podmiotów (szt.)	109	109	109	109
Powierzchnia mieszkań innych podmiotów (m ²)	1 675	1 675	1 675	1 675

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Regionalnych GUS 2004 – 2007

(178)Z powyższych danych wynika, iż w analizowanym okresie wielkość zasobów mieszkaniowych ogółem w Szubinie wzrosła nieznacznie o 0,9%, tj. o 29 mieszkań, przy czym zmianie uległa ich struktura w wyniku wzrostu liczby mieszkań prywatnych o 20%, tj. o 318 mieszkań i jednoczesnego spadku liczby mieszkań komunalnych i zakładowych odpowiednio o 71 oraz 24 mieszkania, co jest zgodne z ogólną tendencją w kraju.

(179)Dane na temat stanu wyposażenia mieszkań i ich powierzchni użytkowych w okresie 2004 -2007 prezentują tabele poniżej.

Tabela 36. Mieszkania wyposażone w instalacje

Wyszczególnienie	2004	2005	2006	2007
Wodociąg (%)	98,7	98,7	98,7	98,7
Łazienka (%)	89,5	89,6	89,6	89,6
Centralne ogrzewanie (%)	83,5	83,5	83,6	83,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Regionalnych GUS 2004 – 2007

Tabela 37. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania

Wyszczególnienie	2004	2005	2006	2007
1 mieszkania (m ²)	65,3	65,5	65,6	65,8
na 1 osobę (m ²)	20,5	20,6	20,8	20,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Regionalnych GUS 2004 – 2007

(180) Jak pokazują dane w tabelach powyżej, wyposażenie mieszkań w instalacje, w analizowanym okresie, uległo nieznacznej poprawie. Odnotowano niewielki wzrost liczby mieszkań wyposażonych w łazienkę (0,1%) oraz w centralne ogrzewanie (0,2%). Według stanu na 31 grudnia 2007 roku, w wodociągi wyposażonych było 98,7% mieszkań, łazienki posiadało 89,6% mieszkań, a instalacje centralnego ogrzewania były zamontowane w 83,7% mieszkań.

(181) Nastąpił również nieznaczny wzrost wielkości przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkania. Na koniec 2007 roku wynosiła ona 65,8 m² i była o 0,5 m² wyższa od tej na koniec 2004 roku. Wzrosła także wielkość przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkania w przeliczeniu na 1 osobę. W analizowanym okresie wzrosła do 20,9 m², tj. o 0,4 m². Pomimo wzrostu, odnotowane wielkości nie przekraczały przeciętnych dla kraju, które wynosiły odpowiednio 69,8 m² i 23,8 m².

Identyfikacja problemów

(182) W zakresie infrastruktury technicznej:

- (a) Braki w sieci kanalizacyjnej,
- (b) Niski poziom gazyfikacji,
- (c) Niedostatecznie rozwinięty system gospodarki odpadami,
- (d) Brak systemu komunikacji miejskiej,
- (e) Niezadowalający stan techniczny infrastruktury drogowej.

(183) W zakresie zasobów mieszkaniowych:

- (a) Zły stan infrastruktury mieszkaniowej, szczególnie w obszarach zagrożonych patologiami,
- (b) Niski standard zasobów mieszkaniowych w budynkach wielorodzinnych,
- (c) Niskie tempo przyrostu wyposażenia mieszkań w instalacje techniczne,
- (d) Wskaźniki przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkania oraz powierzchni użytkowej mieszkania przypadającej na 1 osobę poniżej średnich krajowych.

1.6. Analiza SWOT

MOCNE STRONY

1. Położenie Miasta na szlaku komunikacyjnym łączącym aglomeracje: gdańską, bydgosko-toruńską, poznańską i wrocławską
2. Położenie w pobliżu lotniska w Bydgoszczy
3. Obwodnica Miasta
4. Występowanie terenów przeznaczonych pod inwestycje
5. Dobrze rozwinięta baza sportowo - rekreacyjna
6. Występowanie zabytkowych obiektów architektury i budownictwa
7. Duża liczba terenów zielonych w Mieście oraz bliskość kompleksów leśnych
8. Bogactwo fauny i flory
9. Dobrze rozwinięte szkolnictwo podstawowe i gimnazjalne
10. Wzrost liczby podmiotów gospodarczych
11. Poprawa stanu technicznego infrastruktury mieszkaniowej
12. Spadek liczby osób bezrobotnych
13. Spadek liczby popełnianych przestępstw

SŁABE STRONY

1. Występowanie na jednym obszarze funkcji usługowych, produkcyjnych i mieszkaniowych (przemieszanie funkcji)
2. Ponadnormatywne zanieczyszczenie rzeki Gąsawki
3. Brak szlaków rowerowych
4. Słaby stan techniczny części infrastruktury drogowej
5. Brak systemu komunikacji miejskiej
6. Niski poziom gazyfikacji i braki w sieci kanalizacyjnej
7. Występowanie obszarów o wysokim stopniu degradacji środowiska
8. Zdegradowanie i niska estetyka okolic Rynku
9. Zdegradowanie i niska estetyka części terenów zielonych zlokalizowanych w granicach Miasta, w szczególności „Lasku Wesółka” oraz parku przy ul. Browarnej
10. Nadmierny hałas komunikacyjny
11. Zły stan techniczny budynku Muzeum
12. Niższa od średniej krajowej przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania oraz powierzchnia użytkowa mieszkania w podziale na 1 osobę,
13. Niedostatecznie rozwinięty system gospodarki odpadami
14. Niedostatecznie rozbudowana infrastruktura turystyczno – rekreacyjna w Mieście
15. Niedostateczny rozwój wielofunkcyjnej bazy sportowej, warunkującej sprawność fizyczną mieszkańców Szubina
16. Dominacja małych podmiotów gospodarczych
17. Brak przemysłu
18. Spadek liczby turystów odwiedzających Miasto
19. Depopulacja potwierdzona spadająca liczbą mieszkańców
20. Ujemne saldo migracji
21. Starzenie się społeczeństwa, potwierdzone rosnącym udziałem w strukturze mieszkańców osób w wieku poprodukcyjnym
22. Wyższa od średniej dla województwa kujawsko - pomorskiego liczba osób bezrobotnych

23. Wysoki poziom bezrobocia wśród osób młodych
24. Duży odsetek osób długotrwale bezrobotnych
25. Występowanie patologii społecznych, w tym alkoholizmu
26. Niska siła nabywcza mieszkańców, wynikająca z niskich dochodów mieszkańców, co skutkuje słabym popytem wewnętrznym

SZANSE

1. Zwiększenie liczby nowych miejsc pracy
2. Rezerwa gruntów, które mogą być przeznaczone pod inwestycje przemysłowe, handlowe i usługowe
3. Wykorzystanie walorów przyrodniczych i zabytkowych dla rozwoju turystyki
4. Otwartość władz lokalnych na innowacje i potrzeby rozwoju
5. Zwiększenie nakładów na promocję i reklamę Miasta
6. Zahamowanie odpływu z Miasta ludzi młodych i wykształconych
7. Możliwość wykorzystania funduszy unijnych

ZAGROŻENIA

1. Konkurencja ze strony innych miejscowości w przyciąganiu inwestorów
2. Realny spadek liczby mieszkańców
3. Odpływ wykształconej, uzdolnionej młodzieży do większych ośrodków miejskich oraz za granicę
4. Rosnąca liczba osób w wieku poprodukcyjnym
5. Mała aktywność gospodarcza mieszkańców
6. Brak wyraźnej perspektywy na wzrost miejsc pracy
7. Zbyt niski wzrost gospodarczy dla zapewnienia odpowiedniego tempa tworzenia miejsc pracy
8. Niska skłonność osób młodych do zakładania własnych firm

(184) Przejawami stanów kryzysowych w Mieście Szubin, skutkującymi postępującym procesem degradacji społeczno - gospodarczej są, w sferze ekologiczno – przestrzennej (infrastrukturalnej): niska funkcjonalność i estetyka przestrzeni miejskiej, w szczególności w kwartałach przyległych do Rynku, brak ładu przestrzennego oraz niski standard zasobów mieszkaniowych w budynkach wielorodzinnych; w sferze gospodarczej: znacząca liczba osób długoterminowo pozostających bez pracy, nieadekwatna do zapotrzebowania liczba miejsc pracy oraz brak dużych, finansowo stabilnych przedsiębiorstw, posiadających kapitał na rozwój; w sferze społecznej: pogłębiający się spadek liczby ludności (depopulacja) i rosnąca dysproporcja w strukturze wiekowej mieszkańców (starzenie się społeczeństwa), potęgowana odpływem młodych i wykształconych osób do większych ośrodków miejskich i/lub za granicę.

1.7. Wytyczne dla Lokalnego Programu Rewitalizacji

(185) Na podstawie wieloaspektowej analizy sytuacji w Mieście Szubin, uwzględniającej, zarówno aspekty ekologiczno - przestrzenne, gospodarcze, jak i społeczne wyznaczono obszary objęte Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Szubin.

(186) Uznanie danego obszaru za wymagający rewitalizacji określono w oparciu o kryteria determinujące stopień degradacji danego obszaru. Uwzględniono zarówno

kryteria wskazane w Wytycznych (obligatoryjne) jak i dodatkowe (fakultatywne), potwierdzające występowanie negatywnych zjawisk.

(187) Spośród kryteriów obligatoryjnych uwzględniono 5 następujących:

(a) W sferze społeczno - gospodarczej:

- (i) Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia,
- (ii) Niski poziom edukacji, znaczące braki w umiejętnościach i wysoki odsetek osób porzucających szkołę,
- (iii) Niski poziom aktywności gospodarczej,

(b) W sferze infrastrukturalnej:

- (i) Szczególnie zniszczone otoczenie,
- (ii) Porównywalnie niższy poziom wartości zasobu mieszkaniowego.

(188) W ramach kryteriów fakultatywnych za istotne uznano:

- (a) Zły stan techniczny części ciągów komunikacyjnych,
- (b) Wysokie zagrożenie bezpieczeństwa mieszkańców Miasta,
- (c) Spadek liczby mieszkańców,
- (d) Wysoka liczba budynków wybudowanych przed 1989 rokiem,
- (e) Zanieczyszczenie środowiska.

(189) Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Szubina objęto następujące trzy obszary: Obszar I: „Rynek”, Obszar II: „Centrum Miasta”, Obszar III: „Osiedle Bydgoskie”.

(190) Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szubin jest podstawą do wprowadzenia i koordynacji działań przywracających na terenach miejskich funkcji społeczno – gospodarczej poprzez modernizację infrastruktury technicznej oraz działań mających na celu poprawę estetyki i ładu urbanistycznego oraz stanu środowiska naturalnego tych obszarów.

(191) Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szubin dąży do marginalizacji wskazanych powyżej problemów, stanowiących podstawę wyznaczania obszarów objętych Programem, poprzez realizację zaplanowanych projektów rewitalizacyjnych.

1.8. Powiązania ze strategicznymi dokumentami dotyczącymi rozwoju kraju, regionu i Miasta

1.8.1. Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013

(192) Celem strategicznym Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia dla Polski (dalej też NSRO) jest tworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz wzrost poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej.

(193) Zapisy NSRO 2007 – 2013 odnoszą się szczegółowo do procesu rewitalizacji:

(a) Rewitalizacja rozumiana jako proces przemian przestrzennych, społecznych i ekonomicznych w zdegradowanych częściach miast, przyczyniający się do poprawy jakości życia mieszkańców, przywrócenia ładu przestrzennego i do ożywienia gospodarczego, obejmuje przede wszystkim części starej, często zabytkowej zabudowy oraz humanizację osiedli budowanych z wielkiej płyty. Jej celem jest także zachowanie walorów historycznych (w tym głównie urbanistycznych i architektonicznych), podkreślenie ich unikalności i kolorytu lokalnego, co może zwiększyć ich atrakcyjność turystyczną, a tym samym przyczynić się do wzrostu szans rozwojowych. Rewitalizacji powinny zostać poddane miasta o istotnym znaczeniu dla rozwoju otaczających je układów lokalnych, znajdujących się w trudnej sytuacji społecznej i gospodarczej, a także miasta o wysokich walorach turystycznych. Procesom rewitalizacji powinny być poddane także obszary miast dotkniętych problemami gospodarczymi i społecznymi, które jednocześnie posiadają duże walory architektoniczne i urbanistyczne, będące elementami historycznego dziedzictwa, szczególnie narażone na bezpowrotne zniszczenie oraz tereny poprzemysłowe i powojenne, dające się stosunkowo szybko przystosować do nowych funkcji miejskich.

(b) Odrębnym problemem jest rewitalizacja zdegradowanych obszarów miejskich, obejmujących zniszczone budynki zamieszkałe przez ludność zagrożoną wykluczeniem społecznym. Rewitalizacja prowadzona będzie poprzez połączenie działań technicznych z rozwojem gospodarczym i społecznym, w oparciu o kompleksowe plany rozwoju miast i/lub programów rewitalizacji. Działania techniczne obejmować będą także remonty i modernizację istniejących wielorodzinnych zasobów mieszkaniowych, jak również adaptację istniejących budynków na cele mieszkaniowe dla gospodarstw domowych o niskich dochodach lub osób o szczególnych potrzebach.

(194) Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szubin jest zgodny z następującymi celami horyzontalnymi oraz postanowieniami Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007 – 2013:

(c) Poprawa jakości kapitału ludzkiego i zwiększenie spójności społecznej,

(d) Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej i społecznej mającej podstawowe znaczenie dla wzrostu konkurencyjności Polski,

- (e) Wzrost konkurencyjności polskich regionów i przeciwdziałanie ich marginalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej.

1.8.2.Strategia Rozwoju Kraju 2007-2015

- (195) Strategia Rozwoju Kraju 2007-2015, dokument przyjęty przez RM w dniu 29 listopada 2006 roku. Strategia Rozwoju Kraju 2007-2015 (dalej też SRK, Strategia) jest podstawowym dokumentem strategicznym, określającym cele i priorytety rozwoju społeczno-gospodarczego Polski oraz warunki, które powinny ten rozwój zapewnić.
- (196) SRK jest nadrzędnym, wieloletnim dokumentem strategicznym rozwoju społeczno-gospodarczego kraju, stanowiącym punkt odniesienia zarówno dla innych strategii i programów rządowych, jak i opracowywanych przez jednostki samorządu terytorialnego.
- (197) Głównym celem Strategii jest podniesienie poziomu i jakości życia mieszkańców Polski: poszczególnych obywateli i rodzin. Dokument spaja wszelkie działania rozwojowe podejmowane na rzecz poprawy warunków społeczno-gospodarczych.
- (198) Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szubin wpisuje się w następujące priorytety Strategii:
- (a) Priorytet 2. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej,
  - (b) Priorytet 3. Wzrost zatrudnienia i podniesienie jego jakości.

1.8.3.Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko - Pomorskiego na lata 2007 – 2013

- (199) Celem strategicznym Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko - Pomorskiego w lata 2007-2013 jest „poprawa konkurencyjności województwa oraz spójności społeczno-gospodarczej i przestrzennej jego obszaru”.
- (200) Cel strategiczny zostanie osiągnięty poprzez realizację następujących celów szczegółowych, dla których Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szubin posiada swoje uzasadnienie:
- (a) Cel 1. Zwiększenie atrakcyjności województwa kujawsko-pomorskiego jako obszaru aktywności gospodarczej, lokalizacji inwestycji, jako obszaru atrakcyjnego dla zamieszkania i wypoczynku zarówno dla mieszkańców regionu, jak i turystów,
  - (b) Cel 3. Poprawa poziomu i jakości życia mieszkańców.
- (201) W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województw Kujawsko - Pomorskiego, rewitalizacji poświęcona została oś priorytetowa 7 – „Wspieranie przemian w miastach i w obszarach wymagających odnowy”, której celem jest „ożywienie gospodarcze i społeczne oraz odnowa infrastrukturalna i

architektoniczno - urbanistyczna zdegradowanych części miast, terenów i obiektów poprzemysłowych i powojkowych.”

(202) Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szubin wpisuje się ponadto w następujące osie priorytetowe:

- (a) Oś priorytetowa 1. „Rozwój infrastruktury technicznej”, której celem jest „poprawa zagospodarowania regionu w infrastrukturę techniczną, przede wszystkim związaną z transportem (drogowym, kolejowym, lotniczym) dla zwiększenia dostępności zewnętrznej regionu, spójności wewnętrznej oraz zwiększenia bezpieczeństwa transportowego”,
- (b) Oś priorytetowa 2. „Zachowanie i racjonalne użytkowanie środowiska”, której celem jest „poprawa jakości środowiska przyrodniczego, jego racjonalne kształtowanie i zachowanie zasobów naturalnych dla polepszenia warunków życia mieszkańców i stanowienia korzystnych warunków dla rozwoju gospodarki, przy uwzględnieniu zasady zrównoważonego rozwoju”,
- (c) Oś priorytetowa 3. „Rozwój infrastruktury społecznej”, której celami są „poprawa jakości i dostępności usług społecznych poprzez inwestycje w infrastrukturę społeczną (edukacyjną, zdrowia, pomocy społecznej, kultury), w tym dla osób niepełnosprawnych” oraz „ochrona i zachowanie dziedzictwa kulturowego”,
- (d) Oś priorytetowa 4. „Rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego”, której celem jest m.in. „zwiększenie dostępu do szerokopasmowej sieci informatycznej, a przy jej wykorzystaniu dostępu do światowych zasobów informacji, usług internetowych, usług multimedialnych”,
- (e) Oś priorytetowa 6. „Wsparcie rozwoju turystyki”, której celem jest „wzrost znaczenia turystyki jako czynnika rozwoju społeczno-gospodarczego województwa poprzez: lepsze wykorzystanie dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, wzbogacenie oferty usług turystycznych i poprawę ich jakości, rozwój nowych, zrównoważonych rodzajów turystyki”.

1.8.4. Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2007 - 2020

(203) Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szubin wpisuje się w cel nadrzędny Strategii Rozwoju Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2007 - 2020 – „poprawa konkurencyjności regionu i podniesienie poziomu życia mieszkańców przy respektowaniu zasad zrównoważonego rozwoju”.

(204) Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szubin zgodny jest z następującymi obszarami priorytetowymi oraz celami strategicznymi i operacyjnymi Strategii:

(a) Priorytetowy obszar działań 1. „Rozwój nowoczesnej gospodarki”:

(i) Działanie 1.1. „Kreowanie warunków przedsiębiorczości i upowszechniania innowacji”:

1. 1.1.1 „Rozwijanie postaw przedsiębiorczych”,

2. 1.1.2. „Rozwijanie instytucji otoczenia biznesu”,
- (ii) Działanie 1.3. „Promocja rozwoju turystyki”:
  1. 1.3.1. „Promocja walorów i produktów turystycznych”,
  2. 1.3.2. „Rozwój sektora usług turystycznych”.
- (b) Priorytetowy obszar działań 2. „Unowocześnienie struktury funkcjonalno - przestrzennej regionu”:
  - (i) Działanie 2.1. „Wspieranie rozwoju sieci osadniczej”:
    3. 2.1.2. „Rewitalizacja miast i wsi regionu”.
  - (ii) Działanie 2.2. „Rozwój infrastruktury technicznej”:
    4. 2.2.1. „Poprawa dostępności komunikacyjnej regionu”,
    5. 2.2.3. „Rozwój i unowocześnienie pozostałej infrastruktury technicznej i mieszkalnictwa”,
  - (iii) Działanie 2.3. „Rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego”:
    6. 2.3.2. „Informatyzacja usług publicznych, zwłaszcza w administracji i zarządzaniu”,
  - (iv) Działanie 2.4. „Rozwój infrastruktury społecznej”:
    7. 2.4.1. „Unowocześnianie infrastruktury usług społecznych”.
  - (v) Działanie 2.5. „Promocja dziedzictwa kulturowego”:
    8. 2.5.1. „Zachowanie dziedzictwa kulturowego”,
    9. 2.5.2. „Adaptacja dziedzictwa kulturowego do współczesnych potrzeb społecznych”
  - (vi) Działanie 2.6. „Zachowanie i wzbogacanie zasobów środowiska przyrodniczego”:
    10. 2.6.1. „Utrwalanie, wzbogacanie systemu ekologicznego regionu”,
    11. 2.6.2. „Rewaloryzacja środowiska przyrodniczego”,
- (c) Priorytetowy obszar działań 3. „Rozwój zasobów ludzkich”:
  - (i) Działanie 3.1. „Budowa społeczeństwa opartego na wiedzy”:
    12. 3.1.2. „Poprawa efektywności kształcenia”,
    13. 3.1.3. „Dostępność edukacji dla dorosłych”,

14. 3.1.4. „Wyrównywanie szans edukacyjnych młodzieży”.
- (ii) Działanie 3.2. „Budowa kapitału społecznego”:
15. 3.2.1. „Wspieranie rozwoju sektora organizacji pozarządowych”,
16. 3.2.2. „Budowa partnerstwa publiczno-społecznego”.
- (iii) Działanie 3.3. „Promocja zatrudnienia osób pozostających bez pracy lub zagrożonych jej utratą”:
17. 3.3.1. Rozwój zatrudnienia osób bezrobotnych,
- (iv) Działanie 3.4. „Promocja i profilaktyka zdrowia”:
18. 3.4.1. „Edukacja zdrowotna społeczeństwa”,
19. 3.4.2. „Promocja aktywności sportowo-rekreacyjnej”.
- (v) Działanie 3.5. „Integracja społeczno-zawodowa i bezpieczeństwo ludności”:
20. 3.5.1. „Przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu”,
21. 3.5.2. „Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych”,
22. 3.5.3. „Poprawa stanu bezpieczeństwa ludności”.

1.8.5.Strategia Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Nakielskiego

- (205) Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szubin jest zgodny z wizją Strategii, zgodnie, z którą „stały wzrost jakości życia mieszkańców wskutek rozwiniętej infrastruktury, gospodarki i zharmonizowanego współdziałania z otoczeniem”.
- (206) W szeroko rozumiany proces rewitalizacji wpisują się: cel nadrzędny powiatu „jakość życia mieszkańców powiatu jako priorytet w jego rozwoju” oraz cel bezpośredni „zrównoważony rozwój powiatu”.
- (207) Cel bezpośredni i nadrzędny osiągnięte zostaną poprzez realizację następujących celów szczegółowych, którym służy realizacja zadań zapisanych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Szubina:
- (a) Poprawa gospodarki odpadami,
  - (b) Podwyższenie poziomu edukacji ekologicznej,
  - (c) Poprawa jakości wód powierzchniowych,
  - (d) Poprawa gospodarki wodno - ściekowej,
  - (e) Zwiększenie bezpieczeństwa, ładu i porządku,
  - (f) Poprawa stanu dróg,

- (g) Minimalizacja bezrobocia,
- (h) Poprawa warunków bytowania,
- (i) Eliminowanie patologii społecznej
- (j) Integracja społeczności powiatowej,
- (k) Uruchomienie potencjału gospodarczego powiatu,
- (l) Podniesienie poziomu wykształcenia mieszkańców,
- (m) Rozwój sportu, turystyki i rekreacji.

1.8.6. Strategia zrównoważonego rozwoju Gminy i Miasta Szubin

- (208) Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szubin zgodny jest z misją Strategii: „Gmina i Miasto Szubin: ośrodkiem rolniczo - turystycznym Ziemi Pałuckiej, rozwijającym działalność małych i średnich firm na zasadach zrównoważonego rozwoju, miejscem uporządkowanej infrastruktury komunikacyjnej, wodno-ściekowej, energetycznej, ciepłowniczej, miejscem utożsamianym z „małą ojczyzną”, zdrowych, propagujących aktywny wypoczynek, otoczonych opieką socjalną, wykształconych i pielęgnujących kulturę pałucką mieszkańców, zarządzana nowocześnie i otwarta na współpracę.”
- (209) Celami głównymi, którym służy realizacja zadań zapisanych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Szubina, są:
- (a) „Dobry stan i ochrona środowiska naturalnego w gminie” (ład ekologiczny i ochrona środowiska),
  - (b) „Gospodarka przyjazna środowisku, odpowiadająca potrzebom mieszkańców” (ład gospodarczy),
  - (c) „Wykształcone, zdrowe, bezpieczne i świadome społeczeństwo gminy” (ład społeczny),
  - (d) „Dobre warunki przestrzenne i techniczne dla rozwoju gospodarczego i godnego życia mieszkańców gminy” (ład przestrzenny i infrastruktura techniczna).
- (210) Cele główne osiągnięte zostaną poprzez realizację następujących celów szczegółowych, które wpisują się w szeroko rozumiany proces rewitalizacji:
- (a) W zakresie ładu ekologicznego i ochrony środowiska:
    - (vi) Cel A1. „Realizacja programu podnoszącego świadomość ekologiczną mieszkańców”,
    - (vii) Cel A2. „Czyste wody powierzchniowe i gruntowe”,
    - (viii) Cel A3. „Czyste powietrze”,
    - (ix) Cel A4. „Odpowiednia gospodarka odpadami w gminie”,

(b) W zakresie ładu gospodarczego:

- (x) Cel B1. „Promocja i rozwój gminy”,
- (xi) Cel B3. „Rozwój przedsiębiorczości”,

(c) W zakresie ładu społecznego:

- (xii) Cel C1. „Oferta edukacyjna dostosowana do potrzeb społecznych”,
- (xiii) Cel C2. „Bogata i atrakcyjna oferta kulturalna w gminie”,
- (xiv) Cel C3. „Bezpieczeństwo socjalne i publiczne”,
- (xv) Cel C4. „Sprawny system ochrony zdrowia”,

(d) W zakresie ładu przestrzennego i infrastruktury technicznej:

- (xvi) Cel D1. „Porządkowanie infrastruktury w gminie, na rzecz gospodarki wodno- ściekowej i odpadowej”,
- (xvii) Cel D3. „Sprawny i bezpieczny układ komunikacyjny”.

Spis tabel

Tabela 1. Liczba ludności w Szubinie w latach 2004 – 2007	6
Tabela 2. Ruch naturalny i migracje	6
Tabela 3. Ludność Szubina według grup wiekowych i płci w latach 2005 – 2007	7
Tabela 4. Ludność wg ekonomicznych grup - wiekowych	7
Tabela 5. Liczba osób w wieku poprodukcyjnym.....	8
Tabela 6. Poziomu bezrobocia na terenie miasta Szubin, w podziale na osiedla	11
Tabela 7. Struktura wiekowa osób bezrobotnych	12
Tabela 8. Struktura osób bezrobotnych według wykształcenia	12
Tabela 9. Struktura osób bezrobotnych według wykształcenia	13
Tabela 10. Struktura osób bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy	13
Tabela 11. Struktura osób pracujących według płci	14
Tabela 12. Zestawienie liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej.....	15
Tabela 13. Formy przyznanej pomocy społecznej w Gminie Szubin	16
Tabela 14. Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy w Szubinie	17
Tabela 15. Szkolnictwo w Szubinie	21
Tabela 16. Szkolnictwo ponadgimnazjalne w Szubinie	21
Tabela 17. Liczba osób bezrobotnych w wieku 18 - 24 z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej	22
Tabela 18. Liczba przestępstw w Gminie Szubin	23
Tabela 19. Przestępczość w Mieście w podziale na najbardziej zagrożone ulice.....	24
Tabela 20. Przestępczość w Szubinie	24
Tabela 21. Wykroczenia w Szubinie.....	26
Tabela 22. Kategorie interwencji Policji w Szubinie	26
Tabela 23. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON w latach 2004 – 2007.....	30
Tabela 24. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sektorów własności w latach 2004 - 2007	30
Tabela 25. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sekcji PKD	31
Tabela 26. Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w ewidencji działalności gospodarczej w Szubinie na wrzesień 2008	33
Tabela 27. Pomniki przyrody na terenie Szubina.....	43
Tabela 28. Ilość wytwarzanych odpadów w Gminie Szubin w 2004 roku	45
Tabela 29. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	47
Tabela 30. Wykaz gruntów Miasta Szubin	48
Tabela 31. Zestawienie zabytków nieruchomych na terenie Szubina.....	49
Tabela 32. Kategorie dróg w Szubinie.....	51
Tabela 33. Stan infrastruktury drogowej.....	52
Tabela 34. Korzystający z instalacji technicznych w Szubinie w latach 2004 - 2007	53
Tabela 35. Sytuacja mieszkaniowa w Mieście Szubin.....	55
Tabela 36. Mieszkania wyposażone w instalacje	55
Tabela 37. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania	55

Spis wykresów

Wykres 1. Podmioty gospodarki narodowej sektora prywatnego, zarejestrowanych w rejestrze REGON wg sekcji PKD (stan na 31 grudnia 2007 roku).....	32
Wykres 2. Liczba osób korzystających z noclegów w Szubinie w latach 2004 - 2007	37
Wykres 3. Zużycie wody.....	53